

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2011

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipki (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W marcu 2011 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieco pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) po raz pierwszy od kwietnia 2010 r. spadł poniżej 100 punktów. Był on wprawdzie najniższy w ciągu ostatnich 6 miesięcy, ale o 0,2 pkt. proc. wyższy niż w marcu 2010 r. Na pogorszenie koniunktury w rolnictwie wpłynęło przede wszystkim obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen, który zmalał o 0,2 pkt. proc, mimo wysokiej dynamiki wzrostu cen skupu w poprzednim miesiącu. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu od lutego utrzymuje się natomiast na niskim poziomie. O spadku wyrównanego wskaźnika nożyc cen zdecydowało przede wszystkim przyspieszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych środków produkcji, które od listopada szybko rosną. W styczniu bieżący wskaźnik wzrostu cen wzrósł do 1,7%, a w lutym wyniósł 0,9%. W lutym ponownie uległa przyspieszeniu dynamika cen skupu podstawowych surowców rolniczych. Wzrosły ceny skupu większości surowców rolniczych, w tym zwłaszcza zbóż (z wyjątkiem jęczmienia, którego ceny zmalały o 2,8%). Żywiec wieprzowy zdrożał w ciągu miesiąca o 6,4%, drób o 8,4%, żywiec wołowy o 1,9%, a mleko o 1,1%. Staniały natomiast prosięta (o 0,8%) oraz cielęta (o 5,3%). Wobec bardzo wysokich cen zbóż nie zmieniło to w istotny sposób relacji cen i bezwzględnej opłacalności produkcji zwierzęcej. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu nie zmienił się, mimo iż wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego wzrósł o 0,4 pkt. proc. Wpłynęło na to relatywne podrożenie żywności zarówno w stosunku do wynagrodzeń, jak i do wskaźnika inflacji, a także zmniejszenie indeksu handlu zagranicznego artykułami rolno-spożywczymi. Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego w marcu wzrósł wprawdzie do 99,4 punktu i był o 1 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem, ale był mniejszy niż 100 punktów.

Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w najbliższych miesiącach mogą nadal pogarszać się, przede wszystkim pod wpływem przyspieszenia dynamiki wzrostu cen środków produkcji.

2. Ceny zbóż zarówno na krajowym jak i na światowych rynkach po niewielkich spadkach zaczęły ponownie rosnąć, ale ze słabą dynamiką. Do końca sezonu trudno oczekiwać większych spadków cen, zwłaszcza że w wielu rejonach świata utrzymują się niepewności co do przyszłych zbiorów.

3. Znacznie podniesione zostały ceny skupu żywca wieprzowego i drobiu. Jednakże rekordowe ceny zbóż sprawiają, że opłacalność tej produkcji nadal jest bardzo niska. Będzie to skutkowało załamaniem produkcji wieprzowiny i wzrostem jej cen w drugiej połowie roku. Sytuacja na rynku wieprzowiny będzie sprzyjać producentom drobiu, którzy ze względu na krótki cykl produkcji mogą szybciej reagować na sygnały płynące z rynku.

4. Systematycznie rosną ceny żywca wołowego pod wpływem rozwijającego się eksportu wołowiny nie tylko do Unii Europejskiej. Jednocześnie zmalały ceny cieląt, co dla producentów bydła mięsnego jest równoznaczne z obniżką kosztów i poprawą opłacalności jego produkcji.

5. Na rynku mleka rosną ceny na wszystkich poziomach rynku. Ceny skupu w lutym były wyższe niż przed rokiem o 13,6%, ceny zbytu o ponad 7%, a ceny detaliczne o 3,1%. Na wysokim poziomie utrzymują się ceny trwałych przetworów mlecznych na rynkach światowych. Dobra koniunktura na rynku mleka będzie utrzymywała się w najbliższych miesiącach.

6. W lutym dynamika podwyżek cen detalicznych artykułów żywnościowych zdecydowanie zmalała, ale była wyższa od inflacji. Z podobną sytuacją będziemy mieć do czynienia także w najbliższych miesiącach. Spadku cen żywności możemy spodziewać się dopiero w miesiącach letnich, wraz z sezonowymi spadkami cen owoców i warzyw.

7. Początek nowego sezonu wegetacyjnego oraz poprawa sytuacji dochodowej większości gospodarstw, a zwłaszcza specjalizujących się w produkcji roślinnej skutkuje ożywieniem popytu na środki produkcji. Przyspieszeniu uległa więc dynamika wzrostu ich cen. Skłaniają do tego także znaczące podwyżki cen nawozów i innych środków produkcji, w tym zwłaszcza energii na świecie.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

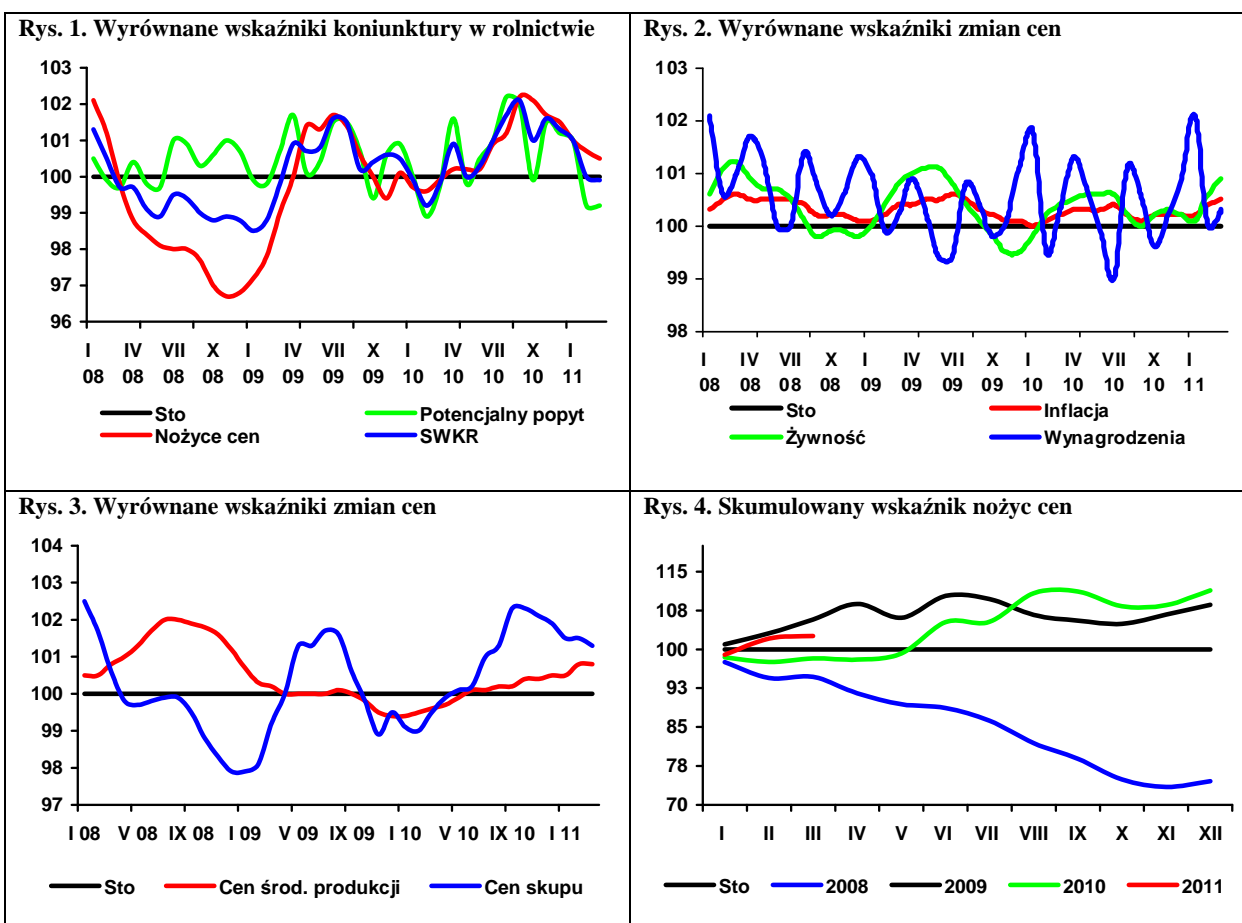
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	III 11	II 11	I 11	XII 10	XI 10	X 10	III 10
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,9	100,0	101,0	101,3	101,6	100,9	99,7
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,2	99,2	101,0	101,2	101,5	99,9	99,7
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,5	100,7	101,0	101,5	101,7	102,0	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,3	101,5	101,5	101,9	102,1	102,3	99,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,8	100,8	100,5	100,5	100,4	100,4	99,8
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	99,9	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,4	99,4	102,0	100,7	100,0	99,4	99,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,4	99,0	100,5	101,5	102,4	99,5	98,4

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Światowy rynek zbóż w bieżącym sezonie znajduje się pod presją popytu, spowodowaną przez nieudane zbiory w wielu rejonach świata, zwłaszcza w krajach WNP. Ceny ziarna są rekordowo wysokie i jak dotąd nie wystąpiły wyraźne tendencje spadkowe. Brak nadwyżek eksportowych w krajach WNP powoduje, że zwiększa się zainteresowanie importem ziarna z krajów UE.

Według ocen USDA z marca 2011 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wynosi 648 mln ton (683 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1080 mln ton (1107 mln ton). Wyższe są zbiory kukurydzy, ale niższe jęczmienia, owsa i żyta. Według tych szacunków w krajach UE zebrano 136 mln ton pszenicy oraz 139 mln ton zbóż paszowych, a w Polsce odpowiednio 9,50 i 17,66 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r.

W Polsce, według danych GUS, zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2010 r. wyniosły 25,5 mln ton, a kukurydzy 1,7 mln ton. Łączne zbiory zbóż wyniosły 27,3 mln ton i były o 8,3% mniejsze niż przed rokiem, ale o 1,6% wyższe niż średnio w ostatnich 5 latach. Pod nowe zbiory jesienią zasiano mniej zbóż ozimych niż rok wcześniej, a stan zasiewów przed zimą był nieco gorszy.

W ciągu ośmiu pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 skup ziarna zbóż był rekordowy i wyniósł 5,0 mln ton (o 11% więcej niż przed rokiem). Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a spadł żyta. Od października 2010 r. do stycznia 2011 r. skupiono natomiast o ponad jedną trzecią więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

W następnym sezonie sytuacja na rynku zbóż będzie mniej napięta, ale nadal o poziomie cen będzie decydował przede wszystkim rosnący popyt. Pierwsze prognozy (COPA-COGECA z marca 2011 r.) przewidują, że produkcja zbóż w sezonie 2011/12 zwiększy się w krajach UE o 2,4% do 282,1 mln ton, a najbardziej wzrosną zbiory kukurydzy i owsa. Spadnie głównie produkcja mniej liczących się zbóż pozostałych. W Polsce produkcja zbóż prawdopodobnie wyniesie około 27,0 mln ton; spadną zbiory pszenicy, żyta i jęczmienia, a wzrosną pszenżyta i kukurydzy. Wyższe będą zbiory zbóż w Rumunii, na Węgrzech i Słowacji, a mniejsze w Czechach, Niemczech i Francji. Tak wczesne prognozy obarczone są jednak dużym błędem, a faktyczna wielkość zbiorów będzie zależeć od przebiegu pogody od wiosny do zniw.

W bieżącym sezonie wyższa niż przed rokiem jest produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast

produkcja mąki pszennej. Zwiększyła się produkcja mieszanek dla zwierząt i pieczywa, przy niewielkim spadku przemiatów.

Mniejszy niż w poprzednim sezonie jest handel zagraniczny zbożami. W ciągu drugiego półrocza 2010 r. z kraju wywieziono 1,2 mln ton ziarna zbóż, w tym 625 tys. ton pszenicy, 200 tys. ton żyta i 137 tys. ton jęczmienia. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import ziarna zbóż wyniósł 542 tys. ton, w tym 284 tys. ton pszenicy. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji. Zmniejszył się handel mąką, wyższe były natomiast obroty produktami wtórnego przerobu ziarna.

W kraju od lutego do połowy marca miał miejsce spadek cen zbóż, był on jednak niewielki, wobec czego ceny ziarna zbóż są nadal bardzo wysokie. W ostatnich tygodniach ponownie wystąpiła wyżka cen. Według notowań MRiRW w Polsce od końca czerwca 2010 r. do końca marca 2011 r. najbardziej wzrosły ceny żyta (ponad dwukrotnie), owsa (trzykrotnie) i jęczmienia (prawie dwukrotnie). W mniejszym stopniu zdrożały pszenica (o 70%), kukurydza (o 53%) i pszenżyto (86%). Natomiast według danych GUS średnie ceny skupu pszenicy w lutym 2011 r. były o 76%, a żyta o 119% wyższe niż w czerwcu 2010 r.

Wysokie ceny zbóż przekładają się na ceny pasz. W lutym 2011 r. w Polsce ceny te nadal rosły, a ich poziom był o prawie 20% wyższy niż w grudniu. Wysokie ceny zbóż powodują również presję na zwiększanie cen produktów spożywczych, w tym pieczywa. W lutym ceny chleba były o 2,3% wyższe niż w grudniu. Najbardziej, bo o 18%, zwiększyła się cena zbytu kaszy jęczmiennej.

Wysokie ceny ziarna wpływają także na zwiększenie cen produktów zbożowych na poziomie zbytu. W marcu 2011 r. ceny zbytu mąki pszennej piekarniczej były o 66% wyższe niż w czerwcu, a mąki żytniej zwiększyły się ponad dwukrotnie. Rosną ceny detaliczne pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Udział ceny zboża w cenie pieczywa wzrósł do prawie 18% w lutym 2011 r., wobec ok. 9% w całym sezonie 2009/10.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2010	I-XII	594,0	406,9	.	.	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2009	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49
	XII	779,7	619,1	664,5	655,0	820,8	642,5	734,9	623,3	404,82
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
	III ^a	894,1	790,7	918,3	789,1	991,8	745,7	936,6	780,8	407,00

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8
	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3
	XII	269,8	112,8	23,8	20,6	12,9	28,9	346,2	164,6	82,1
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
	II	394,5	.	39,8	.	.	.	517,4	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2008 ^b	I-XII	2432,1	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2009	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	169,6	126,1	10,88	76,3	11,97	570,6
	XII	170,5	119,9	11,97	81,2	12,30	611,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,9	567,6
	II	.	110	10,8	.	13,0	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport						Import				
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2009	I-XII	2007,8	589,4	69,5	225,1	2913,7	597,3	5,8	147,2	356,2	1125,5
2010	I-XII	940,3	403,4	148,8	158,5	1918,3	683,5	5,0	136,5	285,3	1145,6
2009	I-VI	1143,4	274,8	9,6	107,2	1542,1	229,0	3,1	77,2	187,2	505,3
2010	I-VI	278,1	184,1	9,8	76,5	572,2	347,4	1,6	47,9	110,6	514,5
2008/09		1422,0	346,9	30,7	181,1	1993,3	813,5	19,3	195,4	529,4	1585,3
2009/10		1142,5	498,6	69,7	194,4	1943,8	715,7	4,3	118,0	279,5	1134,7
2009	X	117,32	75,11	2,35	27,81	229,1	65,28	0,10	9,33	36,85	112,7
	XI	110,50	60,44	0,73	35,90	208,0	56,70	0,34	11,86	37,92	109,0
	XII	92,25	48,65	0,85	22,95	167,4	60,58	0,65	9,18	26,78	99,1
2010	I	81,60	39,65	0,08	10,34	168,0	70,85	0,13	6,80	25,44	104,6
	II	38,08	34,37	0,37	12,36	106,5	68,41	0,00	10,85	23,09	103,6
	III	26,56	45,51	0,69	7,80	101,5	70,24	0,31	8,92	21,13	101,9
	IV	24,82	27,79	4,87	10,62	86,2	52,04	0,15	8,91	17,33	79,5
	V	38,75	25,55	1,81	23,75	105,4	51,65	0,19	9,83	27,12	90,1
	VI	105,47	30,02	3,80	17,55	175,0	86,50	0,96	16,20	17,68	123,2
	VII	29,55	18,48	27,82	24,88	113,4	50,38	0,21	18,54	16,10	108,6
	VIII	81,53	18,45	29,31	7,93	163,7	65,88	0,97	12,24	7,32	86,9
	IX	158,53	33,71	24,99	5,98	252,7	57,90	0,82	14,30	20,66	94,8
	X	165,27	63,84	42,20	7,03	297,1	42,44	0,37	5,03	22,86	71,3
	XI	99,73	28,98	8,35	20,74	188,4	40,40	0,44	9,16	39,61	90,1
	XII	90,41	37,11	4,54	9,48	160,5	26,82	0,41	15,67	46,94	91,0

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	slód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	slód	
2009	I-XII	91,7	6,7	12,4	10,2	44,2	30,9	14,4	27,3	38,3	214,3
2010	I-XII	74,9	9,3	14,7	11,0	45,9	46,5	14,9	25,7	44,6	219,3
2009	I-VI	36,5	3,2	6,4	5,9	25,0	15,6	7,2	13,7	18,7	114,8
2010	I-VI	32,4	4,2	5,6	2,6	24,0	14,2	4,8	11,9	20,7	113,8
	2008/09	52,2	6,2	11,1	9,1	37,8	32,4	13,0	26,7	35,4	230,6
	2009/10	87,6	7,8	11,6	6,9	43,1	29,5	11,9	25,5	40,3	213,3
2009	X	16,79	0,87	1,02	0,90	4,42	2,81	1,50	2,42	3,55	14,85
	XI	7,93	0,48	0,95	0,74	3,06	2,88	1,23	2,24	3,20	11,27
	XII	7,15	0,67	0,96	0,57	1,34	2,56	1,17	2,08	2,20	15,26
2010	I	6,91	0,78	1,29	0,61	2,03	3,11	1,32	2,07	3,46	14,00
	II	6,98	0,84	1,04	0,55	2,16	3,12	1,17	2,14	4,61	13,66
	III	7,04	1,47	1,27	0,67	5,48	3,57	1,25	2,24	3,97	19,24
	IV	6,05	0,95	1,07	2,54	4,02	3,45	0,64	1,92	3,83	23,86
	V	6,42	0,69	0,94	0,33	5,51	2,64	1,18	2,39	3,48	21,89
	VI	6,50	0,68	1,25	2,18	5,63	3,84	1,40	2,00	4,91	22,36
	VII	6,16	0,69	1,33	0,55	4,59	3,89	1,48	2,16	3,61	26,61
	VIII	5,67	0,75	0,98	0,65	3,30	5,25	1,27	2,88	3,62	20,60
	IX	5,82	0,64	1,01	0,74	3,18	4,81	1,44	1,99	2,95	16,13
	X	5,97	0,48	1,22	0,62	2,29	5,32	1,27	2,31	3,89	13,20
	XI	6,18	0,67	1,67	0,79	3,55	3,45	1,33	1,77	2,79	15,01
	XII	5,17	0,66	1,66	0,73	4,18	4,02	1,14	1,81	3,50	12,73

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2009	I-XII	23,6	71,2	217,6	132,9	68,9	66,2	16,8	89,3	249,5	108,4
2010	I-XII	26,9	83,9	235,6	135,5	121,7	59,1	17,6	93,3	284,5	116,5
2009	I-VI	10,0	35,7	106,2	66,0	36,0	35,1	8,4	44,4	110,8	54,4
2010	I-VI	13,0	39,8	106,5	61,2	37,3	23,7	7,9	37,6	145,7	48,4
	2008/09	15,9	68,1	216,7	119,5	74,7	76,9	15,0	93,9	233,2	110,6
	2009/10	26,6	75,3	217,8	128,1	70,2	54,8	16,4	82,5	284,4	102,4
2009	X	2,57	6,59	20,70	10,72	5,94	4,12	1,25	8,47	25,43	8,74
	XI	2,60	5,50	19,12	10,64	5,77	4,73	1,40	7,21	21,86	10,00
	XII	2,72	5,20	16,21	12,11	5,92	10,11	1,27	6,34	23,22	7,80
2010	I	2,05	6,50	15,53	7,36	9,26	3,91	1,12	6,38	23,60	10,84
	II	2,86	6,57	18,17	9,51	10,80	4,11	1,47	6,87	23,62	8,99
	III	3,04	7,80	22,19	11,28	11,48	4,42	1,92	8,44	28,37	8,85
	IV	2,40	6,70	18,78	11,33	8,44	4,65	1,38	7,08	23,91	6,57
	V	2,41	7,61	18,69	11,07	9,88	4,63	1,48	7,04	28,56	12,80
	VI	2,48	7,49	20,50	13,09	9,74	4,63	1,09	7,03	28,15	9,03
	VII	2,35	6,02	18,40	11,29	9,72	4,32	1,72	7,79	24,67	9,14
	VIII	1,80	7,04	20,15	10,38	10,71	5,01	1,00	7,78	26,15	10,24
	IX	2,25	6,85	22,30	12,86	12,09	4,93	1,65	8,95	25,92	10,89
	X	1,87	7,92	22,42	12,74	10,06	8,08	1,55	8,76	21,38	9,77
	XI	1,90	7,26	20,33	12,16	10,23	5,27	1,75	8,45	20,72	12,59
	XII	1,52	6,13	18,18	12,46	9,28	5,11	1,45	8,78	9,51	6,77

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2009	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08
	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24
	XI	1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28
	XII	1,30	2,09	1,50	3,74	3,42	4,16	4,66	5,27
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
		2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8
2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1	2004,8
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2009	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1
	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5
	XI	1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7
	XII	1242,2	1330,5	1886,7	1045,7	1495,6	1316,8	2069,9
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493	2246,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2009	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629
	IX	1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575
	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

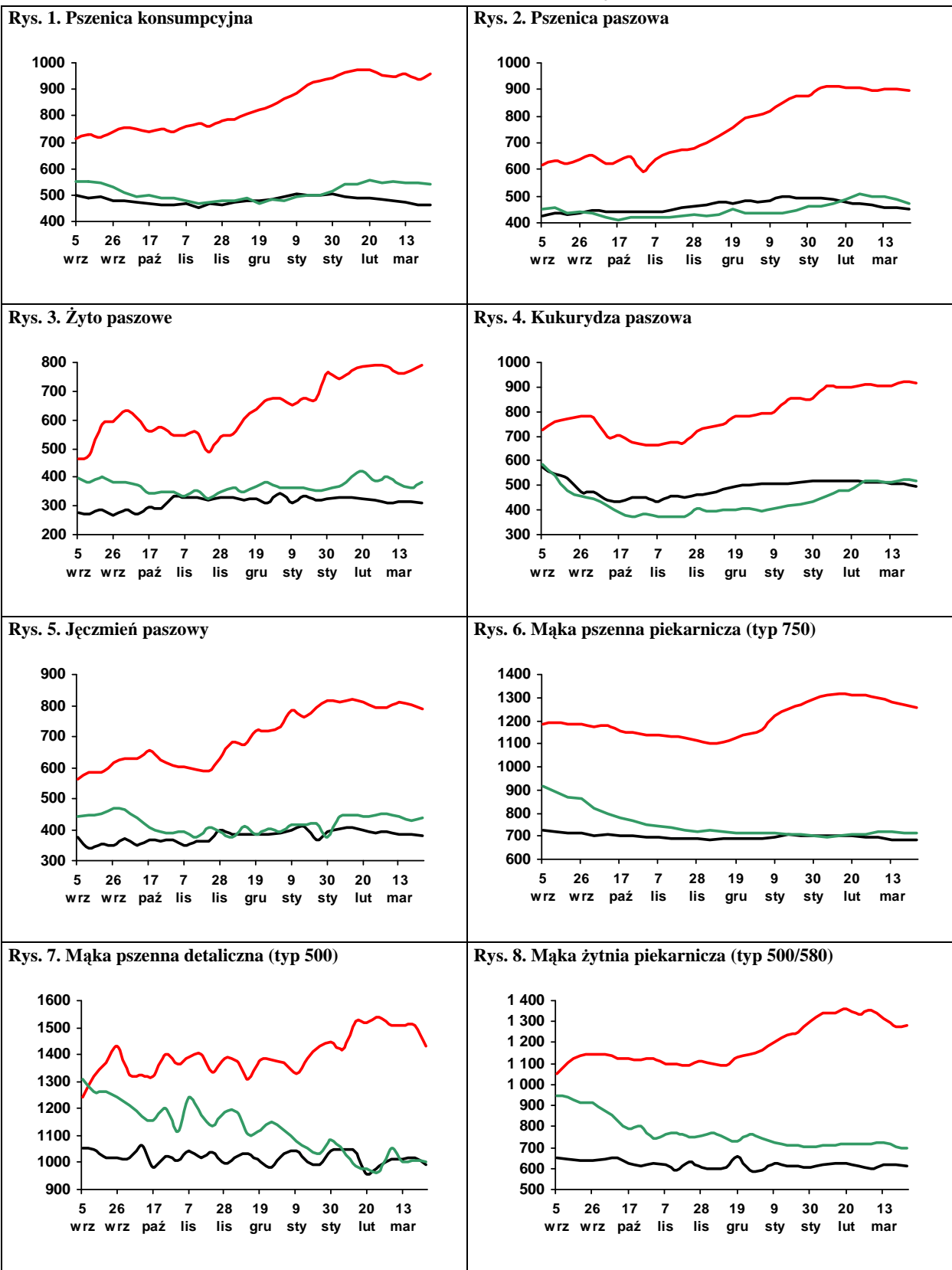
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2009	VII	117	120	112	102	91	86	93	116	124
	VIII	113	114	108	96	96	84	112	103	.
	IX	115	103	104	92	97	80	98	89	105
	X	112	105	105	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	108	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	111	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	106	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	105	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	120	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	135	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211

Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2010/11 ——— 2009/10 ——— 2008/09 ———

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-11; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

W sezonie 2011/2012 powierzchnia uprawy buraków cukrowych w Polsce zwiększy się do ok. 200 tys. ha, mimo że, kwota produkcji cukru nie zmieni się (1405.6 tys. ton). Koncerny cukrownicze w związku z bardzo wysokimi cenami cukru na rynku światowym krajowym kontraktują surowiec do produkcji cukru „pozakwotowego”. Wzrost powierzchni uprawy przy średnich plonach ok. 55 ton/ha umożliwi zbiory buraków cukrowych na poziomie ok. 11 mln ton.

Większa podaż surowca przyczyni się do wzrostu produkcji, która może wynieść ok. 1650 tys. ton.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w UE 26,29 EUR/tonę. Dobra koniunktura na rynku cukru spowodowała, że na kampanię 2011/2012 krajowy przemysł cukrowniczy kontaktuje buraki cukrowe o standardowej zawartości cukru 16% po cenach ok. 120 zł/tonę. Kontraktowane ceny skupu są ok. 15% wyższe od średnich cen płaconych w poprzedniej kampanii. Wzrost cen skupu przyczyni się do poprawy opłacalności produkcji.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W okresie pierwszych trzech kwartałów 2010 r. spożycie cukru spadło o 5%, a w skali całego roku możliwy jest spadek do ok. 16 kg/osobę. Powodem spadku spożycia są wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się przodrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Rosnąca produkcja przemysłu spożywczego pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności wyniesie ok. 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta zużycie cukru w innych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton). W konsekwencji jego całkowite zużycie w kraju wyniesie podobnie jak w latach poprzednich 1570-1590 tys. ton i będzie o 140-160 tys. ton większe od produkcji.

W pierwszych miesiącach 2011 r. na rynku krajowym wystąpił znaczący wzrost cen cukru. W lutym średnia cena detaliczna wyniosła 3,39 zł/kg i był o 25% wyższa niż prze rokiem. W marcu ceny w handlu detalicznym wzrosły do 4,0-5,0 zł/kg. Głównym powodem rekordowo wysokich cen cukru była mała podaż z produkcji krajowej oraz bardzo wysokie ceny na rynku światowym. Czynnikiem stymulującym wzrost cen mogły być także działania o charakterze spekulacyjnym kapitału, który dąży do możliwie największych stóp zwrotu. Działania takie przybierają zwykle na sile w okresach, kiedy światowe ceny surowców są wysokie. Konsumenci w Polsce w obawie przed dalszym wzrostem cen znacząco zwiększyli zakupy na zapas. Rosnący w krótkim okresie popyt był dodatkowym stymulatorem wzrostu cen. Relatywnie wysokie ceny cukru prawdopodobnie utrzymają się przez następne dwa kwartały br., a ich spadek możliwy będzie pod wpływem większej podaży cukru z kampanii 2011/2012 lub zwiększonego importu.

W styczniu 2001 r. eksport cukru wyniósł 17 tys. ton, w tym 13 tys. ton do krajów UE. Eksporterzy uzyskiwali ceny ok. 590 EUR/tonę, które były znacznie wyższe od ceny referencyjnej (404,4 EUR/tonę). Import cukru był niewielki (4 tys. ton), a decydowały o tym wysokie ceny na rynku światowym oraz mała opłacalność importu. Cukier importowano po bardzo wysokich cenach 650-800 EUR/tonę, które były zbliżone do cen zbytu w kraju.

W pierwszych miesiącach br. na rynku światowym utrzymują się rekordowo wysokie ceny cukru. W marcu i kwietniu ceny te zaczęły powoli spadać, ale wciąż są na poziomie 690-750 USD/ton. Powodem tego była mniejsza produkcja w poprzednich dwóch sezonach, przy powolnym wzroście popytu. Ocenia się, że w sezonie 2010/2011 produkcja cukru przekroczy 163 mln ton i jest to sygnał do spadku cen. Kontrakty terminowe dotyczące cukru białego na grudzień br. sugerują spadek cen światowych o ok. 15%, ale wciąż będą to bardzo wysokie ceny (ok. 630 USD/tonę) dla większości importerów.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie	
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
2011	I	600,00	570,0	700,0	690,00	810,00	650,00

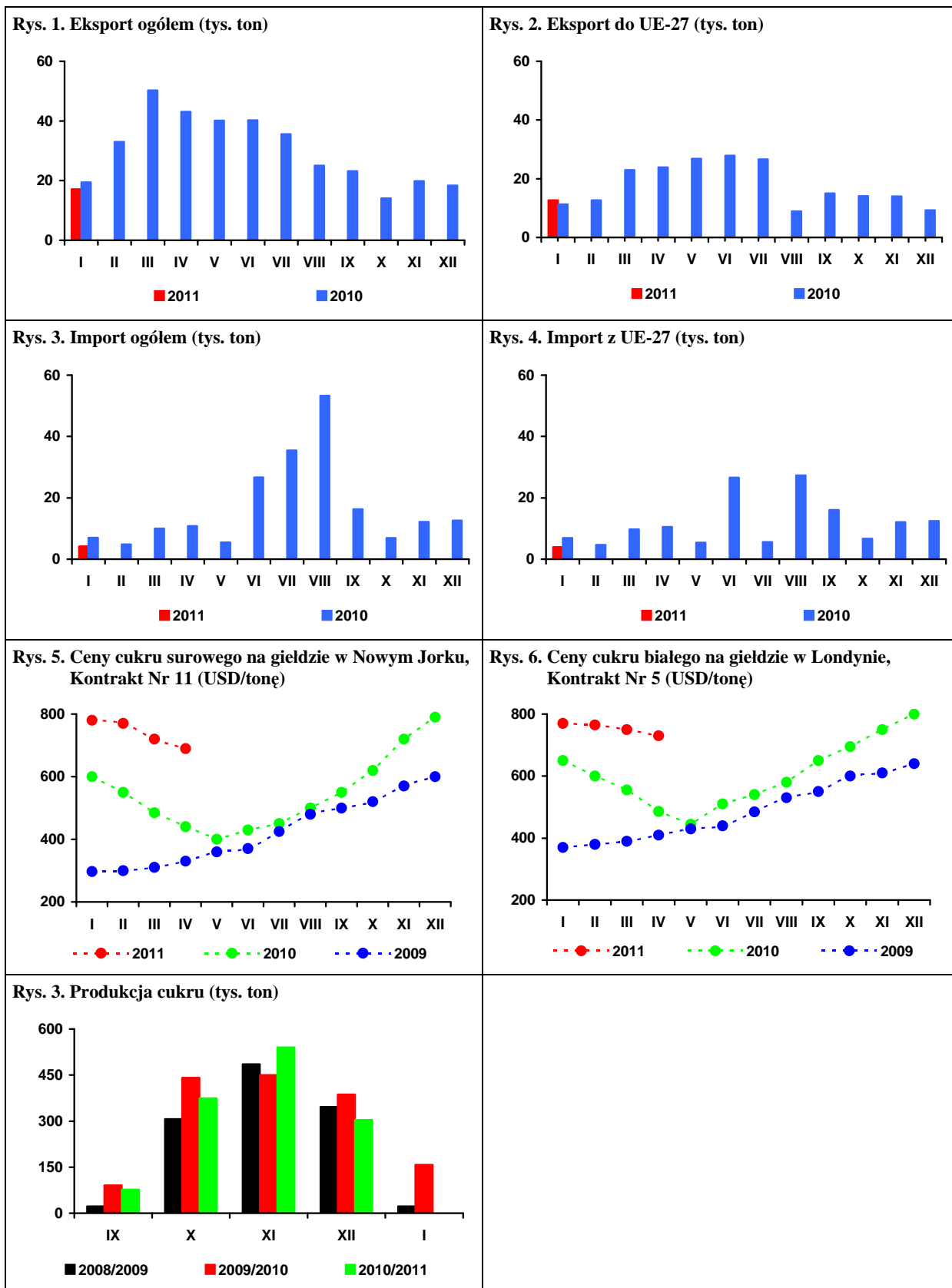
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	2,16	1,65	2,76
	II	2,09	2,14	1,62	2,71
	III	2,00	2,04	1,57	2,64
	IV	2,01	2,06	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
	II	-	-	1,59	3,39

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Z wstępnych informacji wynika, że rzepak w Europie, w tym w Polsce, przezimował gorzej, niż w ostatnich latach. Straty zimowe mogą być jednak znacząco zredukowane, jeżeli nastąpi wydatna poprawa pogody. W wielu rejonach, dotkniętych stratami zimowymi, utrzymuje się bowiem nadal potencjał do odzyskania wigoru roślin.

Przewiduje się, że światowe zbiory rzepaku w sezonie 2011/12 będą większe niż w sezonie poprzednim. Spodziewany jest wzrost zbiorów u głównych producentów, tj. w Kanadzie, Chinach i Unii Europejskiej. Mimo wzrostu zbiorów, relacje podażowo-popytowe będą prawdopodobnie napięte, a jego ceny pozostaną wysokie. Z powodu niskich zapasów na początku sezonu, wzrost podaży rzepaku może być mniejszy niż produkcji. Jednocześnie oczekuje się dalszego wzrostu zapotrzebowania na rzepak, głównie w wyniku rozwoju produkcji biopaliw.

W lutym zahamowany został dotychczasowy dynamiczny wzrost cen rzepaku na rynku europejskim. W portach europejskich za rzepak płacono średnio 666 USD/tonę, tj. o 27 USD/tonę (o 3,9%) mniej niż przed miesiącem, lecz o 268 USD/tonę (o 67,3%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował średnio 1447 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 45 USD/tonę (o 3,1%) tańszy niż przed miesiącem, lecz o 509 USD/tonę (o 57,0%) droższy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła średnio 290 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 20 USD/tonę (o 6,5%) niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem, lecz o 29 USD/tonę (o 25,5%) wyższa w porównaniu z lutym poprzedniego roku.

W pierwszej połowie marca nastąpiły dalsze spadki cen rzepaku na rynku europejskim. W połowie marca średnie ceny rzepaku, oleju i śruty rzepakowej wyniosły odpowiednio: 630, 1344 i 245 USD/tonę. Oczekuje się podobnej tendencji w skali całego miesiąca.

Na krajowym rynku przeciętna cena rzepaku wyniosła w marcu 1597 zł/tonę i była o 10% niższa niż w poprzednim miesiącu. Cena oleju rzepakowego rafinowanego wzrosła o 5% do 4056 zł/tonę, a cena śruty rzepakowej pozostała prawie bez zmian (739 zł/tonę). W relacji do marca poprzedniego roku cena rzepaku była wyższa o 41%, oleju rzepakowego o 45%, a śruty rzepakowej o 48%.

W styczniu przemysł tłuszczowy (zakłady liczące 50 i więcej osób stałej załogi) przerobił 135 tys. ton rzepaku, tj. o 3% więcej niż przed miesiącem, lecz o 6% mniej niż w styczniu poprzedniego roku. Produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych zakładach wyniosła 54 tys. ton, z tego rafinowano 46 tys. ton, tj. prawie tyle samo co przed rokiem. Produkcja margaryn wyniosła 30 tys. ton i była o 2% większa niż w grudniu i aż o 22% większa niż styczniu poprzedniego roku.

Eksport surowców i produktów oleistych w styczniu był mniejszy niż w grudniu. Nieznacznie wzrósł tylko wywóz rzepaku. Zmalał też import olejów roślinnych i margaryn, natomiast większy był przywóz śrut i nasion oleistych, w tym nasion rzepaku.

W styczniu wywieziono: 22 tys. ton rzepaku (o 67% więcej niż w styczniu poprzedniego roku), 22 tys. ton śruty rzepakowej (o 64% mniej), 8 tys. ton oleju rzepakowego (o 65% mniej) oraz 9 tys. ton margaryn (o 44% więcej). Przywieziono: 197 tys. ton śrut oleistych (o 14% mniej niż przed rokiem), 26 tys. ton olejów roślinnych (o 17% więcej), 22 tys. ton nasion oleistych (o 11% więcej), w tym 6 tys. ton rzepaku (o 48% mniej), a także 3 tys. ton margaryn (o 26% mniej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych w pierwszych dwóch miesiącach br. dynamicznie rosły. Wzrost ich cen był znacznie większy niż cen tłuszczów zwierzęcych, lecz mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi. W lutym za oleje roślinne i margaryny płacono odpowiedni o 2,0% i 1,2 % więcej niż w grudniu, natomiast za masło i „pozostałe tłuszcze zwierzęce” (słoninę, smalec) po 0,3% więcej. W pierwszych dwóch miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, przeciętny wzrost cen tłuszczów roślinnych (o 2,2%) był jednak mniejszy niż tłuszczów zwierzęcych (3,8%) i mniejszy niż całej żywności (4,8%).

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	850 976	362 206	210 006	1 003 176	26,31	24,7	84,8
2010 I-XII	x	376 529	245 519	x	x	x	x
2010 I	57 231	22 669	23 029	56 871	1,49	40,2	100,6
II	52 963	26 801	24 997	54 767	1,44	47,2	96,7
III	58 594	36 031	29 060	65 565	1,72	49,6	89,4
IV	38 756	25 651	20 447	43 960	1,15	52,8	88,2
V	35 358	28 144	16 507	46 995	1,23	46,7	75,2
VI	41 934	29 411	15 437	55 908	1,47	36,8	75,0
VII	42 574	35 329	14 076	63 827	1,67	33,1	66,7
VIII	66 851	32 686	15 978	83 559	2,19	23,9	80,0
IX	62 522	31 912	22 770	71 664	1,88	36,4	87,2
X	59 240	37 099	24 830	71 509	1,88	41,9	82,8
XI	60 200	26 965	24 345	62 820	1,65	40,4	95,8
XII	52 528	43 831	14 043	82 316	2,16	26,7	63,8
2011 I	54 036	26 466	8 291	72 211	1,89	15,3	74,8
Zmiany w %							
I 2011 XII 2010	2,9	-39,6	-41,0	-12,3	-12,3	x	x
I 2011 I 2010	-5,6	16,7	-64,0	27,0	27,0	x	x
I-XII 2010 I-XII 2009	x	4,0	16,9	x	x	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	850 976	30 235	182 891	698 320	18,30	21,5	121,9
2010 I-XII	x	38 260	229 725	x	x	x	x
2010 I	57 231	1083	21 719	36595	0,96	37,9	156,4
II	52 963	1893	23 101	31755	0,83	43,6	166,8
III	58 594	3803	26 500	35897	0,94	45,2	163,2
IV	38 756	1599	19 862	20493	0,54	51,2	189,1
V	35 358	2153	16 045	21466	0,56	45,4	164,7
VI	41 934	3478	14 996	30416	0,80	35,8	137,9
VII	42 574	4444	13 738	33280	0,87	32,3	127,9
VIII	66 851	3797	15 666	54982	1,44	23,4	121,6
IX	62 522	4724	20 862	46384	1,22	33,4	134,8
X	59 240	4271	22 489	41022	1,08	38,0	144,4
XI	60 200	2026	23 101	39125	1,03	38,4	153,9
XII	52 528	4990	11647	45871	1,20	22,2	114,5
2011 I	54 036	1731	7710	48057	1,26	14,3	112,4
Zmiany w %							
I 2011 XII 2010	2,9	-65,3	-33,8	4,8	4,8	x	x
I 2011 I 2010	-5,6	59,8	-64,5	31,3	31,3	x	x
I-XII 2010 I-XII 2009	x	26,5	25,6	x	x	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 276 464	2 274 379	610 496	2 940 347	47,8	43,4
2010 I-XII	x	2 605 404	640 642	x	x	x
2010 I	85 847	229 092	62 032	252 907	72,3	33,9
II	79 445	147 971	59 583	167 833	75,0	47,3
III	87 891	212 672	64 797	235 766	73,7	37,3
IV	58 134	210 616	47 682	221 068	82,0	26,3
V	53 037	258 280	35 985	275 332	67,8	19,3
VI	62 901	228 019	39 768	251 152	63,2	25,0
VII	63 861	213 731	41 006	236 586	64,2	27,0
VIII	100 277	186 204	60 773	225 708	60,6	44,4
IX	93 783	238 162	62 857	269 088	67,0	34,9
X	88 860	204 461	56 529	236 792	63,6	37,5
XI	90 300	290 319	64 846	315 773	71,8	28,6
XII	78 792	185 877	44 785	219 884	57	36
2011 I	81054	197 473	23 838	254 689	29,4	31,8
Zmiany w %						
I 2011 XII 2010	2,9	6,2	-46,8	15,8	x	x
I 2011 I 2010	-5,6	-13,8	-61,6	0,7	x	x
I-XII 2010 I-XII 2009	x	14,6	4,9	x	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 276 464	9 811	551 254	735 021	43,2	173,7
2010 I-XII	x	14 286	598 419	x	x	x
2010 I	85 847	1 441	59 845	27 443	69,7	312,8
II	79 445	1 509	54 296	26 658	68,3	298,0
III	87 891	2 355	61 662	28 584	70,2	307,5
IV	58 134	1 311	42 934	16 511	73,9	352,1
V	53 037	1 240	32 711	21 566	61,7	245,9
VI	62 901	504	36 427	26 978	57,9	233,2
VII	63 861	1 267	35 064	30 064	54,9	212,4
VIII	100 277	831	57 820	43 288	57,7	231,7
IX	93 783	731	59 463	35 051	63,4	267,6
X	88 860	722	53 525	36 057	60,2	246,4
XI	90 300	1 441	62 116	29 625	68,8	304,8
XII	78 792	935	42 556	37 171	54,0	212,0
2011 I	81 054	1 403	21 206	61 251	26,2	132,3
Zmiany w %						
I 2011 XII 2010	2,9	50,1	-50,2	64,8	x	x
I 2011 I 2010	-5,6	-2,6	-64,6	123,2	x	x
I-XII 2010 I-XII 2009	x	45,6	8,6	x	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	x	64 678	111 047	x	x	x	x
2010 I	24 675	4 344	6 541	22 478	0,59	26,5	109,8
II	26 567	5 285	7 546	24 306	0,64	28,4	109,3
III	35 190	6 807	10 155	31 842	0,84	28,9	110,5
IV	23 609	4 755	7 490	20 874	0,55	31,7	113,1
V	29 386	5 280	9 428	25 238	0,66	32,1	116,4
VI	33 457	4 333	9 475	28 315	0,74	28,3	118,2
VII	30 154	4 574	10 016	24 712	0,65	33,2	122,0
VIII	28 499	5 665	7 410	26 754	0,70	26,0	106,5
IX	36 661	6 949	11 973	31 637	0,83	32,7	115,9
X	37 748	6 474	14 264	29 958	0,79	37,8	126,0
XI	39 566	5 314	6 469	38 411	1,01	16,3	103,0
XII	29 599	4 898	10 281	24 216	0,64	34,7	122,2
2011 I	30 098	3 228	9 406	23 920	0,63	31,3	125,8
Zmiany w %							
I 2011 XII 2010	1,7	-34,1	-8,5	-1,2	-1,2	x	x
I 2011 I 2010	22,0	-25,7	43,8	6,4	6,4	x	x
I-XII 2010 I-XII 2009	x	40,5	24,9	x	x	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2010 II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
XI	1463,0	708,9	2,06
XII	1675,0	779,7	2,10
2011 I	1678,0	889,0	1,89
II	1776,0	935,4	1,90
Zmiany w %			
II 2011 I 2010	5,8	5,2	x
II 2011 II 2010	53,2	95,5	x
I-XII 2009 I-XII 2008	6,0	20,0	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

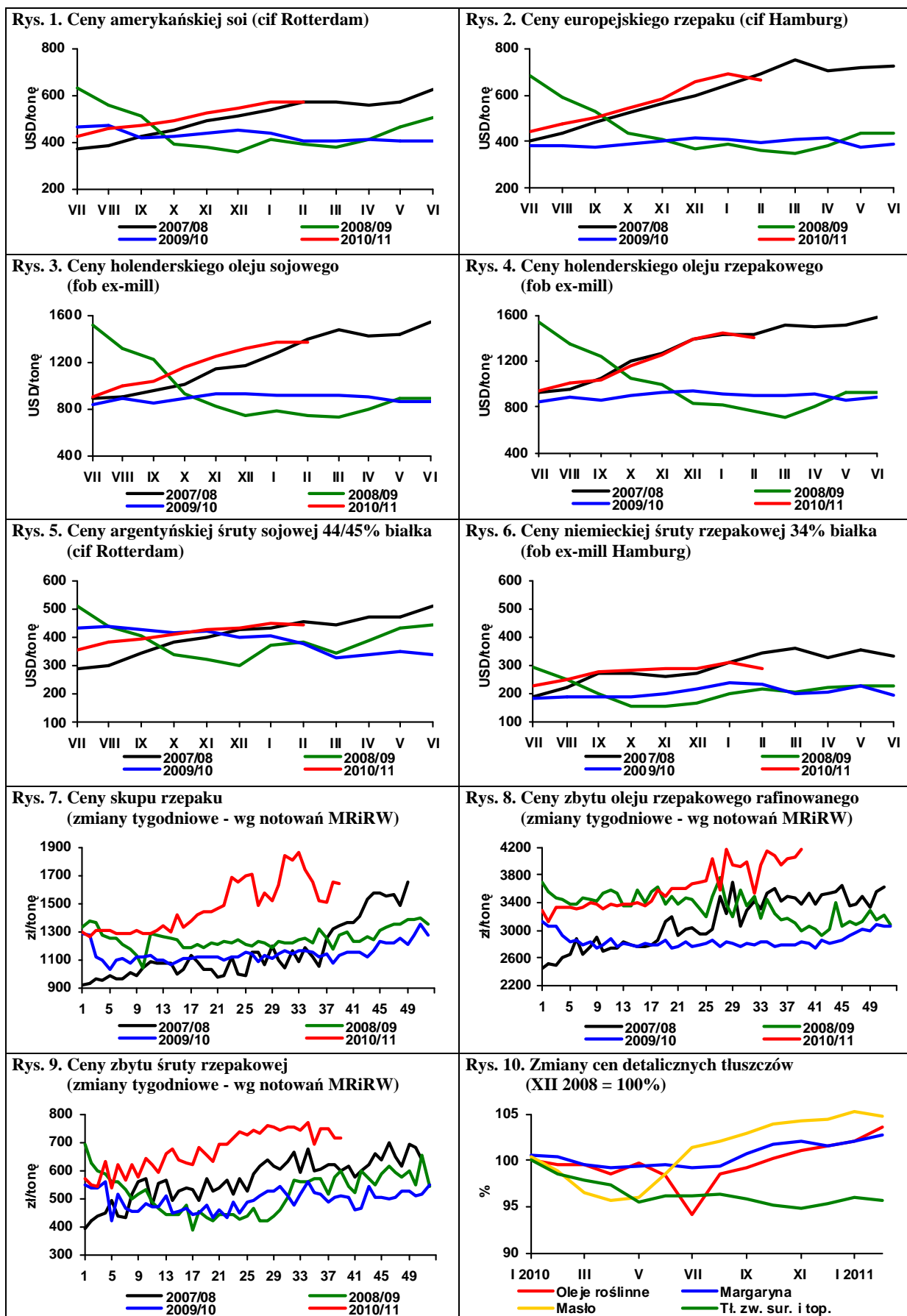
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2010 II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
XI	4,47	6,83	15,94	4,59	6,00	13,68	21,35	5,52
XII	4,40	6,69	16,01	4,59	5,97	13,55	21,35	5,52
2011 I	4,69	6,75	15,85	4,55	6,04	13,60	21,55	5,52
II	5,29	6,80	16,1	4,57	6,17	13,75	21,55	5,52
Zmiany w %								
<u>II 2011</u> I 2010	12,8	0,7	1,6	0,4	2,2	1,1	0,0	0,0
<u>II 2011</u> II 2010	30,9	-6,5	14,8	-2,4	4,6	18,3	6,2	-6,1
<u>II 2011</u> XII 2010	20,2	1,6	0,6	-0,4	3,4	1,5	0,9	0,0

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Na europejskim rynku ziemniaków ceny są ponad 2-krotnie wyższe niż przed rokiem. W drugiej połowie marca w takich krajach, jak Niemcy, Holandia, czy Wielka Brytania ceny ziemniaków jadalnych przekraczały 20 EUR/dt, a we Francji i Belgii były tylko nieznacznie niższe. W pierwszym tygodniu kwietnia nastąpił kilkuprocentowy spadek tych cen, spowodowany m.in. większym niż w ubiegłym roku zaawansowaniem prac związanych z sadzeniem ziemniaków pod nowe zbiory oraz przewidywaniem stosunkowo wysokiego poziomu produkcji ziemniaków wczesnych w krajach śródziemnomorskich.

W Polsce ceny ziemniaków są o ok. 50% wyższe niż przed rokiem. W lutym, w stosunku do poprzedniego miesiąca, ziemniaki podrożały o 6%, a ich przeciętna cena na targowisku w skali kraju wyniosła 129,2 zł/dt i była o 46% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Wzrost cen wystąpił we wszystkich województwach, przy czym w dwóch (podlaskie i mazowieckie) w porównaniu z poprzednim rokiem ceny wzrosły mniej niż o 20%, a w zachodniej i południowej Polsce o 55-65%.

Pod koniec marca wzrost cen mocno wyhamował, zarówno na targowiskach, jak i w sprzedaży hurtowej. Na przełomie marca i kwietnia ceny hurtowe ziemniaków wahały się w granicach 120-160 zł/dt, przeciętnie ok. 129 zł/dt. Na giełdach towarowych oferowane są również ziemniaki importowane w cenie 150-180 zł/dt. Pojawia się coraz bogatsza oferta importowanych ziemniaków wczesnych, ale są one blisko 2-krotnie droższe aniżeli ziemniaki z głównego zbioru. Do końca bieżącego sezonu należy oczekiwać wysokiego poziomu cen, z możliwością niewielkiego ich spadku. Krajowy rynek ziemniaków nie jest zbyt silnie powiązany z rynkami zagranicznymi, ale wyraźne symptomy zmiany trendu cen w krajach Zachodniej Europy w ostatnim okresie, wraz z umacnianiem się złotego i zwiększeniem dostaw ziemniaków wczesnych z importu, będą oddziaływać w kierunku obniżek cen na polskim rynku.

W ubiegłym roku ceny większości przetworów ziemniaczanych wzrosły o 2-3%. Zdecydowanie silniejszy wzrost miał miejsce w przypadku skrobi ziemniaczanej, której ceny zwłaszcza w ostatnim okresie osiągnęły

rekordowe poziomy. W lutym średnia cena zbytu skrobi ziemniaczanej wyniosła 4,17 zł/kg i był o 184% wyższa niż przed rokiem. Tak wysoki poziom cen skrobi ziemniaczanej nie tylko w Polsce, ale i na świecie spowodowany jest znacznym spadkiem jej produkcji i podaży (bardzo niski poziom zapasów na początku sezonu), jak również wzrostem cen wszystkich surowców rolnych, w tym również zbóż i produktów skrobiowych ze zbóż. Według ocen ekspertów ceny skrobi ziemniaczanej będą wysokie również w sezonie 2011/12, gdyż nawet przy dobrych zbiorach ziemniaków i wzroście produkcji skrobi ziemniaczanej nie uda się odbudować zapasów.

W 2010 r. nastąpiło zwiększenie obrotów handlu zagranicznego ziemniakami i ich przetworami. Wyższy był eksport większości przetworów ziemniaczanych. Nieco większa była również sprzedaż na rynki zagraniczne ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji. Znacząco zwiększyła się sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi i mąki ziemniaczanej. Wzrósł również eksport frytek i chipsów. Import przetworów i ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji zwiększył się w minionym roku. Wyższy był również przywóz produktów skrobiowych, obniżył się natomiast import suszu, chipsów i frytek.

W styczniu 2011 r. kontynuowany był trend wzrostowy w eksporcie przetworów spożywczych z ziemniaków i produktów skrobiowych, z wyjątkiem skrobi ziemniaczanej, której sprzedaż na rynki zagraniczne zmalała. Na uwagę zasługują stosunkowo wysoki eksport ziemniaków, który w styczniu wyniósł prawie 23 tys. ton, z tego 18 tys. ton sprzedano na Białoruś, 3 tys. ton do Rosji i 1,4 tys. ton do Mołdawii. Sprzedaż polskich ziemniaków na inne rynki była marginalna. Zmalał import przetworów ziemniaczanych i przetworów skrobiowych, natomiast nieco wyższy niż przed rokiem był przywóz ziemniaków.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	-	-	117
IX	223 400	249 400	149 000	21 975	24 818	12 923
X	341 400	299 300	297 900	38 712	40 781	32 774
XI	203 600	121 900	166 200	27 609	15 192	15 603
XII	36 700	38 500	70 400	462		16
RAZEM	886 900 ^b	780 600 ^b	609 100 ^b	88 758	80 791	61 433

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2009 VII	396	0	2 295	4 049	14	4 894	303	10 988	2 270	645
VIII	193	-	1 147	3 590	7	4 094	340	10 462	2 132	478
IX	80	0	3 078	4 031	10	4 204	405	10 238	1 342	488
X	13	0	3 826	3 540	9	4 585	423	9 264	1 137	590
XI	6	1	2 722	5 106	16	4 107	310	7 889	1 349	626
XII	6	100	1 637	4 464	12	2 580	348	9 306	1 529	476
2010 I	53	284	1 748	5 445	8	2 715	483	7 087	1 255	653
II	58	374	2 242	6 386	15	2 454	453	8 002	1 114	549
III	192	688	3 122	5 222	7	4 324	578	10 418	1 731	668
IV	141	424	3 373	6 174	30	3 218	520	8 540	1 801	539
V	114	22	2 120	4 964	6	4 321	501	9 499	1 734	699
VI	235	-	543	4 809	3	4 359	841	10 253	1 920	813
VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	56	24	22 691	1 946	5	4 312	638	8 240	1 604	610

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2006	I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007	I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008	I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2009	VII	56	72	3 104	954	4 948	10 468	6 177	5 250	305	258
	VIII	37	-	4 562	938	5 595	14 491	5 973	3 106	264	182
	IX	92	-	2 910	1 090	4 206	17 056	5 395	3 766	297	147
	X	39	-	4 195	1 039	5 152	10 426	12 175	3 727	452	513
	XI	114	60	8 513	1 123	7 941	12 028	4 955	2 789	400	53
	XII	524	440	8 003	792	5 968	12 930	4 166	3 193	333	34
2010	I	1 267	164	8 868	584	6 056	14 744	4 927	3 020	333	102
	II	3 057	1 030	16 085	611	5 185	17 287	5 007	3 557	402	116
	III	3 737	7 850	24 008	754	13 941	11 592	5 196	4 315	392	112
	IV	6 315	12 277	17 024	558	5 768	22 917	5 097	3 492	249	91
	V	19 942	3 239	34 198	516	5 289	19 280	4 755	4 318	420	54
	VI	12 067	1 160	32 169	903	6 159	12 960	5 139	3 525	925	39
	VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
	VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
	IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
	X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
	XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
	XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011		1 202	253	13 659	372	3 844	11 736	4 315	1 878	393	61

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	II	XII	I	II	Wskaźnik zmian cen	
		2010	2010	2011	2011	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	.	38,4	.	.	.	.
	targowiskowa	88,5	112,5	122,3	129,2	146,0	105,6
	detaliczna (zł/kg)	1,16	1,43	1,57	1,68	144,8	107,0
	importowa	53,9	90,3	87,4	.	150,1	96,8
	eksportowa	58,0	78,8	81,2	.	143,4	103,0
Relacje cen	skupu / targowisko	.	0,34	.	.	-	-
	targowisko / detal	0,76	0,79	0,78	0,77	-	-
	skupu / detal	.	0,27	.	.	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	151,7	151,0	147,2	148,4	97,8	100,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,47	3,11	3,59	3,71	252,4	103,3
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,77	4,23	4,59	5,28	140,1	115,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,50	9,80	10,00	10,08	106,1	100,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,50	34,70	34,60	34,10	98,8	98,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,76	9,18	9,16	9,24	105,5	100,9

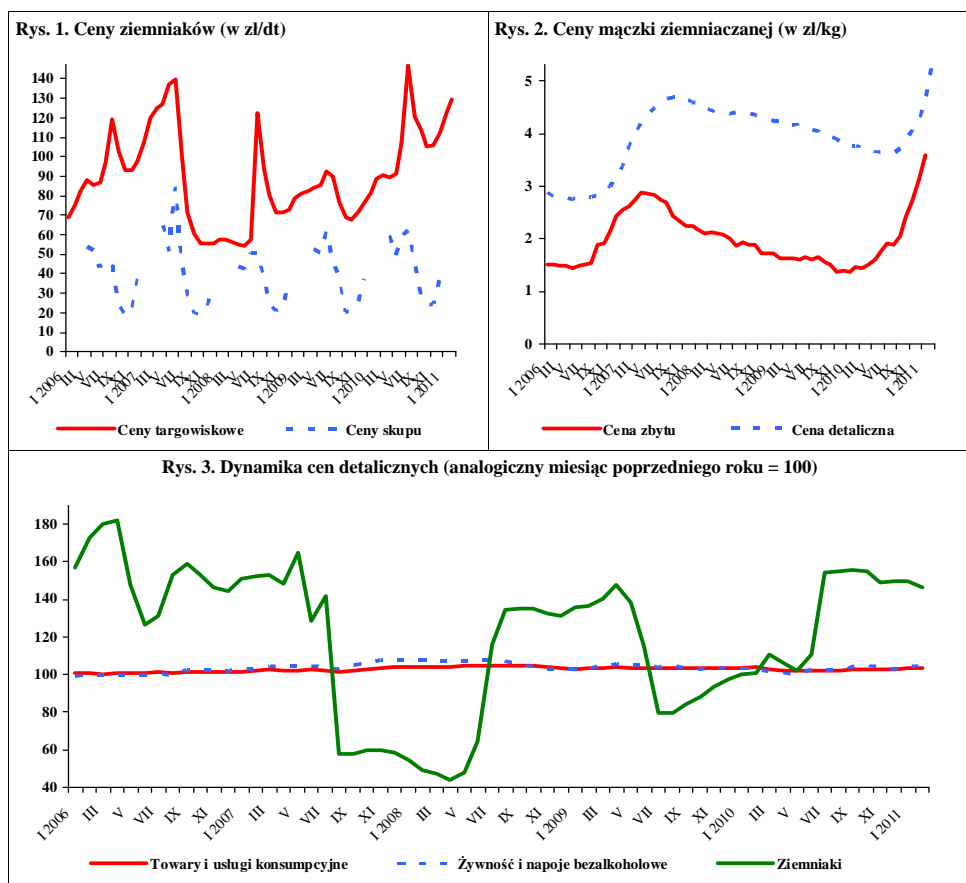
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2010		2011		wsk. zmian cen	
		listopad	grudzień	styczeń	luty	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	118,0	128,9	121,6	140,3	154,2	108,8
2	Kujawsko-pomorskie	103,8	127,2	113,3	141,0	159,9	110,8
3	Lubelskie	82,6	92,5	86,9	104,6	137,6	113,1
4	Lubuskie	124,2	145,1	132,4	150,8	156,4	103,9
5	Łódzkie	102,5	120,5	111,9	123,2	159,4	102,2
6	Małopolskie	117,0	128,6	119,4	133,1	152,2	103,5
7	Mazowieckie	93,2	109,2	102,7	115,0	117,7	105,3
8	Opolskie	130,0	146,4	133,8	149,2	152,4	101,9
9	Podkarpackie	122,9	135,0	125,0	142,8	147,8	105,8
10	Podlaskie	81,8	97,1	86,8	108,0	116,1	111,2
11	Pomorskie	107,7	124,5	113,0	129,6	154,2	104,1
12	Śląskie	123,7	143,5	127,4	150,2	155,0	104,6
13	Świętokrzyskie	90,8	102,0	97,8	113,3	150,5	111,1
14	Warmińsko-mazurskie	97,5	121,6	116,2	122,4	123,4	100,6
15	Wielkopolskie	108,4	127,6	112,5	131,2	164,6	102,9
16	Zachodniopomorskie	114,6	120,8	118,1	137,2	153,5	113,6
maksimum		130,0	133,8	146,4	150,8	x	
minimum		81,8	86,8	92,5	104,6		
różnica w %		58,9	54,0	58,3	44,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W marcu 2011 r. w porównaniu z lutym br. ceny większości warzyw wzrastały. Najbardziej zwykowała cena skupu kapusty białej przeznaczonej do przetworstwa, na eksport i na rynek produktów świeżych (odpowiednio o: 42%, 40% i 27%), buraków ćwikłowych przeznaczonych na eksport i do przerobu przemysłowego (o 40% i 31%), eksportowej kapusty pekińskiej (o 33%) i pietruszki (o 20%). Wzrost cen skupu innych warzyw nie przekraczał 20%. Obniżyła się natomiast w niewielkim stopniu cena cebuli (prócz eksportowej, która podrożała o 2%). Nie zmieniła się cena porów kierowanych na eksport. W handlu hurtowym najbardziej wzrosła cena kapusty białej (o 23%), a w mniejszym stopniu buraków i marchwi. Nieco tańsza była cebula.

W relacji do marca 2010 r. w skupie oraz w handlu hurtowym wzrosły ceny niemal wszystkich warzyw (prócz cebuli i pietruszki). Najbardziej, bo ponad dwukrotnie, podrożała kapusta biała (o 137-167% w zależności od kierunku przeznaczenia) i buraki kierowane na eksport (o 118%). Więcej płacono za marchew (o 30-80%), buraki w przetwórstwie (o 64%) i na rynku warzyw świeżych (o 48%), a spośród warzyw na eksport za: kapustę pekińską (o 86%), czerwoną (o 51%) i seleri (o 45%). Zbliżone do ubiegłorocznych ceny odnotowano dla pieczarek kierowanych na rynek artykułów świeżych oraz eksportowej pietruszki i cebuli. Na rynkach hurtowych ponad dwukrotnie podrożała kapusta biała, o 51% buraki ćwikłowe i o 30% marchew. Odnotowano niewielki spadek hurtowej ceny cebuli.

W lutym 2011 r. w stosunku do stycznia, w handlu detalicznym w niewielkim stopniu wzrosły ceny: kapusty białej (o 9%), marchwi (o 5%), buraków, cebuli i selerów. Potaniała papryka (o 11%), pory (o 5%) i nieznacznie: pomidory, kalafiory i pieczarki. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych zmieniły się w niewielkim stopniu (do 2%). Na zbliżonym poziomie utrzymały się ceny ogórków konserwowych, koncentratu pomidorowego, keczupu i soku pomidorowego.

W relacji do lutego 2010 r. wyższe były ceny detaliczne większości warzyw: kapusty białej (o 75%), selerów (o 34%), cebuli (o 31%), marchwi (o 25%), buraków (o 21%), papryki (o 12%) i porów (o 7%). Potaniały natomiast pomidory (o 9%) i kalafiory (o 6%). Spośród przetworów warzywnych podrożał: szpinak mrożony (o 9%), mrożone mieszanki warzywno (o 7%) i kalafiory mrożone (o 5%). Zaledwie o 2% potaniał koncentrat pomidorowy i keczup. Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W styczniu 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 37% zwiększyły produkcję marynat, o 18% warzyw mrożonych, o 80% konserw warzywnych i o 15% soku pomidorowego.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W styczniu 2011 r. wyeksportowano 20,7 tys. ton warzyw świeżych o wartości 11,2 mln EUR. W stosunku do stycznia 2010 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 29%, a jego wartość wzrosła o 17%. Na spadek eksportu warzyw wpłynęła niższa o 65% sprzedaż kalafiorów, o 46% i o 45% marchwi. Ponad dwukrotnie wzrósł eksport ogórków i pomidorów oraz o 23% kapusty. W styczniu br. wyeksportowano 30,1 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 22,2 mln EUR. Sprzedaż przetworów obniżyła się o 32%, a jej wartość o 16%. Wyeksportowano o 36% mniej mrożonek i o 31% konserw. Wzrósł jedynie o 29% eksport suszy i o 10% marynat.

Import warzyw świeżych w styczniu 2011 r. wyniósł 40,5 tys. ton, a jego wartość 31,6 mln EUR. W porównaniu ze styczniem poprzedniego roku ilość zakupionych warzyw świeżych była wyższa o 9%, a ich wartość niższa o 6%. Niższe były o 65% dostawy czosnku, o 20% papryki, o 12% pomidorów i o 19% ogórków. Ponad trzykrotnie więcej zakupiono kapusty i ponad dwukrotnie cebuli. W tym okresie zaimportowano 13,6 tys. t przetworów warzywnych o wartości 13,0 mln EUR. W relacji do stycznia 2010 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych obniżyła się o 13%, a wartość o 6%. Spadek importu przetworów warzywnych wynikał z niższego o 51% zakupu konserw, o 24% suszy i o 17% marynat. Zaimportowano taką samą ilość koncentratu pomidorowego.

W styczniu 2011 r. saldo w handlu świeżymi warzywami było ujemne i wyniosło -20,5 mln euro i w stosunku do stycznia poprzedniego roku zmniejszyło się o 15%. W handlu przetworami warzywnymi wpływy z eksportu przewyższały wartość importu o 10,4 mln euro, a w relacji do stycznia ubr. dodatnie saldo zmniejszyło się o 10%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	1,75	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
XII	1,13	1,80	1,05	0,91	0,84	-	-	-	7,00	-	4,77
2010 I-XII	1,36	1,88	1,03	0,93	0,76	1,54	0,99	2,00	5,09	1,91	4,87
2011 I	1,46	1,95	1,21	1,02	0,91	-	-	-	-	-	4,98
II	1,44	1,98	1,42	1,05	0,90	-	-	-	-	-	4,67
III	1,42	2,05	1,80	1,15	1,02	-	-	-	5,38	-	4,95
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2011</u> II 2011	99	104	127	110	113	x	x	x	x	x	106
<u>III 2011</u> III 2010	96	127	237	137	148	x	x	x	63	x	99

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztuk, ^e ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
XII	1,56	0,77	0,27	0,28	0,90	-	2,10	1,65	-	-	-
2010 I-XII	1,41	0,54	0,33	0,25	0,88	0,78	1,70	1,27	1,45	0,59	0,33
2011 I	1,56	0,77	0,44	0,31	0,87	-	-	-	-	-	-
II	1,23	0,90	0,50	0,35	-	-	-	-	-	-	-
III	1,18	1,28	0,54	0,46	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2011</u> II 2011	96	142	108	131	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2011</u> III 2010	79	267	180	164	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
XII	-	-	1,53	1,00	1,33	-	0,68	-	1,49	1,06	1,58	0,57	0,81
2010 I-XII	3,70	0,57	1,69	0,83	1,10	2,99	0,68	2,02	1,93	1,09	1,57	0,47	0,62
2011 I	-	-	1,93	1,24	1,34	-	0,80	1,86	1,65	1,15	2,15	0,71	0,86
II	-	-	2,08	1,31	1,33	-	0,88	2,50	1,65	1,13	1,80	0,70	0,92
III	-	-	2,77	1,84	1,39	-	0,96	3,00	1,94	1,15	1,80	0,98	1,02
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	x	x	133	140	105	x	109	120	118	102	100	140	111
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	x	x	186	252	151	x	130	100	145	100	x	218	x

* cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2009 X		2 702	67 460	11 816
XI		2 377	55 380	6 942
XII		3 540	41 546	5 200
2009 I-XII		41 772	467 206	99 018
2010 I		2 431	33 101	4 799
II		2 809	36 789	5 364
III		4 123	42 230	8 883
IV		3 620	29 588	5 745
V		3 527	25 104	4 948
VI		3 573	24 326	4 426
VII		3 034	29 506	15 363
VIII		3 439	43 319	12 776
IX		3 435	61 474	20 536
X		3 387	72 527	11 415
XI		3 467	62 157	8 110
XII		3 459	42 677	7 435
2010 I-XII		40 304	502 798	109 800
2011 I		2 774	39 098	8 650
Wskaźnik zmian w %				
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>		114	118	180
				137

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010												2011	$\frac{I\ 2010}{I\ 2009}$ (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I										
Warzywa ogółem	24535	380688	29216	40264	41419	34062	39187	32568	25219	30839	31826	34030	25212	31992	395834	20686	71									
Cebula	8590	110450	10307	14695	12448	11205	13235	7014	6052	7824	7002	7431	7840	8501	113554	5533	54									
Kapusta	2213	56890	3554	5322	7814	10134	7847	2109	1076	1592	3432	2604	3205	5903	54592	4381	123									
Marchew	2569	19689	2623	5540	5940	5051	5539	3593	1619	1112	1741	1535	1609	2045	37947	1437	55									
Ogórki	112	9451	78	147	232	411	817	1266	2669	2945	984	447	261	481	10737	208	268									
Pomidory	769	69926	802	889	1036	1379	5739	13133	8769	11100	9129	12598	3852	3482	71907	1609	201									
Kalafior	357	21459	505	496	659	376	390	1402	958	2119	2639	2150	1251	770	13715	177	35									
Przetwory ogółem	38224	448652	43997	47271	54867	38348	34362	34089	28112	31430	42106	48080	47873	40401	490936	30135	68									
Susze	1575	18943	1735	1653	1861	1605	1608	1613	1734	1780	2012	1928	1712	1885	21125	2234	129									
Marynaty	2399	30409	1958	2483	3249	3005	2487	2090	1876	2089	2982	3099	2990	2590	30899	2160	110									
Konserwy	3776	43031	2986	3718	4547	3373	3323	3029	2782	2991	4275	5121	5294	3801	45240	2057	69									
-kapusta kwasz.	1220	10641	3554	5322	7814	10134	7847	2109	1076	1592	3432	2604	3205	5903	54592	451	67									
Mrożonki	26381	306956	32764	34451	38704	25876	22567	22624	18263	21025	28834	33732	34358	28155	341351	20965	64									
Pieczarki i ich przetwory	17871	163765	19332	19389	22328	18056	16675	16285	14212	14622	16457	19841	19708	18777	215681	15833	82									
Warzywa ogółem	8193	156201	9586	12759	14735	12118	20972	21962	16697	17108	18969	20585	13643	16693	195827	11177	117									
Cebula	2396	32363	3093	4324	4294	3660	4556	3090	2516	2743	2890	3186	3481	3441	41275	2789	90									
Kapusta	374	8119	657	1063	1686	2141	2107	727	406	454	888	637	737	1589	13093	1303	198									
Marchew	319	3970	388	798	891	926	1055	756	407	237	393	294	350	459	6953	319	82									
Ogórki	77	6656	71	145	287	340	773	902	1191	1003	650	381	220	467	6430	224	314									
Pomidory	700	49626	909	1051	1323	1436	5276	11479	8009	8454	8024	10608	3855	3033	63456	1529	168									
Kalafior	187	9377	214	222	324	223	299	783	656	1246	1528	1303	750	447	7993	143	67									
Przetwory ogółem	23758	292160	26616	30713	36057	27459	26500	25519	20966	22144	29759	34473	34956	29792	344951	22234	84									
Susze	2287	29760	2795	2705	3010	2747	2834	2617	2794	2908	3439	3668	3375	2687	35578	3171	113									
Marynaty	2529	28179	1703	1953	2734	2762	2264	1914	1602	2003	2629	2984	2685	2578	27809	1991	117									
Konserwy	3146	36816	2815	3556	4370	3480	3553	3135	2861	2744	3973	4390	4777	3791	43444	1777	63									
-kapusta kwasz.	460	3993	657	1063	1686	2141	2107	727	406	454	888	637	737	1589	13093	333	93									
Mrożonki	12282	153068	15247	17653	19941	14051	13202	13271	10127	11027	15887	19511	19723	16737	186378	12740	84									
Pieczarki i ich przetwory	23762	227750	24883	25262	29468	25381	25069	23187	20407	20006	22965	27291	27750	26909	298578	23089	93									

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010												2011	$\frac{I\ 2010}{I\ 2009}$ (%)
	I-XII						I-XII						I-XII						I							
	XII	I-XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I										
Warzywa ogółem	34163	348335	37334	41077	52550	45652	46993	38845	20830	10297	18428	24483	40274	36975	413739	40526	109									
Cebula	2536	47932	3802	8592	10223	8937	15045	10172	4487	3119	7966	7458	10053	6455	96309	10284	270									
Kapusta	694	4825	463	894	1301	3404	3095	1652	630	472	1885	4441	3993	1825	24055	1735	375									
Marchew	667	36161	1249	2551	3729	4190	6695	9765	3750	1163	672	510	574	1734	36582	1367	109									
Ogórki	4755	44697	4952	3513	4190	2756	1288	2079	1184	342	1105	2253	4394	4593	32650	4015	81									
Pomidory	13324	99821	13242	11914	14825	11535	9144	8351	5428	1843	2615	2445	9316	11065	101722	11624	88									
Papryka	4099	37584	4243	3777	4078	2585	3284	2806	2734	1062	1745	2710	3830	3254	36109	3374	80									
Czosnek	618	6388	380	324	835	615	674	232	324	677	672	461	299	636	6131	133	35									
Przetwory ogółem	15332	164247	15589	17306	23190	17236	20345	17025	18995	16627	19266	19264	17864	15766	218473	13563	87									
Mrożonki	2052	27935	3066	3690	4263	3201	3449	2982	2703	2283	3305	3809	3759	2938	39448	3541	115									
Susze	1135	12147	1757	1629	1495	1684	2169	1918	2231	1811	1421	1156	1293	1383	19948	1341	76									
Marynaty	1449	16933	1212	1144	2135	1601	1227	842	1189	1019	1089	2139	1531	1508	16634	1005	83									
Konserwy	3705	36633	2400	2719	5067	2768	2393	2467	2886	2614	4505	3934	4888	3359	39999	1178	49									
-kukurydza konserw.	1898	17473	1019	1106	2788	933	1086	919	1211	1271	2104	2025	2654	1382	18495	191	19									
Koncentrat pomid.	5269	51377	5429	6086	7988	6024	8095	7052	8219	7116	7143	6256	4786	4949	79145	5418	100									
Warzywa ogółem	29381	256590	33577	39034	54458	44116	34092	21523	14720	6319	10811	14424	31643	35877	340593	31636	94									
Cebula	378	5662	699	2026	2694	2650	5417	2606	1164	658	1740	1635	1999	1686	24972	2125	304									
Kapusta	48	1295	72	202	521	1338	1021	522	223	147	289	633	837	432	6237	492	685									
Marchew	187	12150	308	699	1107	1317	1962	1976	819	287	252	162	241	682	9812	447	145									
Ogórki	4759	32376	5677	4937	4841	2295	1021	1141	449	112	656	1467	4261	4195	31050	3363	59									
Pomidory	11530	93851	13265	14160	19220	15539	9025	6872	5458	1450	3024	3037	11319	13015	115385	11842	89									
Papryka	4734	44078	4733	5811	7977	7115	6467	4330	3746	968	1362	2393	4710	5895	55507	5318	112									
Czosnek	1051	6772	603	697	1435	1011	1071	437	685	1243	1366	915	718	1506	11687	291	48									
Przetwory ogółem	14621	164500	15002	16679	21506	15890	17333	15913	16542	14610	17458	17543	18600	17296	204372	13027	87									
Mrożonki	1631	21968	2335	2630	3016	2144	2062	1998	1883	1650	2363	2814	2905	2477	28279	2637	113									
Susze	2272	23649	3517	3903	3108	3317	3031	3421	2979	2973	2230	2537	3176	3365	37558	3192	91									
Marynaty	1280	14445	1083	1048	1687	1540	1127	781	1036	862	1086	1702	1380	1441	14773	661	61									
Konserwy	4055	41237	2769	3030	5625	3187	3033	3042	3217	2846	5129	4382	5190	4435	45884	1657	60									
-kukurydza konserw.	1795	15652	920	1096	2758	882	1078	842	992	1006	1887	1718	2291	1554	17025	151	16									
Koncentrat pomid.	3935	45426	3879	4345	6040	4120	5900	5216	5895	4954	4962	4396	4265	3931	57904	3840	99									

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,95	1,19	0,42	1,37	0,86	0,51	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,07	1,23	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,21	0,15	1,38	1,45	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,33	0,21	0,18	0,80	1,11	0,61	1,45	0,85	0,53	0,52
V	0,35	0,27	0,19	0,96	0,92	0,80	1,53	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,36	0,21	0,68	0,87	0,56	1,42	0,85	0,52	0,57
VII	0,43	0,41	0,25	0,42	0,92	0,69	1,43	0,83	0,49	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,32	0,76	0,59	1,40	0,84	0,42	0,52
IX	0,43	0,26	0,22	0,60	0,88	0,58	1,45	0,77	0,48	0,49
X	0,47	0,24	0,18	0,81	0,84	0,61	1,40	0,79	0,54	0,54
XI	0,49	0,23	0,20	0,77	1,02	0,61	1,38	0,77	0,59	0,51
XII	0,49	0,28	0,20	1,03	0,89	0,77	1,37	0,74	0,60	0,48
2010 I-XII	0,37	0,24	0,18	0,55	0,88	0,59	1,16	0,81	0,52	0,50
2011 I	0,50	0,30	0,22	1,07	0,95	0,81	1,51	0,92	0,74	0,59
Wskaźnik zmian w %										
I 2011 XII 2010	102	107	110	104	107	105	110	124	123	123
I 2011 I 2010	167	167	157	113	80	193	110	107	145	137

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2009 X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08 ^b	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25 ^b	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08^b	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45 ^b	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64 ^b	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01 ^b	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
Wskaźnik zmian w %									
III 2011 II 2011	97	123	105	112	x	x	x	x	x
III 2011 III 2010	98	228	130	151	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSiR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczap	Sok pomidorowy ^a
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
XI	3,23	11,87	3,95	3,88	3,40	6,52	1,93
XII	3,20	11,98	3,84	3,82	3,60	6,56	1,88
2010 I-XII	3,40	11,43	3,53	3,58	3,32	6,60	1,91
2011 I	3,21	12,29	3,84	3,91	3,76	6,48	1,88
II	3,17	12,33	3,71	4,09	3,71	6,43	1,84
Wskaźnik zmian w %							
<u>II 2011</u> I 2011	99	100	97	105	99	99	98
<u>II 2011</u> II 2010	90	110	114	120	116	96	97

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
XI	2,15	1,62	1,71	1,56	4,26	4,47	7,31	6,94	-	3,96	6,83
XII	2,25	1,77	1,85	1,63	4,34	5,44	11,50	8,25	-	4,76	7,19
2010 I-XII	2,39	1,55	1,93	1,70	5,12	5,85	10,27	7,27	3,41	5,25	6,99
2011 I	2,46	2,11	2,12	1,77	4,60	6,70	12,58	8,20	-	6,86	7,22
II	2,51	2,29	2,23	1,82	4,64	6,34	11,17	7,89	-	6,58	7,01
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2011</u> I 2011	102	109	105	103	101	95	89	96	x	96	97
<u>II 2011</u> II 2010	131	175	125	121	134	107	112	91	x	94	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
XI	5,53	13,60	-	7,08	8,82	7,48	9,85	3,79	5,90	8,63	4,23
XII	5,41	13,45	-	7,24	8,94	7,70	9,75	3,64	5,75	8,40	4,24
2010 I-XII	5,46	13,82	-	6,93	8,77	7,42	9,84	3,80	5,92	8,68	4,27
2011 I	5,47	13,80	-	7,32	9,02	7,76	9,75	3,83	5,85	8,60	4,25
II	5,46	13,80	-	7,38	9,12	7,86	9,75	3,83	5,95	8,77	4,28
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2011</u> I 2011	100	100	x	101	101	101	100	100	102	102	101
<u>II 2011</u> II 2010	100	98	x	109	105	107	98	99	99	100	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

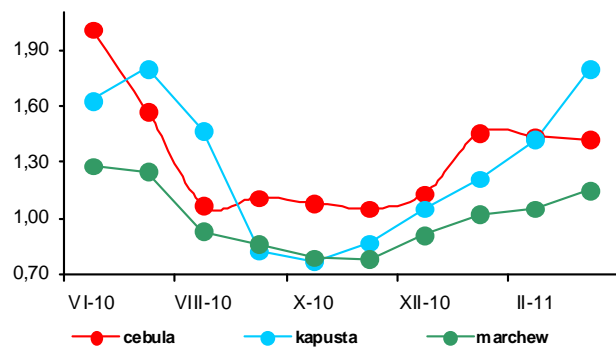
Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2009 VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-

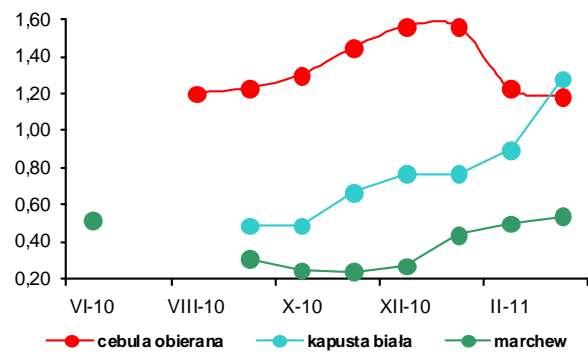
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

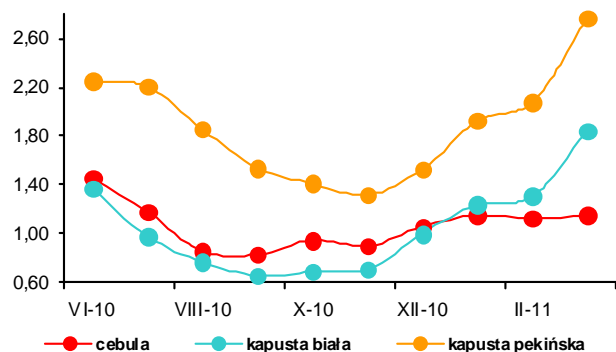
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

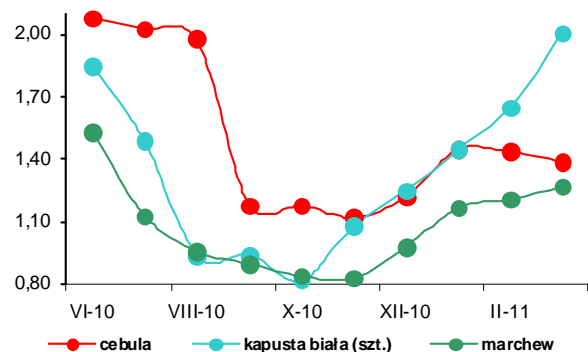
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

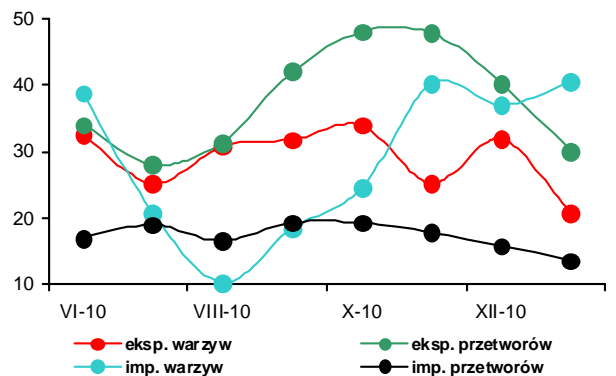
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

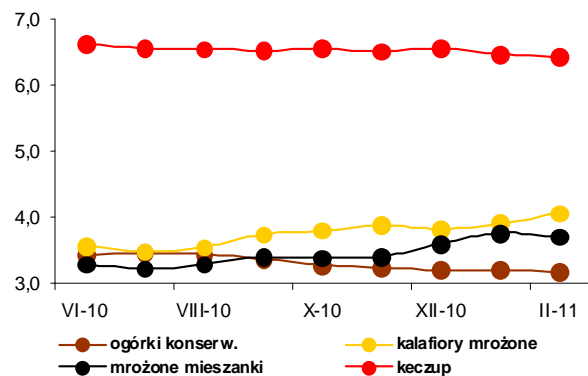
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

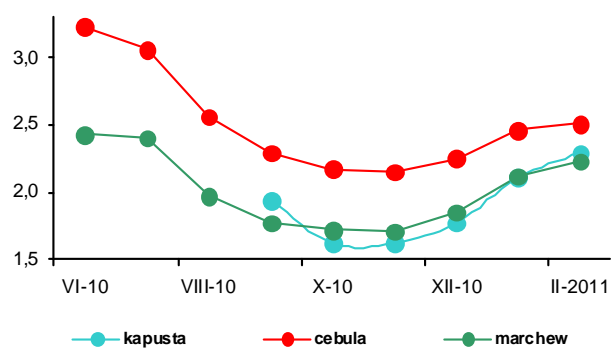
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

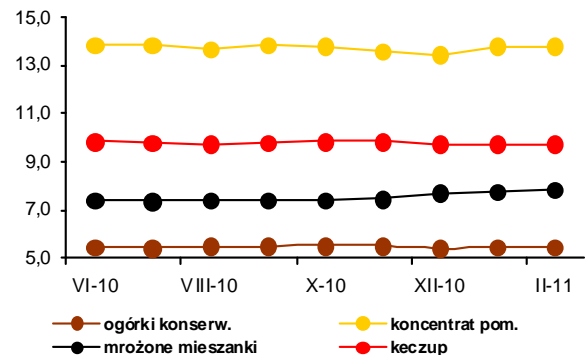
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W marcu 2011 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 84% wyższe niż w marcu roku poprzedniego. Ceny jabłek płacone w skupie przez spółdzielnie ogrodnicze zwiększyły się o dwukrotnie, a oferowane przez firmy eksportowe wzrosły 2,5 krotnie. Jabłka kierowane do produkcji zagęszczonego soku jabłkowego podrożały o 250% do 0,66 zł/kg. Ceny hurtowe gruszek wzrosły o 42%, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 50%. Na rynkach hurtowych droższe niż w marcu 2010 r. były banany i winogrona, a obniżyły się z powodu dobrych zbiorów w krajach eksporterach, ceny owoców cytrusowych. Najbardziej (o 16%) spadły ceny hurtowe mandarynek. W marcu 2011 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 14% wyższe niż w miesiącu poprzednim, a płacone przez firmy eksportowe o 9%. Ceny jabłek kierowanych do przerobu pozostały na niezmiennym poziomie. Nie zmieniły się również ceny hurtowe gruszek. Nieznacznie niższe niż w lutym 2011 r. były ceny hurtowe cytryn, winogron i bananów. Nie zmieniły się ceny pomarańcz, a wzrosły mandarynek (o 6%).

W lutym 2011 r. w relacji do lutego roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów były wyższe o 20,1%, przy wzroście cen żywności o 4,8%. Ceny owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 38,0%, a owoców południowych o 1,0%. Wyższe były też ceny przetworów owocowych (o 5,3%). Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 32,0%. Średnie ceny owoców cytrusowych były niższe o 10,0%, pozostałych owoców południowych o 4,9%, a bananów wzrosły o 22,6%. Jabłka podrożały o 67,1%, a gruszki o 30,2%. W lutym wyższe niż w styczniu 2011 r. były tylko ceny winogron, gruszek i jabłek.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w styczniu 2011 r. w relacji do stycznia roku

poprzedniego o 10% do 32,1 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soku pomarańczowego. Produkcja soków zagęszczonych spadła o 67%. Wyższa natomiast ponad czterokrotnie była produkcja owoców pasteryzowanych i kompotów, a także dżemów (o 18%) i owoców mrożonych (o 8%). W relacji do grudnia 2010 r. wyższa była jedynie produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. Produkcja soków pitnych w firmach średnich i dużych obniżyła się w porównaniu z miesiącem poprzednim o 21% do 32,1 tys. ton. Produkcja soków zagęszczonych obniżyła się o 74% do 1,8 tys. ton, a owoców mrożonych i dżemów pozostała na zbliżonym poziomie. Wzrosły ceny zbytu soków pitnych (o 8%), a także dżemów wyprodukowanych z czarnych porzeczek (o 17%) i ze śliwek (o 29%).

W styczniu 2011 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były aż o 33%, a przetworów owocowych o 26% niższe niż w styczniu roku poprzedniego. O spadku eksportu owoców świeżych zdecydowało obniżenie sprzedaży jabłek i gruszek (odpowiednio o 46 i 45%). W grupie przetworów owocowych najbardziej spadł eksport truskawek w puszkach (o 63%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 35%). Eksport dżemów i przecierów obniżył się o 45%, a mrożonek o 12%. W wyniku zwiększenia cen eksportowych większości owoców i ich przetworów – głównie jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego (wzrost dwukrotny), wpływy z eksportu przetworów owocowych były wyższe o 12%, a owoców świeżych o 6%. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów zwiększyły się w relacji do stycznia 2010 r. o 9% do 86,7 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców południowych (poza winogronami, arbusami, brzoskwiniami), a wyższy jabłek i gruszek. Nie zmieniły się rozmiary importu przetworów. Wzrosły jedynie, z powodu niedoborów na rynku krajowym, rozmiary przywozu zagęszczonego soku jabłkowego i owoców suszonych. Wzrost cen importowych spowodował zwiększenie wartości importu przetworów owocowych o 41% i mniejsze niż wolumenu obniżenie wartości przywozu owoców świeżych (o 3%). W styczniu 2011 r. ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami pogłębiło się w relacji do stycznia roku poprzedniego o 31% i wyniosło 7,4 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki ^a	Wiśnie ^a	Morele	Brzoskwinie	Śliwki ^a
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	3,80	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
XII	1,79	2,80	-	-	-	-	-
2010 I-XII	1,32	2,36	3,37	3,19	4,91	3,36	1,85
2011 I	1,82	2,87	-	-	-	-	-
II	1,92	3,18	-	-	-	-	-
III	2,10	3,37	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	109	106	x	x	x	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	198	150	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki ^a	Truskawki z szypułką ^a	Porzeczki czerwone ^a	Porzeczki czarne ^a	Maliny ^a	Aronia ^a	Wiśnie do mrożenia ^a	Wiśnie do tłoczenia ^a	Śliwki do mrożenia ^a
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 I-XII	0,36	2,75	1,64	1,08	1,92	3,20	0,75	2,42	2,20	1,49
2011 I	0,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	347	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-	-
XII	1,42	1,72	1,70	1,42	1,34	1,39	1,37	2,35	2,36	-	-	-	-
2010 I-XII	0,98	1,34	1,45	0,88	0,89	0,89	0,89	1,99	1,99	4,44	7,00	x	1,67
2011 I	1,58	1,90	1,90	1,54	1,45	1,55	1,55	2,46	2,46	-	-	-	-
II	1,76	2,16	2,14	1,83	1,67	1,73	1,69	2,50	2,50	-	-	-	-
III	1,92	2,29	2,26	2,07	1,92	1,98	1,98	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	109	106	106	113	115	114	117	x	x	x	x	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	253	194	174	339	295	300	300	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
X	8 580	10 443	24 802	42 563	13 320	3 618	7 692
XI	7 363	12 140	23 812	15 197	13 020	3 780	10 280
XII	8 202	12 812	19 402	6 987	11 001	3 553	4 898
2010 I-XII	94 514	155 268	271 377	132 754	278 160	45 952	89 016
2011 I	4 466	8 120	19 506	1 803	10 869	3 531	7 285
Wskaźniki zmian (%)							
<u>I 2011</u> <u>XII 2010</u>	54	63	101	26	99	99	149
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	68	66	115	33	108	118	466

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*												2011*		I 2011 I 2010 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I											
Owoce świeże	79 511	971 020	106 885	130 724	146 284	120 924	98 209	89 646	57 972	31 923	26 701	22 349	28 722	57 170	917 510	71 430	67										
Jabłka	62 035	760 165	95 538	121 738	137 038	113 334	91 133	69 640	27 852	6 147	7 936	10 985	15 411	31 748	728 501	51 478	54										
Gruszki	3 196	19 308	1 775	1 331	1 004	621	253	167	275	547	1 148	1 460	1 623	1 720	11 925	980	55										
Truskawki	23	15 770	44	58	129	163	161	11 506	2 333	250	94	58	98	184	15 078	116	262										
Sliwki	13	16 673	17	21	16	15	9	24	657	2 280	2 531	1 398	169	86	7 222	3	19										
Maliny	216	24 276	234	197	226	153	244	609	5 904	3 786	3 641	1 042	400	1 015	17 451	448	191										
Wiśnie	4	9 846	12	4	4	3	3	425	2 725	1 413	13	18	18	59	4 697	33	278										
Przetwory owocowe	50 423	701 890	53 800	56 265	72 470	67 084	63 667	71 951	74 113	65 108	59 690	59 818	51 590	43 979	739 537	39 906	74										
Zagęszczony sok jabłkowy	19 587	246 906	16 826	17 561	24 155	23 723	20 627	23 719	20 842	19 662	17 332	23 133	16 888	14 617	239 086	10 983	65										
Truskawki w puszkach	571	8 041	589	430	828	610	682	1 179	723	602	545	596	742	653	8 179	220	37										
Wiśnie w puszkach	451	7 496	401	584	715	736	822	750	673	1 062	509	568	588	470	7 877	354	88										
Dżemy	1 904	27 757	1 740	2 244	2 672	2 586	2 385	2 329	2 264	2 579	2 073	2 039	1 972	1 599	26 483	961	55										
Mrożonki	15 425	256 410	22 668	23 341	29 891	25 627	26 840	29 316	34 122	28 330	26 791	22 094	19 772	16 597	305 388	19 928	88										
Owoce świeże	22 311	354 846	30 362	37 043	41 118	38 558	32 784	40 066	37 351	29 607	21 420	13 166	16 135	31 762	369 371	33 964	112										
Jabłka	11 534	197 163	23 111	30 954	34 537	32 971	27 177	21 521	7 953	2 051	2 837	4 030	5 981	12 030	205 153	19 426	84										
Gruszki	1 576	9 822	932	761	607	427	147	134	210	376	755	934	1 128	1 118	7 530	610	65										
Truskawki	16	13 509	43	67	157	208	223	11 126	2 644	517	186	74	142	257	15 643	257	600										
Sliwki	11	7 116	15	12	11	10	6	19	497	1 383	1 553	888	116	54	4 565	10	64										
Maliny	422	21 466	366	304	383	273	453	588	5 492	4 067	4 052	1 408	716	1 480	19 584	931	254										
Wiśnie	4	6 231	7	4	6	3	3	553	2 786	1 262	12	29	13	35	4 712	55	785										
Przetwory owocowe	44 535	717 163	49 567	51 975	65 106	60 610	60 265	72 696	84 067	70 970	75 843	76 733	68 810	59 204	795 847	52 764	106										
Zagęszczony sok jabłkowy	12 289	166 917	10 810	11 089	14 563	14 738	13 347	15 375	12 809	13 287	15 025	25 029	19 850	15 214	181 136	13 056	121										
Truskawki w puszkach	719	10 619	744	550	1 001	847	930	1 417	878	764	715	739	1 144	1 008	10 736	381	51										
Wiśnie w puszkach	444	7 739	373	563	762	681	782	743	651	1 043	603	671	721	668	8 261	388	104										
Dżemy	2 679	39 721	2 304	3 165	3 516	4 037	3 407	3 361	3 604	4 051	3 274	3 326	3 761	3 247	41 052	1 683	73										
Mrożonki	15 415	280 184	21 240	21 707	28 064	24 011	26 999	28 040	36 317	32 748	32 119	27 965	24 541	20 804	324 553	24 088	113										

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*												2011*		I 2011 I 2010 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	I										
Owoce świeże	113 443	1 093 770	105 990	92 471	113 720	69 513	74 220	72 493	113 577	103 938	89 205	96 372	105 023	109 814	1 146 336	88 073		83									
Banany	14 541	222 551	22 594	26 624	28 947	19 638	24 596	19 139	16 975	15 973	17 203	18 119	18 956	17 181	245 945	14 876		66									
Owoce cytrusowe	84 010	425 646	67 850	48 582	60 947	27 121	22 276	11 256	9 594	8 129	15 588	25 488	49 262	70 985	417 077	56 105		83									
Brzoskwinie i nekt.	14	87 538	22	66	118	189	1 172	7 454	28 323	27 066	18 569	7 020	1 017	1 491	92 507	249		1152									
Winogrona	2 277	83 899	1 507	2 989	5 636	5 561	5 437	2 187	4 698	14 364	14 401	13 848	7 720	2 448	80 795	3 846		255									
Arbuzy	392	99 044	440	369	1 398	2 011	5 707	19 918	38 524	23 207	3 781	615	760	1 557	98 287	1 205		274									
Jabłka	492	21 625	839	734	875	1 264	1 503	1 659	2 061	1 675	3 893	12 657	10 876	1 594	39 631	1 932		230									
Przetwory razem	25 949	246 636	18 878	19 953	27 933	22 405	20 337	18 697	20 255	19 686	26 504	28 433	33 650	28 861	285 593	19 114		101									
Soki zagęszczone	12 355	104 252	8 632	7 783	10 151	9 512	8 207	8 786	6 894	7 187	11 206	11 656	16 841	15 659	122 515	10 751		125									
-sok pomarańczowy	4 938	38 127	2 739	2 866	4 662	3 767	3 562	3 532	2 604	2 751	3 170	3 286	3 326	2 796	39 060	1 232		45									
Mrożonki	1 587	27 084	2 238	2 058	2 037	2 456	2 161	1 695	4 113	3 452	4 464	3 966	2 851	1 998	33 488	1 472		66									
Susze	1 073	11 529	992	992	802	681	681	644	1 095	1 332	1 808	1 704	1 621	1 179	13 533	1 098		111									
Dzemy	544	5 920	598	482	826	501	650	467	457	401	678	837	742	456	7 096	297		50									
Przetwory puszkow. -ananasy	10 193	96 076	6 076	8 295	13 678	9 108	8 388	6 991	7 620	7 216	8 105	9 989	11 383	9 454	106 304	5 321		88									
-brzoskwinie	2 286	18 845	966	993	2 886	1 640	1 081	1 392	1 752	1 006	1 312	1 107	1 741	2 008	17 885	1 005		104									
-brzoskwinie	3 501	25 902	1 250	2 323	5 033	2 286	2 058	1 480	2 089	2 042	2 724	2 951	4 385	2 720	31 341	992		79									
Owoce świeże	80 201	735 660	70 198	65 229	77 408	58 991	64 574	54 580	77 409	69 650	71 500	70 937	76 567	84 453	841 496	65 315		93									
Banany	8 932	138 758	10 730	13 995	18 422	13 176	17 446	12 782	10 094	9 122	10 476	9 392	11 171	13 155	149 962	10 629		99									
Owoce cytrusowe	53 258	254 293	43 298	31 661	30 374	17 391	16 602	9 759	8 875	8 255	15 161	19 404	30 328	45 300	276 408	33 532		77									
Brzoskwinie i nekt.	44	56 325	45	59	171	231	1 594	7 663	25 074	20 486	11 551	3 935	695	1 257	72 762	730		1620									
Winogrona	3 706	82 715	2 472	4 108	8 030	8 828	7 154	2 745	5 680	11 899	12 049	13 062	9 305	3 614	88 946	6 472		262									
Arbuzy	198	22 907	208	230	782	1 052	3 156	6 232	9 773	3 827	689	290	393	702	27 334	747		359									
Jabłka	188	9 979	313	424	549	983	1 179	1 134	1 165	816	1 702	2 810	3 012	1 182	15 269	1 226		392									
Przetwory razem	24 593	287 148	20 439	24 429	30 913	28 976	28 131	26 269	28 713	30 082	38 703	42 245	46 570	44 537	390 007	28 810		141									
Soki zagęszczone	8 859	94 304	7 009	7 865	10 304	12 311	10 271	12 277	9 549	9 992	15 394	14 697	22 020	21 811	153 499	14 901		213									
-sok pomarańczowy	4 071	32 560	2 546	2 731	4 859	4 389	5 045	6 132	4 226	4 001	5 011	5 141	5 128	4 846	54 055	2 140		84									
Mrożonki	1 920	36 693	2 462	2 400	2 196	2 246	3 115	2 355	6 787	5 375	6 663	7 355	4 188	3 090	48 231	2 376		97									
Susze	2 031	23 388	1 858	1 888	1 931	1 513	1 456	1 349	1 789	2 279	3 320	3 743	3 588	2 846	27 559	2 657		143									
Dzemy	579	10 036	738	735	1 043	883	1 091	795	876	569	870	1 119	1 085	991	10 796	514		70									
Przetwory puszkow -ananasy	10 919	119 818	8 044	11 169	15 046	11 827	11 842	9 271	9 551	11 703	11 996	14 884	15 301	15 542	146 176	8 138		101									
-brzoskwinie	1 579	13 475	698	785	1 934	1 195	845	1 067	1 423	800	1 187	925	1 500	1 759	14 118	852		122									
-brzoskwinie	2 019	16 429	753	1 302	2 742	1 396	1 302	865	1 155	1 132	1 623	1 694	2 714	1 838	18 517	567		75									

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 I-XII	0,26	0,56	1,21	1,38	1,27	0,98	0,96	0,69	0,77	1,32	1,03
2010 I	0,24	0,52	0,65	-	1,71	0,60	0,78	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,60	1,14	-	1,69	6,21	0,75	0,60	0,70	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20	-	1,90	3,71	0,76	0,60	0,71	1,39	0,92
V	0,30	0,58	1,33	-	2,18	3,83	0,83	0,65	0,73	1,36	0,95
VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,86	0,68	0,71	1,20	0,98
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,72	1,21	0,96
VIII	0,33	0,69	2,25	0,69	1,06	0,91	1,10	0,99	0,76	1,27	0,98
IX	0,34	0,66	2,15	0,60	1,10	1,13	1,19	1,03	0,99	1,30	1,15
X	0,36	0,64	0,55	0,75	1,30	4,00	1,18	1,09	1,21	1,24	1,15
XI	0,38	0,70	1,23	-	2,15	1,05	1,14	1,07	1,32	1,39	1,21
XII	0,38	0,65	2,06	-	2,24	1,07	1,16	0,97	1,55	1,21	1,34
2010 I-XII	0,28	0,63	1,01	0,60	1,06	1,03	0,92	0,79	0,86	1,27	1,01
2011 I	0,38	0,62	2,21	0,88	2,08	1,64	1,14	1,08	1,31	1,73	1,10
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2011</u> <u>XII 2010</u>	100	95	107	x	93	153	98	111	85	143	82
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	158	119	340	x	122	273	146	177	187	137	118

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
XII	1,93	1,90	1,92	1,97	1,97	3,45	-	-	-	-	3,84	3,69	3,76	3,70	9,37
2010 I-XII	1,52	1,47	1,50	1,49	1,51	3,04	9,93	3,82	5,82	3,51	3,70	5,06	5,34	4,02	8,14
2011 I	1,95	1,50	1,54	1,52	1,58	3,38	-	-	-	-	4,11	3,68	3,80	3,64	11,32
II	2,05	1,89	1,85	1,99	1,75	3,39	-	-	-	-	4,77	3,62	3,88	3,57	12,20
III	2,34	2,20	2,19	2,15	2,10	3,43	16,63	-	-	-	4,60	3,56	4,11	3,65	11,16
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	114	116	118	108	120	101	x	x	x	x	96	98	106	100	91
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	184	179	174	173	168	142	x	x	x	x	117	88	84	94	125

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	1,67	2,20
XI	5,83	6,13	6,10	1,77	2,26
XII	5,83	6,13	6,00	1,77	2,04
2010 I-XII	5,93	6,26	6,32	1,72	2,04
2011 I	-	-	6,50	1,75	2,05
II	7,20	6,37	8,27	1,79	2,10
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>II 2011</u> I 2011	x	x	127	102	102
<u>II 2011</u> II 2010	117	98	129	108	108

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
XI	3,15	5,46	-	-	-	-	8,42	4,52	5,76	5,94	6,06
XII	3,20	5,72	-	-	-	-	11,76	4,85	5,09	5,40	4,84
2010 I-XII	2,58	5,41	5,29	10,70	9,48	16,57	10,65	4,85	5,64	6,82	6,71
2011 I	3,31	5,90	-	-	-	-	14,92	5,11	5,00	5,34	4,85
II	3,41	5,98	-	-	-	-	14,94	5,61	4,81	5,14	4,96
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2011</u> I 2011	103	101	x	x	x	x	100	110	96	96	102
<u>II 2011</u> II 2010	166	130	x	x	x	x	113	122	92	85	84

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 I-XII	12,20	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
XI	12,69	3,66	4,30	15,56	6,76	5,53
XII	12,72	3,64	4,27	15,52	6,80	5,41
2010 I-XII	12,63	3,62	4,28	15,23	6,71	5,45
2011 I	12,72	3,67	4,30	15,88	6,94	5,51
II	12,78	3,70	4,36	16,14	6,98	5,54
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>II 2011</u> I 2011	100	101	101	102	101	101
<u>II 2011</u> II 2010	102	101	101	107	104	102

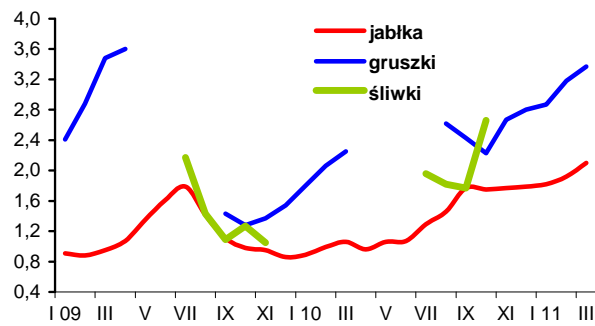
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

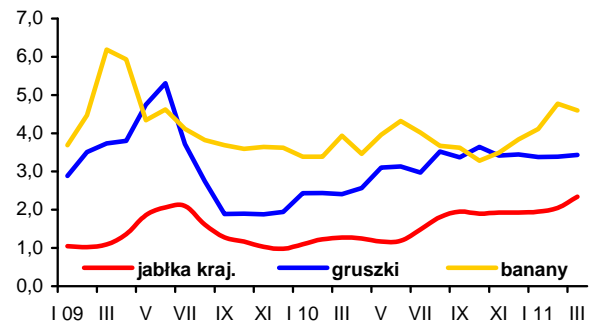
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2009 VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i, "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

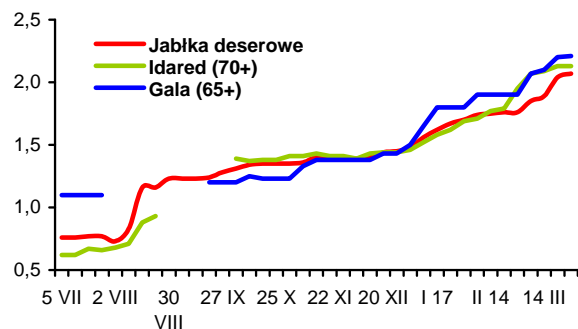
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2009 - 2011 r. (zł/kg)

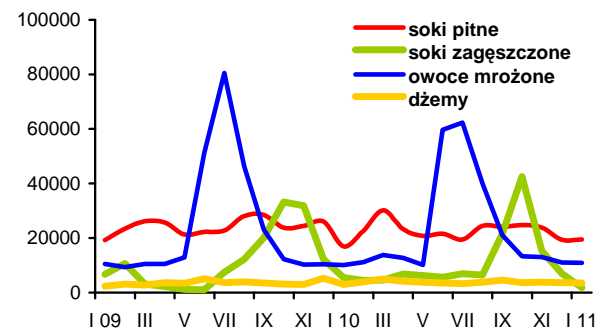
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 -2011 (zł/kg)

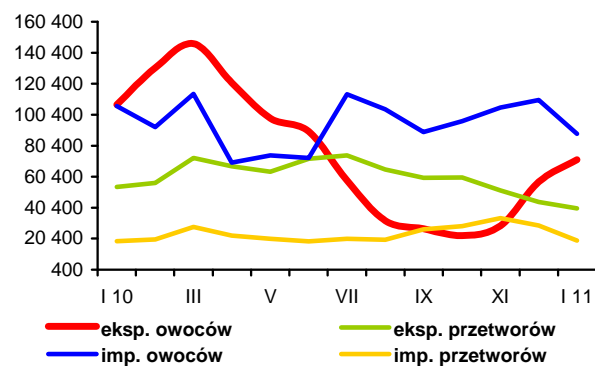
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VII 2010 r. do III 2011 r. (zł/kg)

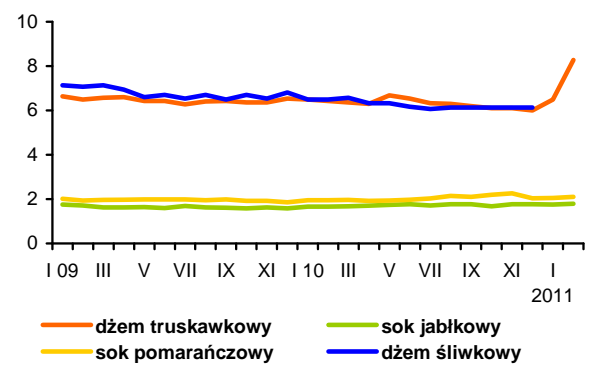
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (tony)

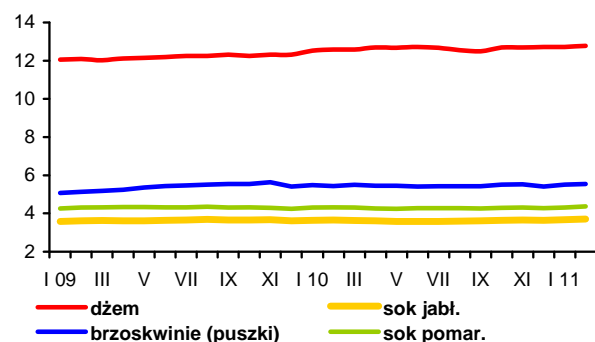
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2010 i 2011 r. (tony)

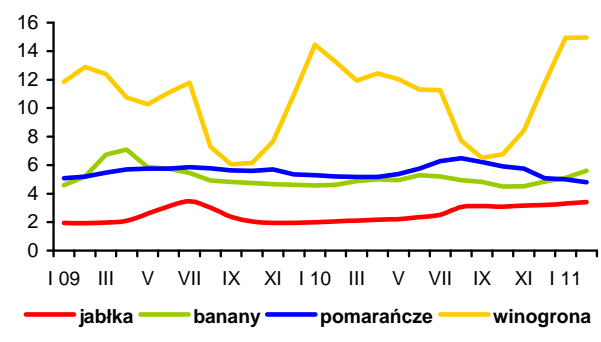
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Po styczniowej obniżce, przeciętna cena skupu mleka w lutym wzrosła do 116,15 zł/100 l, tj. o 1,1% w porównaniu z ubiegłym miesiącem i o 13,6% w stosunku do lutego 2010 r. Po raz pierwszy od lat najwyższe ceny skupu mleka odnotowano w województwie zachodniopomorskim (124,31 zł/100 l). W województwie podlaskim, które znalazło się na drugim miejscu, płacono 122,58 zł/100 l. Natomiast tradycyjnie najniższe ceny otrzymywali dostawcy mleka w woj. podkarpackim i małopolskim (odpowiednio 102,20 i 102,54 zł/100 l). Ceny krów mlecznych na targowiskach wzrosły do ok. 2560 zł/szt., tj. o 2,7% w porównaniu ze styczniem, a ceny jałówek obniżyły się o 4,2% do 1603 zł/szt. W skali roku ceny bydła mlecznego zmalały o 0,5-1%.

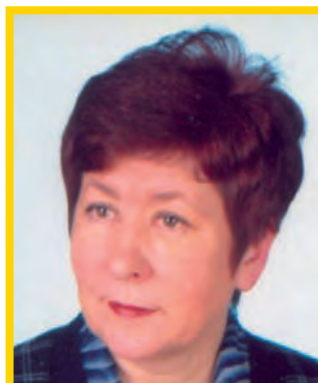
Na rynku Unii Europejskiej i światowych giełdach towarowych prawie przez cały kwartał bieżącego roku dynamicznie rosły ceny trwałych produktów mlecznych; dopiero w połowie marca zanotowano ich kilkuprocentowy spadek w porównaniu z początkiem miesiąca.

Pod wpływem dobrej koniunktury na światowym rynku, w lutym kontynuowane były podwyżki cen sprzedaży przetworów mlecznych. Najbardziej podniesiono ceny zbytu mleka w proszku (o 6,6%), masła w blokach (o 2,7%) i mleka spożywczego w folii (o 1,9%). Ceny pozostałych produktów mlecznych podniesiono o 0,5-1,6%. Jedynie jogurt owocowy był o 3,8% tańszy niż w styczniu. W ciągu roku najsilniej wzrosły ceny zbytu masła (o 15-26%) i mleka w proszku (o 18%). Według notowań Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, w marcu ceny zbytu prawie wszystkich produktów mleczarskich były wyższe niż w lutym, z wyjątkiem mleka UHT i jogurtu naturalnego.

Ceny detaliczne mleka i przetworów mlecznych wzrosły średnio o 0,2% w porównaniu ze styczniem, przy wzroście cen całej żywności o 0,7%. Istotnie podrożało pełne mleko w proszku (o 1,7%) i mleko spożywcze w folii (o 1,4%). Potaniały natomiast desery mleczne (o 0,8%). Ceny masła zmalały o 0,4%. W lutym łączne ceny detaliczne nabiału wzrosły o 3,1%, a ceny masła o 6,1% w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku.

W lutym dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego zmalały do 644,5 mln l, tj. o 8,1% w porównaniu ze styczniem, ale były o 3,1% większe niż przed rokiem. W okresie styczeń-luty skup mleka surowego był o 3,3% wyższy niż w analogicznym okresie 2010 r.

W styczniu, w porównaniu z grudniem ubiegłego roku, znacząco wzrosła produkcja jogurtów (o 35%), pełnego mleka w proszku (o 24%) i masła (o ok. 10%). Wyprodukowano także więcej serów twarogowych, chudego mleka w proszku i serwatki. Zmniejszono natomiast produkcję pozostałych artykułów mlecznych, zwłaszcza

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

śmietany i serów topionych (po ok. 15%). W stosunku do stycznia ubiegłego roku wytworzono znacznie więcej mleka w proszku (o 30%) i masła (o 15%).

Wg wstępnych danych eksport przetworów mlecznych w styczniu prawie nie zmienił się w porównaniu z grudniem ubiegłego roku. Jego wartość wyniosła 88 mln EUR, wobec 88,1 mln EUR w poprzednim miesiącu, ale była o 8,8 mln EUR wyższa niż przed rokiem. O zmniejszeniu eksportu zdecydował przede wszystkim znaczny spadek wywozu mleka płynnego i śmietany (o 56%). Ograniczono także eksport pełnego mleka w proszku, serów dojrzewających i kazeiny (o 20-30%). O ponad połowę zwiększył się natomiast eksport masła, twarogów i lodów oraz o 20% napojów mlecznych. Łączny wywóz artykułów mleczarskich w ekwiwalencie mleka surowego zmalał do 147,4 mln l, wobec 153,1 mln l w ubiegłym miesiącu i 151,7 mln l przed rokiem. W styczniu mniejszy był także import, którego wartość wyniosła 27,2 mln EUR, wobec 30,8 mln EUR w grudniu, ale była o 1,2 mln EUR wyższa niż rok temu. Ograniczono przywóz prawie wszystkich przetworów, zwłaszcza napojów mlecznych (o ponad 70%), lodów (o 45%), odtłuszczonego mleka w proszku i twarogów (po ok. 30%). Przywieziono natomiast znacznie więcej kazeiny (o 80%) oraz mleka płynnego i śmietany (o ok. 25%). Łączny import przetworów mlecznych w ekwiwalencie surowca mlecznego zmniejszył się do 46,1 mln l, wobec 50,3 mln l w grudniu i 51,6 mln l w styczniu ubiegłego roku. Zatem nadwyżka eksportu nad importem zmalała ilościowo do 101,3 mln l, wobec 102,8 mln l w poprzednim miesiącu, ale nieznacznie zwiększyła się w stosunku do stycznia ubiegłego roku. Natomiast saldo handlu zagranicznego produktami mleczarskimi wzrosło do 60,7 mln EUR, wobec 57,3 mln EUR w poprzednim miesiącu i było o 14% wyższe niż przed rokiem, w wyniku znaczącego wzrostu cen transakcyjnych.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2010 I-XII	8 696,7	105,66	.
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
XI	652,2	115,12	118,87
XII	676,5	118,31	119,09
2011 I	703,1	114,94	116,95
II	644,5	116,15	118,78
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2011</u> I 2011	91,9	101,1	101,6
<u>II 2011</u> II 2010	103,1	113,6	111,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2009 I-XII	2 700,9	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	282,0
2010^a I-XII	2 583,2	92,3	28,1	485,0	333,4	164,5	359,9	261,6
2009 ^a XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,7	5,6	2,4	42,9	24,4	13,6	28,4	19,4
II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
X	219,9	6,3	2,8	39,8	27,1	14,8	30,1	22,3
XI	223,9	4,2	1,8	39,9	24,3	11,9	31,8	21,6
XII	218,6	7,1	2,5	31,2	26,5	14,3	30,0	20,6
2011 I	204,7	7,3	3,1	42,2	22,6	15,7	30,6	19,8
Wskaźnik zmian w %								
<u>I 2011</u> XII 2010	93,6	102,8	124,0	135,3	85,3	109,8	102,0	96,1
<u>I 2011</u> I 2010	100,0	130,4	129,2	98,4	92,6	115,4	107,7	102,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii 1,5-2% tł.	UHT 1,5-2% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	9,20	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	9,16	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	9,18	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	9,20	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	9,20	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	9,22	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	9,26	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	9,33	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	9,34	13,36
X	1,52	1,87	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	9,45	13,60
XI	1,53	1,88	9,11	12,39	15,08	15,94	0,79	5,56	9,52	13,63
XII	1,54	1,91	9,13	12,58	15,38	16,01	0,79	5,55	9,60	13,58
2011 I	1,58	1,94	9,28	12,21	15,10	15,85	0,79	5,50	9,67	13,37
II	1,61	1,97	9,89	13,03	15,51	16,10	0,76	5,53	9,77	13,54
III ^a	1,70	1,84	9,84	12,59	15,08	15,51	.	5,19	9,31	13,41
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	101,9	101,5	106,6	106,7	102,7	101,6	96,2	100,5	101,0	101,3
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	106,6	111,9	118,0	118,1	125,6	114,8	98,7	101,1	106,7	107,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 21-27 III 2011 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	12,94	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	12,99	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	12,99	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	12,90	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	12,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,95	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	12,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	13,09	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	13,14	17,62
X	2,05	2,64	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	13,17	17,81
XI	2,06	2,65	12,95	3,08	4,27	0,69	1,09	1,57	13,13	17,92
XII	2,07	2,62	13,03	3,09	4,27	0,69	1,09	1,59	13,08	17,97
2011 I	2,08	2,64	13,20	3,13	4,31	0,69	1,09	1,58	13,19	18,10
II	2,11	2,65	13,42	3,15	4,31	0,69	1,08	1,59	13,26	18,12
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	101,4	100,4	101,7	100,6	100,0	100,0	99,1	100,6	100,5	100,1
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	103,4	100,4	104,1	100,6	106,2	98,6	99,1	101,3	102,1	104,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	121,4	143,6	18,1	291,6	107,8	27,3	39,2	9,9	58,1	21,3
2010 I-XII	107,9	149,0	26,6	252,6	125,7	39,4	42,2	13,3	63,6	29,5
2009 XII	6,2	9,8	0,9	21,7	9,1	2,3	3,4	1,3	6,7	1,5
2010 I	7,3	10,7	1,7	21,7	11,2	2,5	3,8	0,7	5,7	1,8
II	7,2	10,5	2,6	19,8	10,9	2,3	3,6	0,6	4,7	2,2
III	5,3	12,2	2,0	21,9	11,6	4,8	4,3	1,2	7,7	3,1
IV	6,6	12,1	3,0	21,1	10,4	3,5	3,5	0,8	5,0	1,9
V	13,6	12,9	3,4	19,5	10,9	3,9	3,4	1,2	7,0	3,1
VI	12,1	14,4	3,0	21,1	10,5	2,5	2,6	1,3	6,5	1,6
VII	14,5	13,7	1,6	24,2	10,5	2,3	2,8	1,3	4,6	2,9
VIII	9,3	15,4	1,8	13,8	10,1	3,9	3,0	0,9	6,8	2,8
IX	11,2	12,7	2,7	21,4	10,4	4,5	4,2	1,3	3,8	2,9
X	6,2	12,9	1,8	24,9	10,8	3,4	4,1	1,6	5,1	2,1
XI	5,6	11,5	1,6	24,1	9,9	2,9	4,0	1,2	3,4	2,9
XII	8,8	9,9	1,5	19,1	8,5	2,8	3,0	1,3	3,3	2,1
2011 I	8,7	9,5	2,4	8,3	10,2	2,4	2,6	1,1	4,1	0,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2011</u> <u>XII 2010</u>	98,9	96,0	160,0	43,5	120,0	85,7	86,7	84,6	124,2	28,6
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	119,2	88,8	141,2	38,2	91,1	96,0	68,4	157,1	71,9	33,3

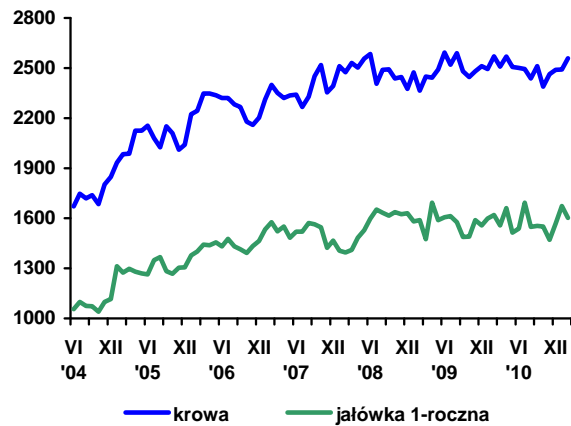
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tone)

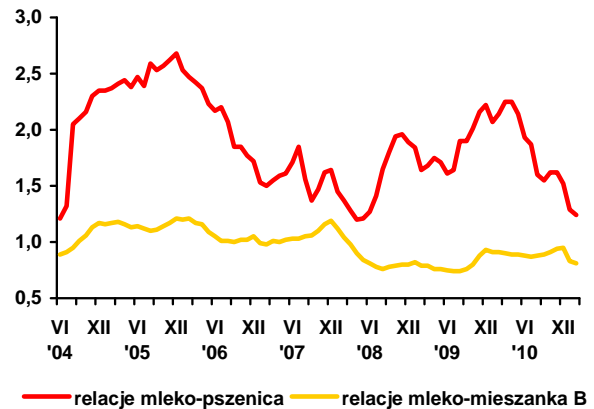
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	1 416	2 594	2 313	444	966	1 727	2 862	2 764	547	1 141
2010 I-XII	2 052	2 926	3 174	623	994	1 859	3 191	3 503	633	1 067
2009 XII	1 716	2 979	3 070	568	1 018	2 001	3 131	3 077	576	1 153
2010 I	1 775	2 664	2 839	501	951	1 859	2 838	2 730	452	1 040
II	1 865	2 801	2 714	541	991	1 926	3 008	2 644	546	990
III	1 822	2 810	2 831	551	979	1 694	2 903	2 939	489	1 045
IV	1 901	2 785	2 906	582	1 004	1 433	3 053	3 088	530	1 171
V	2 060	2 977	3 089	701	1 033	1 503	3 179	3 313	496	1 029
VI	2 003	2 881	3 276	657	958	1 886	3 100	3 286	535	1 031
VII	2 126	2 928	3 473	596	966	2 310	3 305	3 929	729	1 009
VIII	2 138	2 906	3 420	847	967	1 732	3 159	3 359	766	972
IX	2 207	3 023	3 459	641	1 025	2 059	3 343	3 614	867	1 165
X	2 228	2 956	3 531	663	1 019	2 198	3 391	4 147	787	1 162
XI	2 188	3 186	3 610	618	1 014	1 945	3 386	3 959	820	1 050
XII	2 119	3 221	3 311	663	1 026	2 073	3 717	3 836	931	1 200
2011 I	2 277	3 062	3 569	864	1 027	2 210	3 348	3 797	945	1 491
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2011</u> <u>XII 2010</u>	107,5	95,1	107,8	130,3	100,1	106,6	90,1	99,0	101,5	124,3
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	128,3	114,9	125,7	172,5	108,0	118,9	118,0	139,1	209,1	143,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

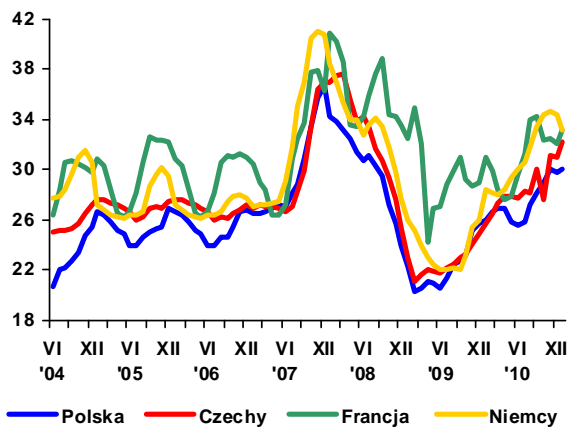
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

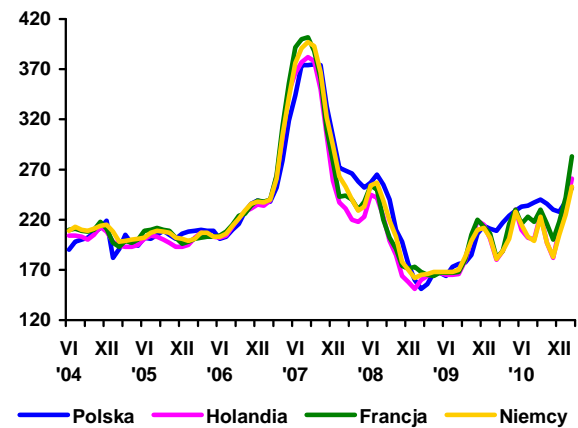
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

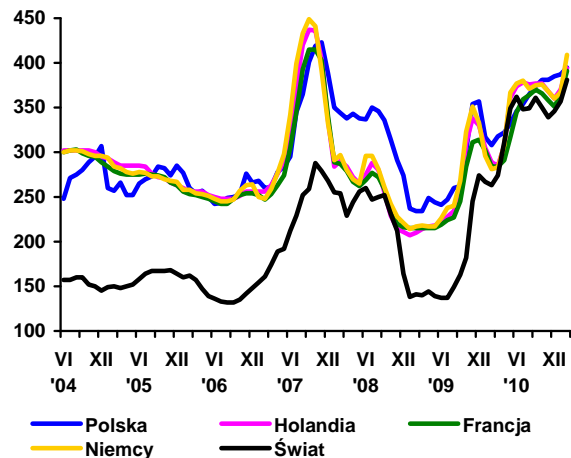
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

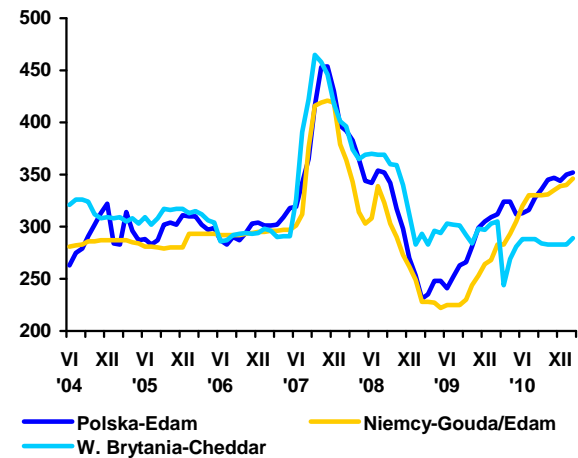
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

W lutym br. cena skupu żywca wołowego wynosiła 5,33 zł/kg i była o ok. 2% wyższa niż przed miesiącem i o ponad 9% wyższa niż przed rokiem. W marcu 2011 r. ceny skupu nadal rosły. Ceny zakupu przez zakłady mięsne buhajków do 2 lat wahały się od 5,35 zł/kg wagi żywej w Północnym regionie kraju do 6,56 zł/kg w regionie Centralnym, a byków w wieku powyżej 2 lat wynosiły od 6,30 do 6,36 zł/kg. Ceny zakupu krów kształtowały się na poziomie 4,13-4,33 zł/kg. W marcu br. targowiskowe ceny cieląt wahały się od 9,94 do 10,46 zł/kg wagi żywej,

a ceny młode bydła na targowiskach od 5,46 do 5,84 zł/kg wagi żywej.

W wyniku rosnących cen skupu wyższe były również ceny wołowiny. W końcu marca 2011 r. ceny sprzedaży ćwierci z buhajów do 2 lat wynosiły 12198 zł/tonę i były o ponad 5% wyższe niż przed miesiącem, a ceny sprzedaży ćwierci z krów wzrosły o ponad 6%. Ceny detaliczne mięsa wołowego rosły wolniej niż ceny skupu i ceny zbytu. W styczniu 2011 r. cena detaliczna rostbefu wzrosła o ponad 2% (do 21,09 zł/kg), a w lutym br. o niespełna 1% (do 21,29 zł/kg).

Na poziom cen tego gatunku mięsa w Polsce miał wpływ rozwój cen wołowiny na rynku unijnym. Cena referencyjna wołowiny w UE-27 w ciągu ostatniego miesiąca obniżyła się o ok. 1% (do 342,3 EUR/100kg tusz schłodzonych), ale była o ok. 8% (24,5 EUR/100 kg) wyższa niż przed rokiem. Cena tusz z byków do 2 lat spadła o ok. 1% (z 350,5 do 347,4 EUR/100 kg), a średnia cena tusz z jałówek wynosiła 344,4 EUR/100kg

i była zbliżona do poziomu z końca lutego br. Natomiast średnia cena tusz z krów wzrosła w ciągu ostatniego miesiąca o ok. 4% (z 247,4 do 258,2 EUR/100kg). W końcu marca br. ceny referencyjne wołowiny spadły o 3% w Niemczech (354,7 EUR/100kg), Hiszpanii (336,3 EUR/100 kg) i Portugalii (353,7 EUR/100 kg), a we Włoszech były niższe o 1% (do 367,7 EUR/100 kg). W UE 12 nastąpił wzrost cen tego gatunku mięsa: na Litwie o ok. 14%, w Estonii o 10%, w Rumunii o ok. 5%, a w Czechach i na Łotwie o ok. 1%. W Polsce cena referencyjna wołowiny wynosiła 299,8 EUR/100 kg tuszy i była o ok. 42,5 EUR/100 kg niższa od średniej ceny referencyjnej tego gatunku mięsa w UE-27.

Uboje bydła były większe niż przed rokiem. W styczniu i lutym 2011 r. wyniosły 208,1 tys. sztuk i były prawie o 23% większe niż analogicznych miesiącach 2010 r., w tym uboje byków wzrosły o ok. 37%. Udział byków w strukturze ubojów bydła wynosił 54% i był o 5 pkt. proc. większy niż rok temu. W rezultacie wzrósł skup żywca wołowego i produkcja przemysłowa mięsa wołowego, co przy utrzymującej się konkurencyjności cenowej polskiej wołowiny spowodowało wzrost eksportu. W styczniu 2011 r. eksport mięsa wołowego wyniósł ok. 20 tys. ton i był o ok. 6 tys. ton większy niż w styczniu 2010 r. Mięso chłodzone stanowiło ok. 86% (17,2 tys. ton) eksportowanej wołowiny. Jego eksport do UE-15 wyniósł 11,7 tys. ton i był zbliżony do poziomu ze stycznia 2010 r., a do UE-12 wzrósł do 1,5 z 0,8 tys. ton. Dzięki możliwości zbytu wołowiny w Turcji, największy wzrost odnotowano w eksporcie do krajów rozwijających się. Eksport do tego regionu wyniósł 5,5 tys. ton, w tym do Turcji 5,4 tys. ton, podczas gdy w ub. roku był śladowy.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3	35,1	1,8	30,5	1,9
	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,1	24,2	1,9	20,2	1,5
	II	12,2				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83	20,10	21,09	3,89	4,03
	II	5,33			21,29		3,99
w % ceny	sprzed roku	109,4	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,8	-	-	-	-	-

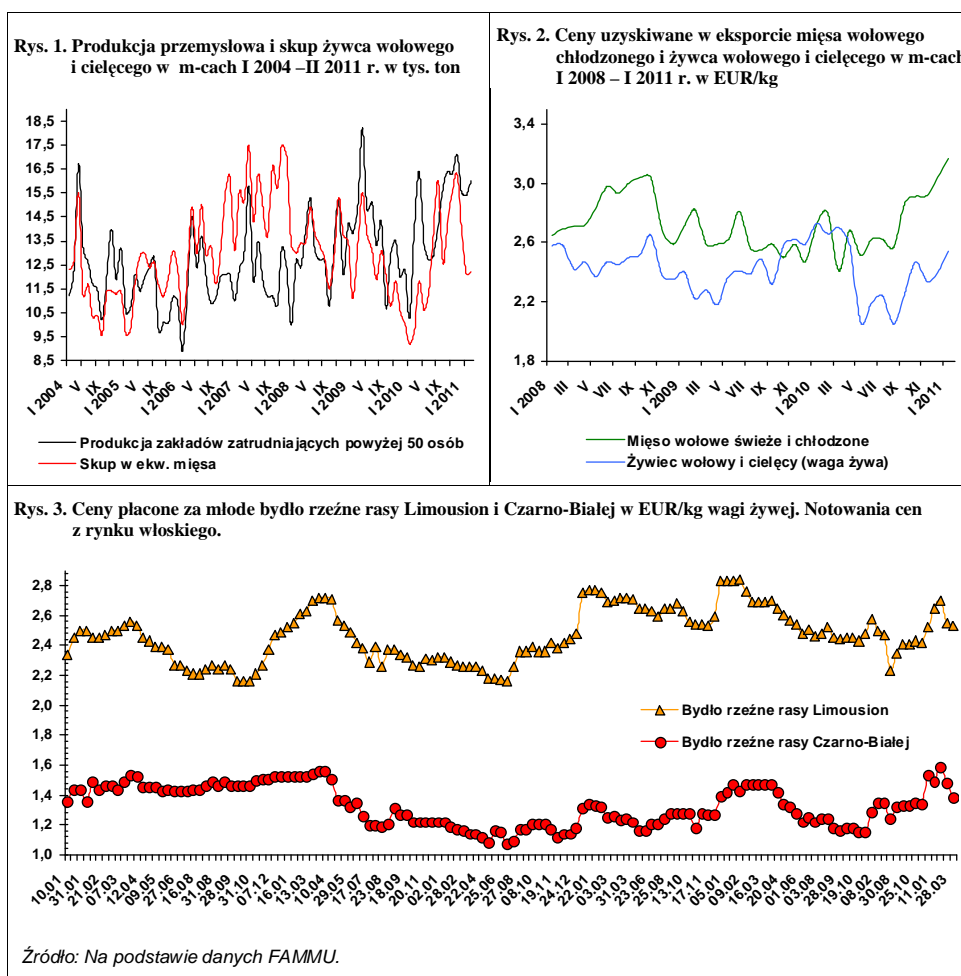
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,34	4,49	4,49	4,60	5,00	5,20	5,35	5,17	5,47
Byki	4,75	4,97	4,94	5,33	5,93	5,95	6,11	6,13	6,44
Krowy	3,47	3,64	3,63	3,60	3,69	3,80	3,86	3,95	4,23
Średnia cena targowiskowa ciałąt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,46	9,22	9,04	9,29	9,54	9,64	10,47	10,15	10,19
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 627	9 975	9 838	10 281	11 426	12 046	11 757	11 546	12 198
Ćwierci z krów rzeźnych	7 486	7 746	7 761	7 667	7 749	8 332	8 445	9 206	9 797
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	305,90	311,38	314,02	314,92	328,48	340,05	346,94	345,53	342,33
Polska	229,20	245,27	245,58	244,58	278,26	283,76	304,90	294,74	299,81

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek trzody monitorujemy z tygodnia na tydzień, ale po spadku ubiegłorocznych zbiorów zbóż na świecie, w tym także w Unii Europejskiej i w Polsce czynimy to ze szczególną uwagą. W IV kwartale ceny trzody zarówno w krajach unijnych jak i w Polsce spadły do najniższego w roku poziomu. Z reguły w tym okresie najniższe są również ceny zbóż. Tymczasem ceny zbóż po zbiorach z miesiąca na miesiąc dynamicznie rosną.

W Polsce, w listopadzie 2010 r. targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były wyższe aniżeli rok wcześniej odpowiednio o 55 i 48% i rosły nadal. W lutym 2011 r. cena żyta wynosiła 77,72 zł/dt i była wyższa aniżeli w lutym 2010 r. o 89%, a jęczmienia 89,17 zł/dt i wzrosła o 78%. W konsekwencji relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta zawężała się z 1:10 w czerwcu-lipcu 2010 do 1:5 w lutym, a relacja cen trzody do cen jęczmienia z 1:8 do 1:4,4.

Tak wąskie relacje cen trzody do cen zbóż w lutym 2011 r. i nieco tylko szersze we wcześniejszych miesiącach świadczą, że chów trzody jest dramatycznie nieopłacalny i ulega redukcji. Z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w latach 2006/07, 2007/08 i 2008/09, w których pogłowie trzody z roku na rok malało. W lipcu 2009 r. jego stan wynosił 14 279 tys. sztuk, wobec 18 881 tys. sztuk w lipcu 2006 r. i był mniejszy o 24,4%.

W roku gospodarczym 2009/10 na skutek zasadniczej poprawy opłacalności pogłowie zostało częściowo odbudowane. W lipcu 2010 r. pogłowie trzody w porównaniu z lipcem poprzedniego roku powiększyło się do 14 864 tys. sztuk, tj. o 4,1%. W kolejnym spisie z listopada 2010 r. roczna stopa wzrostu zmniejszyła się do 3,6%, bo zaważył na niej bardzo nieopłacalny już wówczas chów. Wyraził się on niewielkim jeszcze spadkiem pogłowie prosiąt, ale znaczącym, bo 4,5% spadkiem pogłowie macior prośnych, który uważać należy za początek kolejnej redukcji pogłowie. Nie ulega wątpliwości, że marcowy spis pogłowie wykaże również nie mniejszy, a być może jeszcze większy spadek pogłowie macior prośnych, co by oznaczało, że w lipcu 2011 r. odnotowano by mniejszy stan prosiąt i warchlaków, chyba że w międzyczasie dokonany zostanie zna-

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

czący import warchlaków, tak jak w latach 2009-2010 (1155 tys. w 2009 r. i 1756 tys. sztuk w 2010 r.) i wtedy załamanie pogłowie ogółem byłoby odpowiednio płytsze, lecz i tak nieuchronne.

W lipcu 2011 r. pogłowie macior prośnych będzie prawdopodobnie również mniejsze aniżeli rok wcześniej. Krycie macior w II kwartale będzie nadal odbywać się w warunkach zachęcających do jego ograniczania. Wprowadzie ceny skupu trzody w II kwartale 2011 r. będą już o kilkanaście procent wyższe od cen w II kwartale 2010 r., ale ceny zbóż i pasz przemysłowych będą jeszcze o kilkadziesiąt procent droższe. Relacje cen trzody do cen zbóż i pasz przemysłowych będą wciąż zbyt wąskie, a więc chów trzody będzie nieopłacalny. Aby było inaczej, ceny skupu trzody w II kwartale musiałyby kształtować się średnio na poziomie około 5 zł/kg wagi żywej i ten warunek może być w wysokim stopniu spełniony. Nie zrealizuje się natomiast drugi warunek, a mianowicie spadek targowiskowych cen żyta i jęczmienia z około 77 zł i 89 zł/dt w lutym do odpowiednio 50 i 56 zł/dt, co by oznaczało relacje cen trzody do cen do cen żyta 1:10, a cen trzody do cen jęczmienia 1:9. W I kwartale br. ceny trzody wzrosły z 3,71 w styczniu do 4,25 zł/kg w marcu. W tym ostatnim miesiącu cena była wyższa o 15% niż rok wcześniej.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskazniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskazniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
VII	87,4	81,3	26,1	66,8	51,0	107,2	-24,9
VIII	85,6	87,3	24,4	64,8	48,9	104,1	-24,5
IX	92,7	88,5	31,2	79,0	48,8	87,0	-17,6
X	99,1	85,2	32,4	81,0	44,4	94,5	-12,0
XI	95,8	93,4	29,6	96,0	46,3	100,7	-16,7
XII	102,5	94,2	29,9	124,5	49,2	126,0	-19,3
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	20,3	74,4	39,8	90,7	-19,5
II	91,7	95,2	29,4	92,2	38,6	117,3	-9,2
III	122,1	125,0	36,7	135,4	58,7	116,9	-22,0
IV	96,6	105,0	33,9	111,9	35,9	83,1	-2,0
V	106,9	127,3	40,9	137,2	41,7	97,7	-0,8
VI	107,4	123,0	43,8	145,0	43,2	87,6	0,6
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	44,3	169,7	43,4	85,1	0,9
VIII	105,5	123,2	43,7	179,1	48,9	100,0	-5,2
IX	116,0	125,1	48,1	154,2	51,3	105,1	-3,2
X	121,9	123,0	51,9	160,2	47,8	107,7	4,1
XI	124,7	130,2	48,8	164,9	45,1	97,4	3,7
XII	128,3	125,1	43,8	146,5	42,7	86,8	1,1
2011 I	119,2	123,8	35,4	174,4	41,9	105,3	-6,5
II	117,7	128,5	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2009	VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
	VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
	IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
	X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
	XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
	XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010	I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
	II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
	III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
	IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
	V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
	VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
	VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
	VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
	IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
	X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
	XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
	XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011	I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
	II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9

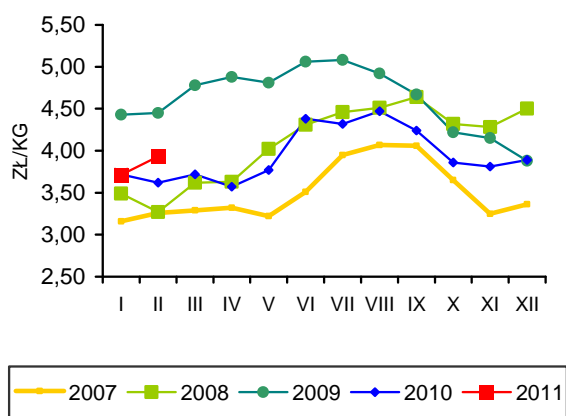
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

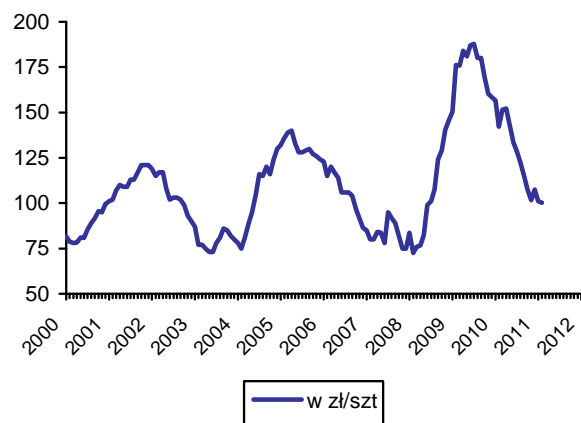
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2009	I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
	II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
	III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
	IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
	V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
	VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
	VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
	VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
	IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
	X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
	XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
	XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010	I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
	II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
	III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
	IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
	V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
	VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
	VII	149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
	VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
	IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
	X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
	XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
	XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011	I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
	II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
	III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

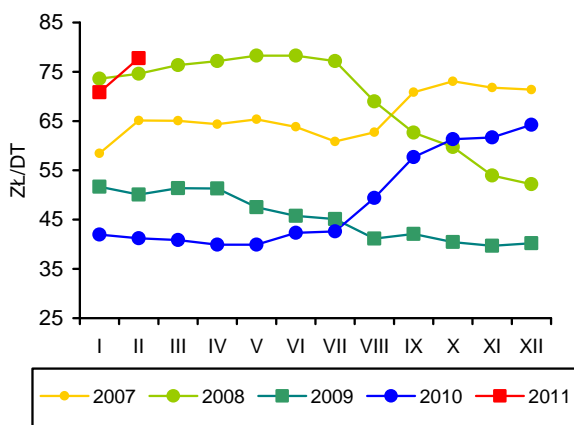
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

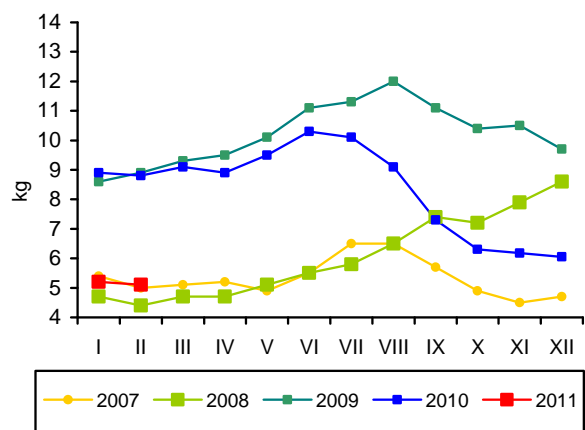
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

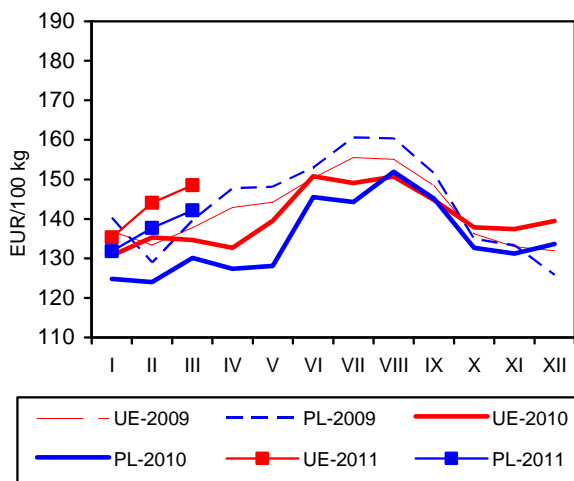
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

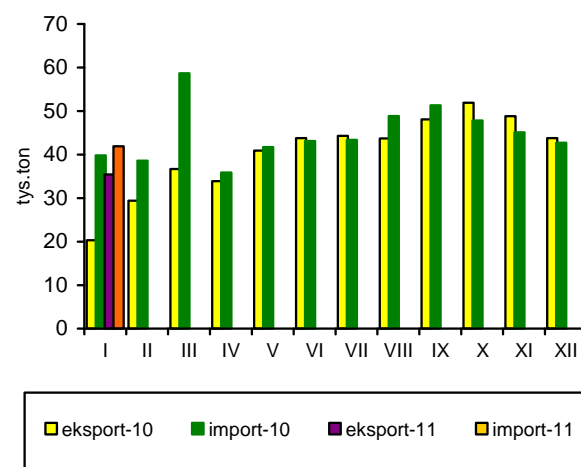
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W lutym 2011 r., w zakładach drobiarskich zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 101 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 9,5% mniej niż w styczniu, i tylko o 5% więcej niż w roku poprzednim.

Utrzymuje się wysoki poziom eksportu mięsa drobiowego, choć jego dynamika nieco osłabła. W styczniu 2011 r., wolumen wywozu tego mięsa był o 3% mniejszy niż w grudniu 2010 r., ale o ponad 12% większy niż przed rokiem. Wielkość importu obniżyła się w tym czasie o 6,2% w relacji rok do roku.

W trzecim kwartale 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosło 1,49 kg i nie zmieniło się w relacji do poprzedniego roku. Konsumpcja wędlin drobiowych, według danych GUS, od dłuższego czasu kształtuje się na poziomie 0,21kg na jednego mieszkańca. W trzecim kwartale 2010 r., podobnie jak w roku poprzednim, konsumpcja ta wzrosła do 0,23 kg, tj. o 9,5%.

Od czerwca 2010 r. rosną ceny przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Tendencja taka utrzymała się także w lutym 2011 roku. Pasje pełnoporcjowe podrożały o dalsze 3% w relacji miesiąc do miesiąca i o 26% w relacji rok do roku. W styczniu 2011 r. ceny piskląt notowane były na nieco niższym poziomie niż w grudniu 2010 r. i tylko o 0,8% wyższym niż przed rokiem. Drożej więc podstawowe nakłady w chowie drobiu, a także takie elementy kosztów chowu żywca, jak paliwa, energia itp. W krótkim okresie równoważą to podwyżki cen skupu żywca drobiowego. Jednak w relacji rok do roku warunki chowu drobiu pogorszyły się.

Od początku 2011 r. rosną ceny skupu żywych kurcząt. W lutym były one o 6,5% wyższe niż w styczniu i o prawie 13% wyższe niż przed rokiem. W marcu za kurczęta płacono o 12,5% więcej niż w lutym i o ponad 23% więcej niż przed rokiem. Rosną również ceny skupu żywca indyczego. W styczniu 2011 r. za

żywe indyki płacono o 1,8% mniej niż w grudniu, ale o 8,5% więcej niż przed rokiem. W lutym ceny skupu indyków wzrosły o 5% w relacji do stycznia i o prawie 16% w relacji rok do roku. W marcu te wskaźniki wynosiły odpowiednio: 1,9% i 19%.

W marcu 2011 r. ceny zbytu tuszek kurcząt w zakładach drobiarskich były o 6% wyższe niż w lutym i o 19% wyższe niż w marcu roku poprzedniego. Natomiast ceny zbytu mięsa indyczego nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim rokiem, ale były o prawie 9% wyższe niż przed miesiącem.

Ceny detaliczne tuszek kurcząt nie zmieniły się w lutym 2011 r. w porównaniu ze styczniem. Były też tylko o niespełna 9% wyższe niż przed rokiem, podczas gdy ceny skupu wzrosły w tym czasie o ok. 13% a ceny zbytu o 17,5%. Szybszy wzrost cen zbytu odzwierciedla dobre wyniki uzyskiwane przez przetwórców w eksporcie, który stanowi znaczące źródło przychodów firm drobiarskich.

W lutym 2011 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 30,5% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należy nadal do najtańszych. W relacji luty do lutego, przeciętna polska cena zbytu mięsa kurcząt w przeliczeniu na euro wzrosła o 13,4%, tj. nieco mniej niż średnia cena unijna, która zwiększyła się o 14,1%. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim jest nadal znacząca i stanowi główny czynnik konkurencyjności. Tym bardziej, że w lutym 2011 r. w wielu krajach Unii Europejskiej, będących głównymi producentami drobiu, odnotowano ponad 20-procentowy wzrost cen sprzedaży mięsa drobiowego w relacji rok do roku.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011
I	93,7	108	95,2	96,4	111,0
II	79,7	92,9	85,8	96,5	101,0
III	94,9	95,1	98,1	118,0	
IV	89,2	105,0	99,0	101,0	
V	96,2	99,1	97,0	139,0	
VI	86,4	94,2	101,5	112,0	
VII	93,4	105	107,0	116,0	
VIII	97,4	96	101,0	112,0	
IX	95,6	101	105,0	119,0	
X	109,0	108	113,0	125,0	
XI	99,9	93	105,0	123,0	
XII	91,0	97,7	107,0	122,0	
RAZEM	1126,4	1195	1217,0	1368,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011
I	2654	2060	27902	31338
II	2692		28802	
III	3040		32251	
IV	2637		31418	
V	3385		31841	
VI	2414		33734	
VII	2702		36220	
VIII	2502		30428	
IX	3051		37479	
X	2410		39806	
XI	2404		38969	
XII	2459		32407	
RAZEM	32850		401257	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49	1,49	0,21	0,23	0,23
IV	1,58	1,60	-	0,21	0,21	-

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1044	1276	1,26	1,27	2,84	3,22	4,29	5,59	6,06	6,61
II	1045	1315	1,34		3,04	3,43	4,84	5,69	6,08	6,61
III	1051		1,27		3,13	3,86	5,05	6,03	6,10	
IV	1030		1,28		3,15		4,69		6,26	
V	1018		x		3,22		5,19		6,28	
VI	1040		1,36		3,40		5,29		6,73	
VII	1057		1,36		3,31		5,43		6,56	
VIII	1105		1,29		3,53		5,53		7,04	
IX	1135		1,28		3,44		5,15		6,86	
X	1170		1,27		3,06		5,66		6,31	
XI	1177		1,28		3,00		5,62		6,04	
XII	1196		1,28		3,02		5,45		5,96	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	5,50	5,60	4,54	4,93	7,64	7,17
II	5,50		4,47	5,18	7,46	7,16
III	5,50		4,44	5,28	7,79	7,78
IV	5,50		4,50		7,54	
V	x		4,41		7,53	
VI	5,60		4,68		7,75	
VII	5,60		4,73		7,43	
VIII	5,60		4,76		7,18	
IX	5,52		5,06		7,14	
X	5,50		5,01		7,17	
XI	5,60		5,02		7,40	
XII	5,60		5,02		8,31	

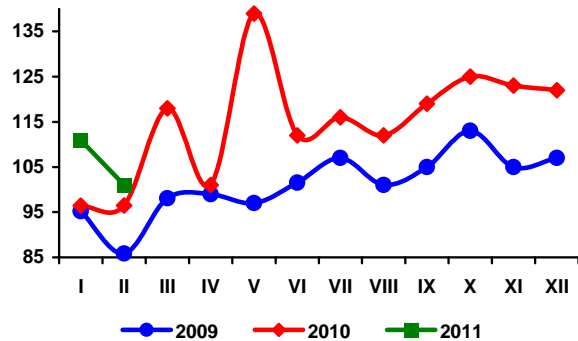
^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

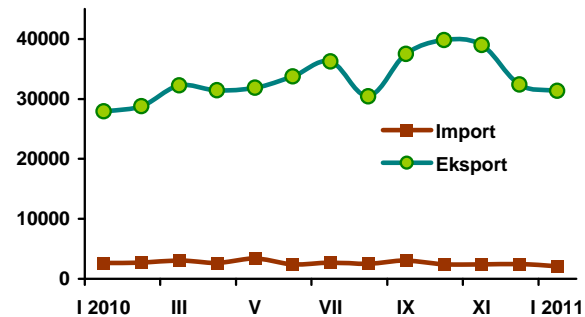
Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XI	112,60	249,90	178,20	171,70	208,00	181,00	170,00	174,40
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,40	216,50	178,90	180,50	176,80
II	136,60	249,00	182,50	168,50	220,00	181,90	165,00	178,30

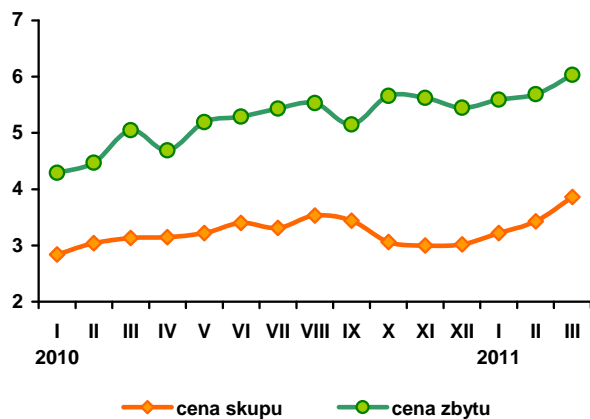
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

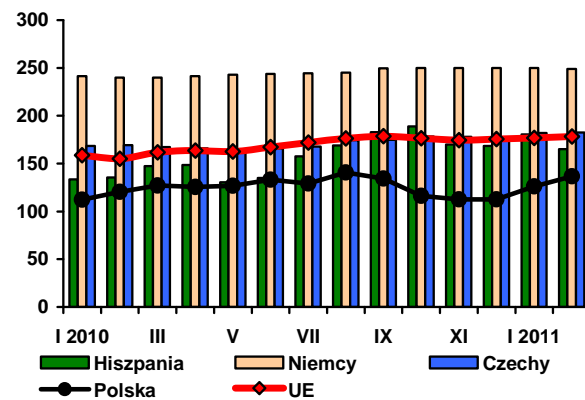
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

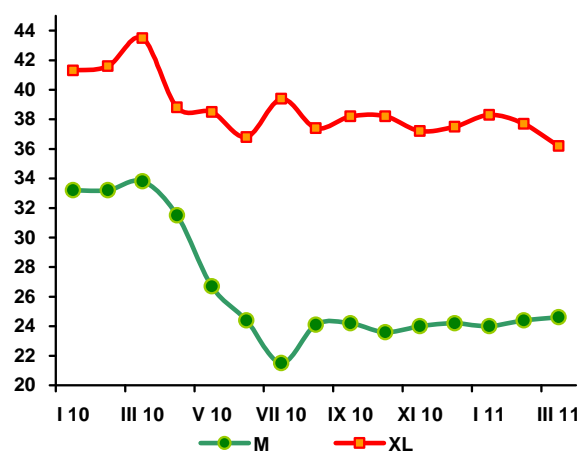
Od początku 2011 r. obserwuje się spadek cen jaj spożywczych. W marcu, w relacji do lutego, ceny jaj ponownie obniżyły się. Wyjątek stanowiły jedynie jaja małe (klasy M), które podrożały o niecały 1 %. W marcu 2011 r. za jaja wszystkich klas wagowych, płacono znacząco mniej niż w roku poprzednim. Podobnie jak w lutym, spadek cen był najmniejszy w przypadku jaj bardzo dużych. Jaja klasy XL potaniały w relacji do marca 2010 roku o 16,8%, klasy L już o 25%, klasy M o 27% a klasy S o 35,5%. Średnia cena zbytu jaj świeżych wyniosła w marcu 2011 roku 27,00 zł za 100 sztuk i była aż o 25% niższa niż średnia cena notowana przed rokiem.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego również wykazują dużą wahliwość. Ponadto utrzymują się na bardzo niskim poziomie w relacji do roku poprzedniego. W styczniu 2011 r. przeciętna cena jaj skupowanych do przemysłowego przetworu była o 38% niższa niż w roku 2010. W lutym cena wzrosła do 2501 zł/tonę i w porównaniu ze styczniem była o 6,4% wyższa, ale nadal o 37% niższa niż przed rokiem. W marcu, mimo 18% wzrostu w relacji do lutego, cena jaj skupowanych przez przemysł stanowiła zaledwie 74% ceny płaconej producentom w roku poprzednim. Decyduje o tym duża podaż jaj na jednolitym rynku europejskim a także silny spadek ich cen w wielu państwach Wspólnoty.

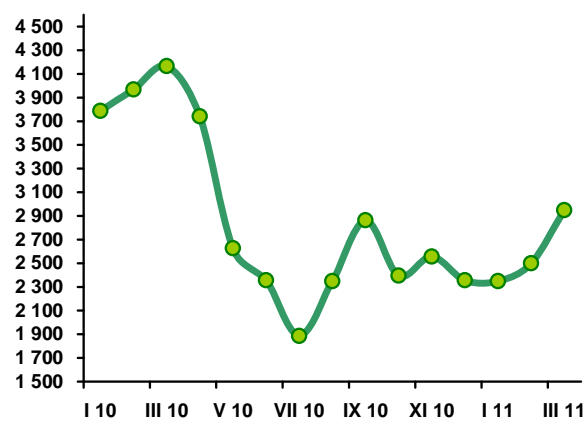
W okresie od lutego 2010 r. do lutego 2011 r., jaja w na rynku unijnym potaniały średnio o 20%, a w Polsce – o 16%. Relacje cen polskich i przeciętnych notowań cen we Wspólnocie pogorszyły się. W lutym 2010 r. jaja w Polsce kosztowały w przeliczeniu na euro o 6%, a w lutym 2011 r. - o 12% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej. Na niektórych rynkach narodowych polska oferta handlowa była jeszcze mniej atrakcyjna. W tym samym okresie, ceny jaj konsumpcyjnych w Niemczech obniżyły się o 39%, w Holandii o 37%, a we Francji o 27%. W pierwszych miesiącach 2011 r. Polska należała do jednych z najdroższych producentów jaj spożywczych wśród głównych unijnych dostawców.

Według danych IERiGŻ-PIB (na podstawie CAAC), w styczniu 2011 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 11,5% mniejszy niż w styczniu 2010 r., a import o 36% większy. Eksport przetworów z jaj obniżył się o 32% w relacji rok do roku, natomiast import – o 56%. Ujemna dynamika eksportu była wynikiem m.in. stopniowej utraty przez Polskę, mocnej dotąd, pozycji eksportera jaj spożywczych na jednolity rynek europejski. Przyczyny to, mniejszy popyt naszych odbiorców oraz niekorzystne zmiany kursu.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1692	2300	12384	10966	581	255	1124	763
II	2795		10986		731		1556	
III	2404		13082		936		1721	
IV	1408		10735		504		1102	
V	1267		12997		637		1222	
VI	1009		13977		500		1154	
VII	956		10166		509		1353	
VIII	1297		13291		607		1087	
IX	1282		14010		818		1096	
X	1059		17282		711		1189	
XI	1841		13860		465		1227	
XII	2234		10082		526		1108	
RAZEM	19244		152852		7528		14939	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	41,30	38,30	34,30	29,00	33,20	24,00	26,90	19,00
II	41,60	37,70	35,40	28,20	33,20	24,40	27,20	19,50
III	43,50	36,20	37,10	27,80	33,80	24,60	30,10	19,40
IV	38,80		36,20		31,50		25,80	
V	38,50		31,40		26,70		22,40	
VI	36,80		29,90		24,40		19,20	
VII	39,40		29,50		21,50		19,90	
VIII	37,40		30,50		24,10		21,60	
IX	38,20		30,20		24,20		20,20	
X	38,20		28,90		23,60		19,10	
XI	37,20		29,00		24,00		18,70	
XII	37,50		28,90		24,20		18,30	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2010 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,83
II	118,10	93,60	98,74	84,65	63,44	105,80

Źródło: Dane MRiRW.

Ceny jagniąt w Unii Europejskiej są nadal niskie, ale stopa ich spadku w stosunku do analogicznych miesięcy poprzedniego roku, która w 2010 r. rosła z miesiąca na miesiąc, w 2011 powoli się zmniejsza. W styczniu 2011 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 572 EUR/100 kg wagi poubojowej, w lutym 554 EUR, a w marcu 568 EUR. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach przed rokiem odpowiednio o 10%, 2% i 1%. W kwietniu cena jagniąt może przekroczyć cenę ubiegłoroczną, która wyniosła 571 EUR/100 kg wagi poubojowej. Przeciętna cena owiec ciężkich w styczniu 2011 r. była natomiast mniej więcej taka sama jak w styczniu 2010 i wyniosła 450 EUR/100 kg wagi poubojowej. W lutym 2011 r. wzrosła ona do poziomu 452 EUR, a w marcu do 521 EUR/100 kg. Ceny te były wyższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 3% i 8%.

Tymczasem w Polsce, w której ceny zależą nie tylko od cen unijnych, ale także od kursu złotego, sytuacja jest dramatycznie zła. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w styczniu cena owiec ciężkich w Polsce wyniosła 425 EUR/100 kg wagi poubojowej, w lutym 358 EUR, a w marcu 387 EUR. Tylko w styczniu cena ta była wyższa niż rok wcześniej o 1%, a w lutym i w marcu ceny były niższe o 6% i 3%. Spadek ten został dodatkowo pogłębiony poprzez aprecjację złotego.

W styczniu i w lutym złoty zyskał na wartości względem euro odpowiednio 4 i 2% (w stosunku do sytuacji sprzed roku). Przeciętna cena skupu żywca baraniego na polskim rynku wyniosła więc w styczniu 2011 roku zaledwie 5,65 zł/kg wagi żywej i była niższa niż w styczniu 2010 r. aż o 27%.

Na głębokość spadku ceny skupu wpłynęła także zmiana struktury skupu. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW wynika, że w styczniu 2011 r. w skupie występowały prawie wyłącznie jagnięta ciężkie o wadze 31-35 kg, podczas gdy w styczniu 2010 r. około 45% skupu stanowiły jagnięta o wadze 24-30 kg, a dalsze 32% jagnięta o wadze 17-23 kg, a więc odpowiednio droższe. Jagnięta o wadze 31-35 kg i 36-40 kg miały tylko 23% udział w skupie.

W marcu kurs złotego względem euro był wyższy o 3% niż w marcu 2010 r., co złagodziło spadek ceny owiec ciężkich wyrażony w euro. W rezultacie w marcu cena skupu żywca baraniego w Polsce, która zostanie ogłoszona przez GUS w połowie kwietnia może być mniej więcej zbliżona do ubiegłorocznej. Jeśli w kwietniu kurs utrzyma się na poziomie z marca br., to na polskim rynku możemy mieć do czynienia z kilkuprocentowym wzrostem cen.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	899	74,6
II półrocze	1113	1075	875	81,4
Rok	2486	2280	1774	77,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	52,1	71,9	105,8	60,6	40,8	20,7	40,6	866,8
2011	21,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800,0 ^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	52,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	92,3
Import 2010	29,0	25,3	58,6	70,7	11,6	57,2	10,1	26,7	39,4	10,1	7,0	1,7	347,4
2011	15,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	300,0 ^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	51,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	86,4

P- prognoza IERiGŻ – PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VIII	VIII	IX	X	XI	XII	I
2009/2010	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72
2010/2011	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,6	92,7	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6	98,7	95,9	100,9	73,2

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II					6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,23
X	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24
XI	-	-	-	-	6,01	1,52	12,8	3,24
XII	10,7	2,75	22,78	5,85	7,17	1,84	15,3	3,91
I 2011	-	-	-	-	-	-	-	-
II	-	-	-	-	6,17	1,57	13,1	3,33

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2009/2010	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14	41,14	42,10	42,43
2010/2011	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04
miesiąc roku poprzedniego = 100	115,8	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5	105,3	106,4	106,4	102,8	101,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-27												
2009/2010	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	708,5	718,4	634,9	568,0	576,1
2010/2011	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,3	96,4	95,0	91,9	92,2	88,8	85,1	86,9	85,5	90,1	97,5	98,5
Włochy												
2009/2010	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	624,7	654,9	545,4	475,6	522,0
2010/2011	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	84,2	86,7	85,7	80,8	80,2	78,0	82,4	90,4	83,2	85,2	95,4	89,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-25												
2009/2010	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,3	418,6	439,8	468,1	494,2	481,4	484,0
2010/2011	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5	449,3	466,6	489,8	490,1	491,3	520,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,8	103,4	101,7	105,7	111,0	109,1	107,3	106,1	104,6	99,2	102,1	107,6
Wielka Brytania												
2009/2010	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	391,5	420,1	472,7	468,7	456,4
2010/2011	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	506,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,6	107,1	105,7	114,2	120,5	118,1	117,1	107,0	108,4	98,3	100,1	111,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2009/2010												
NZD/szt. 15 kg	82,2	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94
2010/2011												
NZD/szt. 15 kg	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,13	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3	110,3	119,7	121,3	122,0	123,5

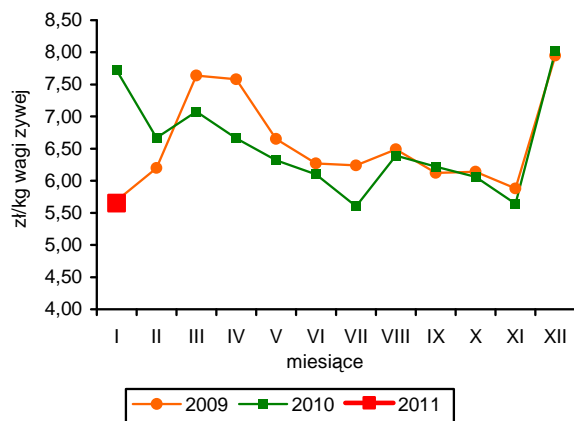
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

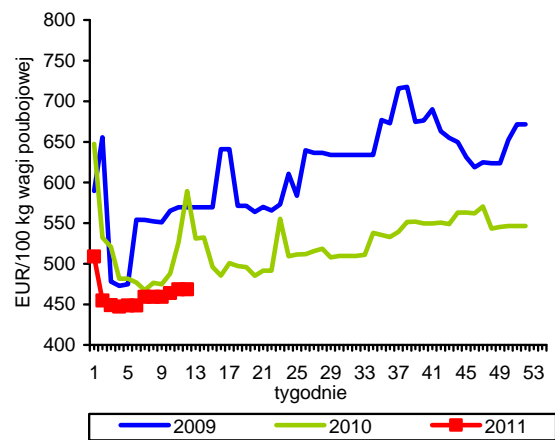
Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	395	391	398	385	372	384	394	381	393	437	446	447
2010/2011												
AUD/100 kg cwe	445	461	491	447	495	489	454	497	517	568	620	606
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,7	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2	130,4	131,6	130,0	139,0	135,5

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

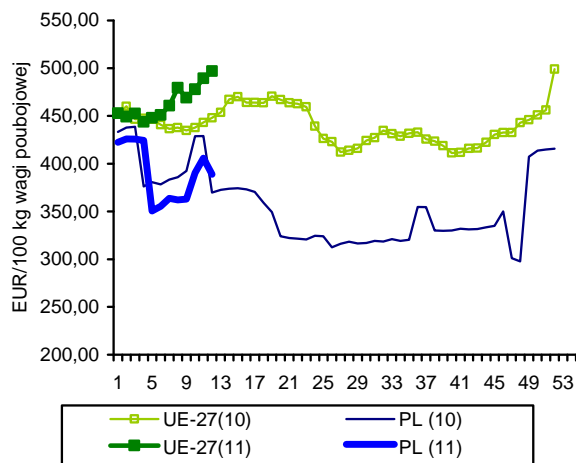
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

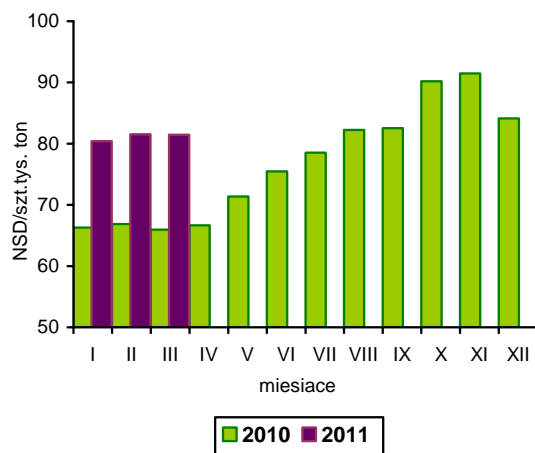
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

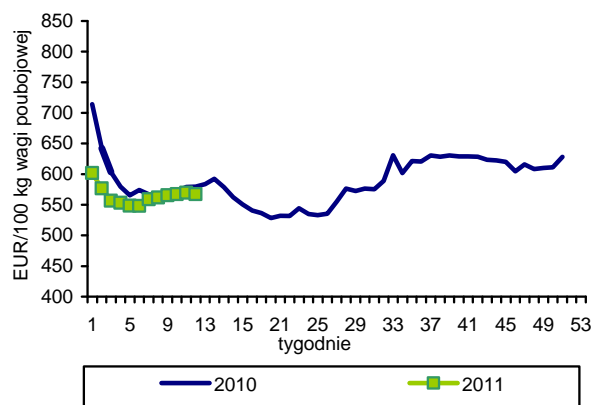
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

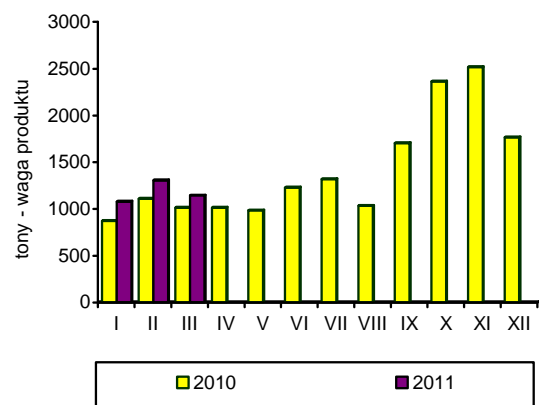
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowry ryb na Bałtyku wyniosły w okresie styczeń-luty 2011 r. 14,1 tys. ton i były o 31% niższe niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Spadek połowów dotyczył wszystkich gatunków ryb, w tym najbardziej dorszy, których wyładunki były o ponad 50% niższe niż w analogicznym okresie 2010 r. Duży spadek wyładunków (o ponad 30%) odnotowano także w przypadku szprotów, a połowy śledzi były tylko nieznacznie niższe niż przed rokiem.

W styczniu 2011 r. kontynuowany był wzrostowy trend produkcji ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zatrudniających powyżej 50 osób). W porównaniu ze styczniem ub.r. produkcja zwiększyła się o 15% i wyniosła 26,3 tys. ton. Zwiększyło się przede wszystkim przetwórstwo produktów kierowanych na eksport, tj. ryb wędzonych (o 28%) oraz przetworów i konserw ze śledzi (o 32%). Niższa była natomiast produkcja ryb niskoprotworzonych – mrożonych filetów z ryb morskich (o 18%) i mrożonych ryb morskich (o 60%).

W styczniu 2011 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, zwiększył się eksport głównych grup produktów za wyjątkiem filetów (spadek o 5%). O 8% więcej sprzedaliśmy przetworów i konserw z ryb oraz ryb wędzonych. Wyższe były także średnie ceny transakcyjne. Łososie wędzone eksportowaliśmy w styczniu po 45,7 zł/kg, a przetwory ze śledzi po 8,6 zł/kg, tj. odpowiednio o 4,5 i 1,3% drożej niż w styczniu 2010 r. Nie rekompensowało to jednak wyższych cen płaconych za surowiec w imporcie. Przywóz ryb, przetworów rybnych i owoców morza był w styczniu 2011 r. podobny jak przed rokiem, ale jego wartość wzrosła o ponad 19%. Więcej zaimportowaliśmy m.in.

pang (o 48%), morszczuków (o 32%), makreli (o 18%) i łososi (o 6%), przy spadku przywozu dorszy, łupaczy, tuńczyków, tilapii i mintajów. Spośród głównych gatunków ryb tańsze niż przed rokiem były tylko czarniaki i tuńczyki. Pozostałe gatunki ryb zdrożały od 7% w przypadku mintajów, do 40-50% w przypadku tilapii i łososi.

Od początku 2011 r. ryby, przetwory rybne i owoce morza wyraźnie drożeją, a dynamika wzrostu wyprzedza podwyżki cen żywności ogółem, w tym głównego substytutu – mięsa. W okresie styczeń-luty br. (w stosunku do grudnia 2010 r.) ceny detaliczne ryb wzrosły średnio o 1,9%, przy czym szybciej drożały ryby nieprzetworzone (wzrost cen o 2,2%) niż przetwory rybne (o 1,1%). Spośród cen notowanych przez GUS najbardziej w analizowanym okresie wzrosły ceny detaliczne krajowych ryb słodkowodnych: świeżych pstrągów (o 5,0%) oraz karpia (o 3,9%), a niższe ceny w lutym br. w porównaniu z grudniem ub.r. konsumenci płacili tylko za konserwowane tuńczyki (o 0,7%). W kolejnych miesiącach należy się spodziewać wysokiej dynamiki wzrostu cen detalicznych. Po okresie, kiedy to przetwórcy przejmowali dużą część podwyżek wynikających ze wzrostu cen surowców w imporcie, w 2011 r. obserwujemy wyższe tempo wzrostu cen w zbyciu niż w detalu.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2010 ^a I	4 554	1 666	716	1 198	49	8 183	17 183	802
II	7 301	2 225	948	1 828	62	12 364	27 755	1 251
III	12 350	1 182	1 186	1 136	28	15 882	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	692
V	13 551	1 404	1 368	394	295	17 012	3 136	450
VI	3 455	3 105	1 179	980	254	8 973	207	-
VII	531	2 145	138	1 079	388	4 281	984	24
VIII	238	2 696	121	1 027	399	4 481	1 595	29
IX	817	2 546	675	966	273	5 277	2 368	107
X	1 227	3 621	1 375	899	359	7 481	1 480	190
XI	1 526	1 518	1 615	588	148	5 395	7 192	1 253
XII	1 109	835	1 627	711	31	4 313	9 023	4 077
2011 ^a I	5 444	2 123	465	1 259	39	9 330	13 497	347
II	2 538	1 455	259	525	11	4 788	8 222	263
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	34,8	65,4	27,3	28,7	17,7	38,7	29,6	21,0
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	67,3	92,0	43,5	59,0	45,0	68,7	48,3	29,7

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	15 384	8 887	1 064	759	29 902
X	929	3 368	10 998	16 237	9 098	1 056	1 070	31 532
XI	1 021	4 213	13 464	17 713	10 557	1 034	1 036	36 411
XII	684	4 207	15 923	17 370	11 590	865	733	38 184
2011 I	991	3 310	8 016	13 961	7 412	910	853	26 278
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	117,8	82,6	130,0	117,8	132,4	79,8	99,2	114,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 ^b I-XII	318,0	93,8	54,1	36,5	67,3	458,1	188,2	85,8	37,6	110,6
2010 ^b I	26,3	7,4	4,1	2,5	8,4	37,2	15,9	6,4	3,2	9,0
II	23,2	8,0	4,6	2,6	1,8	40,5	16,1	7,4	3,5	10,7
III	32,8	9,5	6,1	3,8	5,2	48,6	20,0	9,3	3,7	10,6
IV	34,7	7,4	4,4	2,5	11,3	31,8	11,1	5,7	2,8	9,6
V	34,7	6,8	4,0	2,7	7,6	32,1	10,5	7,9	2,9	8,4
VI	25,7	7,3	5,4	2,7	3,7	29,9	11,0	5,2	2,3	8,1
VII	22,3	6,9	3,7	2,4	5,9	26,2	8,9	5,4	2,5	7,2
VIII	19,6	6,5	3,6	2,7	4,9	30,8	13,6	4,5	2,8	7,1
IX	23,7	7,8	4,3	2,9	5,6	40,2	18,4	7,2	3,4	8,1
X	22,2	8,4	5,1	3,4	2,5	47,3	21,4	9,0	3,2	10,8
XI	25,6	9,0	4,5	4,0	4,6	51,3	23,2	9,5	4,3	10,8
XII	27,0	8,6	4,1	4,1	5,9	42,2	17,9	8,1	3,1	10,1
2011 ^{bc}	21,2	8,0	3,9	2,7	0,8	37,0	17,3	6,6	2,7	8,8
Wskaźnik zmian (%)										
I 2011 I 2010	80,6	108,1	95,1	108,0	9,5	99,5	108,8	103,1	84,4	97,8

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W.Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 ^a I-XII	3,77	3,68	4,13	4,35	4,26	6,27	5,87	9,40	18,98	9,66
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,88	3,93	6,60	6,34	8,13	15,73	9,58
II	3,36	3,38	4,10	3,90	4,21	5,96	5,53	7,93	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,63	9,05
IV	3,39	3,22	3,82	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,84	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,73	10,09
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,26	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	19,71	10,72
IX	3,74	3,60	4,73	4,47	4,29	6,44	5,90	10,03	19,06	10,56
X	3,80	3,77	4,24	5,63	4,37	5,80	5,55	9,88	19,36	10,28
XI	4,33	3,95	4,42	4,07	4,44	5,73	5,37	9,38	19,02	9,27
XII	4,66	4,11	4,56	4,64	4,66	6,03	5,67	10,13	22,01	9,69
2011 ^a I	4,96	4,30	4,97	4,60	4,61	6,76	6,28	10,06	21,60	8,40
Wskaźnik zmian (%)										
I 2011 I 2010	130,5	127,6	118,0	118,5	117,3	102,4	99,0	123,7	137,3	87,7

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotły świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2010 ^a I-XII	7,83	17,39	18,38	17,91	45,73	36,38	41,98	9,13	0,50
2010 ^a I	7,75	16,95	21,99	17,24	44,53	34,96	45,14	7,82	0,57
II	7,60	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,91	-	0,55
III	7,74	15,17	16,74	18,01	40,97	33,46	49,53	9,49	0,50
IV	6,91	16,46	17,48	19,32	42,51	33,58	49,50	-	0,50
V	7,52	17,16	17,38	11,65	45,47	35,41	47,44	-	0,49
VI	7,81	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	56,22	10,41	0,45
VII	7,46	18,48	20,26	22,07	46,83	35,79	38,70	-	0,54
VIII	9,49	15,87	17,54	22,23	45,61	35,11	39,88	-	-
IX	7,51	19,47	19,02	21,84	46,30	35,48	38,11	10,02	0,51
X	7,45	19,26	19,05	19,83	46,39	37,85	35,54	-	-
XI	7,39	18,33	17,55	20,15	48,14	38,10	33,71	9,51	0,54
XII	9,68	17,80	19,46	20,59	49,38	41,08	30,26	10,48	-
2011 I	7,39	15,75	19,01	20,28	46,23	39,43	31,88	9,60	-
Wskaźnik zmian (%)									
<u>I 2011</u> <u>I 2010</u>	95,4	92,9	86,4	117,6	103,8	112,8	70,6	122,8	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2009 I	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
XI	9,59	-	12,02	63%	11,44	64%	7,05	47%	6,43	70%	7,18	64%
XII	9,64	-	12,19	64%	11,37	63%	7,86	52%	6,53	71%	7,19	65%
2011 I	9,42	-	12,21	62%	11,34	63%	8,24	x	6,80	72%	7,41	66%
II	11,47	-	12,25	61%	11,30	62%	8,03	x	6,93	74%	7,49	66%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	138,0	x	118,0	x	111,9	x	119,5	x	109,0	x	103,2	x
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	125,7	x	117,8	x	109,8	x	121,1	x	105,9	x	100,4	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2010 I-XII	17,46	12,75	15,36	21,37	71,60	10,28	14,75	18,19	20,56	26,23	11,13	13,45
2009 XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
XI	17,85	12,59	15,10	21,75	72,10	10,35	14,76	18,19	20,92	26,53	11,16	13,91
XII	17,95	12,59	15,21	21,89	72,80	10,36	14,84	18,35	20,96	26,59	11,12	13,46
2011 I	18,05	12,64	b.d.	22,13	73,10	b.d.	14,99	b.d.	b.d.	26,65	11,26	13,73
II	18,18	12,77	b.d.	22,33	72,80	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,41	11,32	13,99
Wskaźnik zmian (%)												
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	105,0	98,2	x	106,0	101,4	x	101,5	x	x	101,3	101,1	105,9
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	104,5	97,5	x	106,2	101,9	x	101,2	x	x	102,3	100,8	105,8

Źródło: Dane GUS.

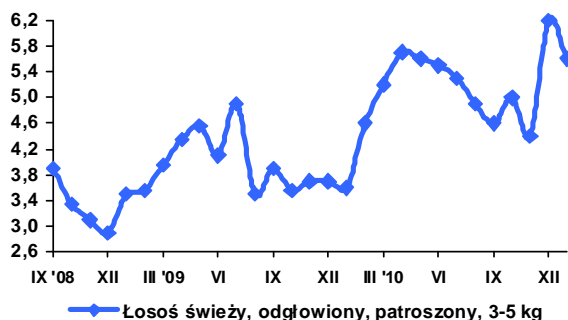
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
I-IX 2008	3,52	1,75	0,58	0,41	0,32	0,46
I-IX 2009	3,48	1,58	0,58	0,45	0,33	0,54
I-IX 2010	3,43	1,50	0,62	0,46	0,32	0,53
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-IX 2010</u> <u>I-IX 2009</u>	98,6	94,9	106,9	102,2	97,0	98,1

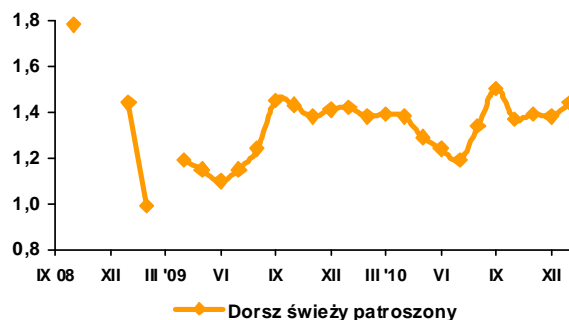
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

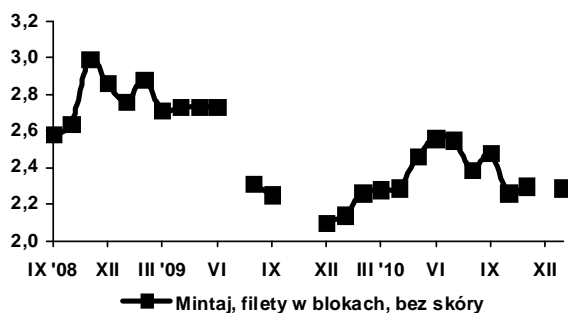
Rys. 1. Cena łososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

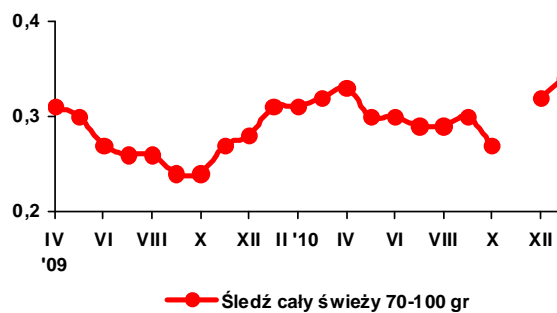
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

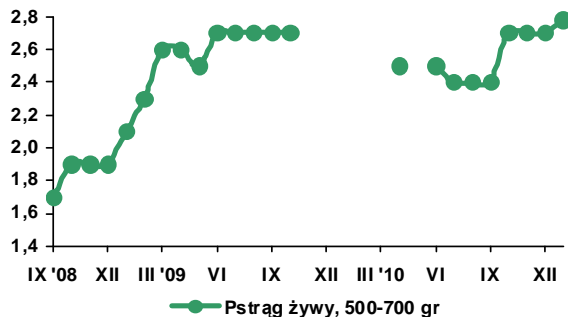
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

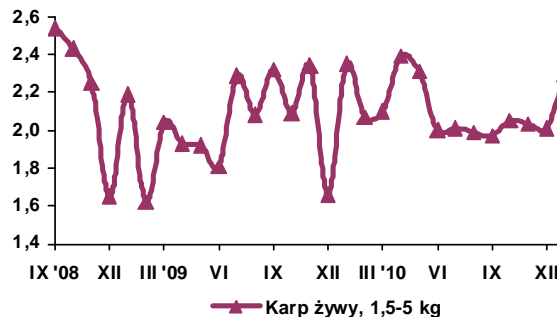
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

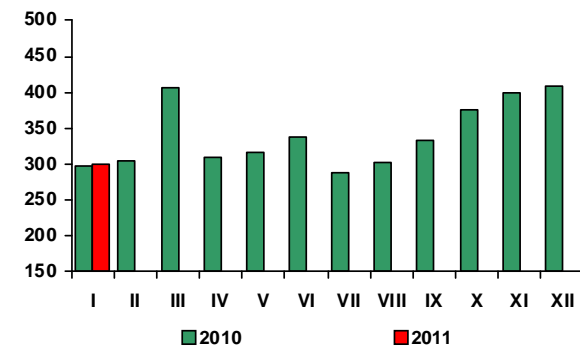
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

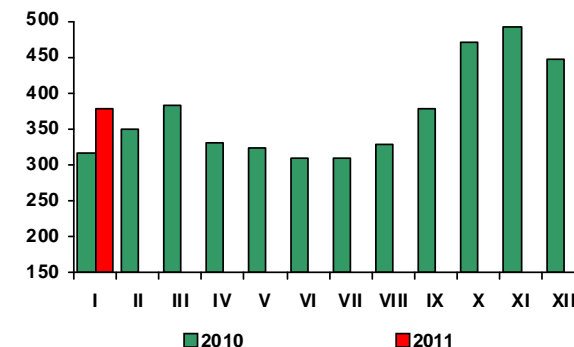
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

W lutym 2011 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,7%, wobec wzrostu o 1,8% w styczniu. Najbardziej podrożał cukier (o 9,6%). Wzrosły ceny kasz (o 3,4%), mąki (o 2,6%), pieczywa (o 1,8%), owoców (o 1,6%), tłuszczów roślinnych (o 1,0%) oraz warzyw i ryb (po 0,9%). W grupie pieczywa najsilniej zwyżkowały ceny pieczywa mieszanego (o 2,0%). Spośród owoców podrożały głównie banany (o 9,7%) i jabłka (o 2,8%), przy spadku cen owoców cytrusowych (o 1,9%). O wzroście cen tłuszczów roślinnych zadecydował wzrost cen olejów (o 1,6%) i margaryn (o 0,6%). Wzrost cen warzyw był efektem wzrostu cen ziemniaków (o 7,0%), kapusty białej (o 8,0%), ogórków (o 5,8%) oraz buraków, marchwi i cebuli. Obniżyły się ceny mięsa wieprzowego (o 0,9%), tłuszczów wieprzowych (o 0,3%) i masła (o 0,4%).

W lutym 2011 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 5,0% wyższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem. Za owoce należało zapłacić o 20,1% więcej, w tym za jabłka o 67,1%, a za banany o 22,6% więcej niż rok wcześniej, przy spadku cen cytrusów (o 10,0%). Ceny warzyw oraz pieczywa i produktów zbożowych wzrosły po o 8,7%. Z powodu ubiegłorocznego nieurodzaju oraz rosnących kosztów przechowywania i transportu znacząco podrożały m.in.: kapusta biała świeża (o 62,4%) ziemniaki (o 44,1%) oraz marchew (o 25,7%), buraki (o 21,5%) i cebula (o 11,6%). W lutym 2011 r. ceny detaliczne mąki i pieczywa przewyższyły ceny sprzed roku odpowiednio o 22,0% i 12,0%. Spadły natomiast ceny ryżu (o 2,6%). O 7,9% zwiększyły się w porównywanych okresach łączne ceny cukru, miodu, dżemów, czekolady i wyrobów cukierniczych, w tym cukru o 25,3%, miodu o 9,8%, a pozostałych produktów tej grupy o 0,9-2,9%. Ceny ryb i tłuszczów jadalnych wzrosły po 3,6%, a artykułów mleczarskich o 3,1%. Spośród tłuszczów najbardziej podrożało masło (o 6,1%). Wzrostowi cen olejów o 4,0% i margaryn o 2,3% towarzyszył spadek cen tłuszczów wieprzowych surowych i topionych o 2,8%, będący następstwem wzrostu produkcji i spadku cen żywca wieprzowego. Wydatny wzrost cen serów dojrzewających (o 4,7%), mleka w proszku (o 4,0%) i twarogów (o 3,7%) był efektem głównie wzrostu krajowych cen skupu mleka, utrzymującego się wysokiego poziomu cen światowych

i wzmożenia eksportu. Stosunkowo małą dynamikę wzrostu wykazywały ceny detaliczne artykułów mięsnych, które w lutym 2010 r. były średnio o 1,0% wyższe niż w analogicznym okresie 2010 r. Ceny wieprzowiny obniżyły się o 0,5%, przy wzroście cen mięsa wołowego i drobiowego odpowiednio o 4,9% i 6,8%. Spadek cen wieprzowiny wpłynął na redukcję cen wędlin (o 0,4%). Głównymi czynnikami stymulującymi wzrost cen wołowiny i drobiu były: wzrost cen żywca i korzystne tendencje w eksporcie. W wyniku utrzymującej się od maja 2010 r. spadkowej tendencji cen jaj, w lutym br. przeciętny ich poziom był o 3,9% niższy niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-luty 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu 2010 r., wyniósł 4,8%, w tym żywności 5,1% i był wyższy od stopy inflacji (3,6%). Znacząco podrożały także: użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 5,8%, w tym nośniki energii o 7,3%) oraz transport (w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 13,3%), powodując istotny wzrost kosztów utrzymania rodzin. Zjawiska te oraz trudna sytuacja na rynku pracy i niskie tempo wzrostu dochodów nasiliły barierę popytu. Jej efektem było ograniczenie realnych wydatków gospodarstw domowych na żywność, znajdujące potwierdzenie w dynamice sprzedaży detalicznej żywności. Według GUS w okresie styczeń-luty 2011 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 2,0% mniejsza niż w analogicznym okresie 2010 r. Z dalszym jej spadkiem należy się liczyć w najbliższych miesiącach. Wskazują na to wyniki badań koniunktury konsumenckiej (prowadzonych przez GUS i NBP) sygnalizujące znaczne pogorszenie nastrojów gospodarstw domowych oraz wzrost pesymistycznych ocen ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym.

Krystyna
Świetlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2011 r.

Wyszczególnienie	II 2011			I-II 2010
	I 2011=100	XII 2010=100	II 2010=100	I-II 2010=100
O G Ó Ł E M	100,2	101,4	103,6	103,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,7	102,5	105,0	104,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	100,9	104,2	104,3
Odzież i obuwie	97,7	94,6	95,8	96,2
Mieszkanie	100,3	102,6	104,7	105,0
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,3	103,0	105,5	105,8
w tym nośniki energii	100,3	103,7	106,8	107,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,4	101,0	101,5	101,4
Zdrowie	100,3	101,4	103,5	103,4
Transport	99,6	101,0	106,5	107,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	98,5	100,9	112,4	113,3
Łączność	100,0	99,5	98,9	98,7
Rekreacja i kultura	100,0	100,6	100,3	99,9
Edukacja	100,1	100,4	102,7	102,6
Restauracje i hotele	100,5	101,4	103,7	103,6
Inne towary i usługi	100,4	101,2	102,7	102,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2011 r.

Wyszczególnienie	II 2011			I-II 2010
	I 2011=100	II 2010=100	XII 2010=100	I-II 2010=100
Żywność (bez napojów)	100,7	105,3	102,6	105,1
Pieczyno i produkty zbożowe	101,2	108,7	102,1	108,1
Pieczyno	101,8	112,0	102,2	111,0
Ryż	100,3	97,4	101,5	97,2
Makarony	100,0	102,5	100,5	102,6
Mięso i przetwory	99,9	101,0	101,6	100,6
Mięso wieprzowe	99,1	99,5	100,4	98,6
Mięso wołowe	100,9	104,9	103,9	104,6
Drób	100,8	106,8	107,9	106,3
Przetwory mięsne i wędliny	99,8	99,6	99,6	99,4
Ryby	100,9	103,6	101,9	103,3
Mleko, sery i jaja	100,2	102,2	100,8	102,1
Artykuły mleczarskie	100,2	103,1	100,7	103,0
Mleko	100,4	102,1	101,3	101,8
Sery twarogowe	100,4	103,7	100,9	103,5
Sery dojrzewające i topione	100,0	104,7	100,1	105,0
Jaja	100,1	96,1	101,5	96,4
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,3	103,6	100,9	103,0
Masło	99,6	106,1	100,3	105,4
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,7	97,2	100,3	96,5
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,6	102,3	101,2	101,9
Oleje roślinne	101,6	104,0	102,0	103,0
Owoce	101,6	120,1	107,4	118,9
Jabłka	102,8	167,1	106,0	167,5
Owoce cytrusowe	98,1	90,0	98,5	91,5
Banany	109,7	122,6	115,5	117,7
Warzywa	100,9	108,7	106,1	111,0
Ziemniaki	107,0	144,1	117,2	146,6
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	102,7	107,9	104,4	106,4
Cukier	109,6	125,3	114,0	118,8
Napoje bezalkoholowe	100,7	101,8	101,4	101,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7										
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2										
Mięso	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9										
Ryby	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9										
Mleko, sery, jaja	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2										
Tłuszcze	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3										
Owoce	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6										
Warzywa	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9										
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7										
Cukier	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2										
III. Średnia płaca ^a	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0										
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7										
Mięso	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0										
Ryby	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6										
Mleko, sery, jaja	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2										
Tłuszcze	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6										
Owoce	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1										
Warzywa	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7										
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9										
Cukier	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6										
III. Średnia płaca ^a	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

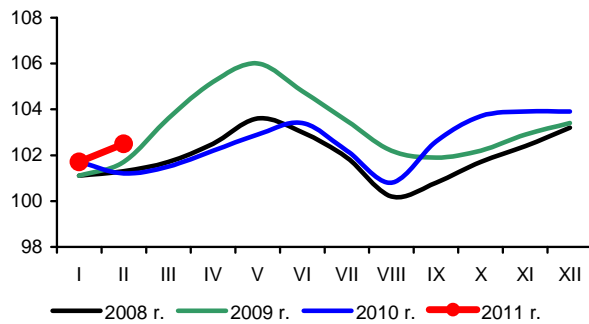
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

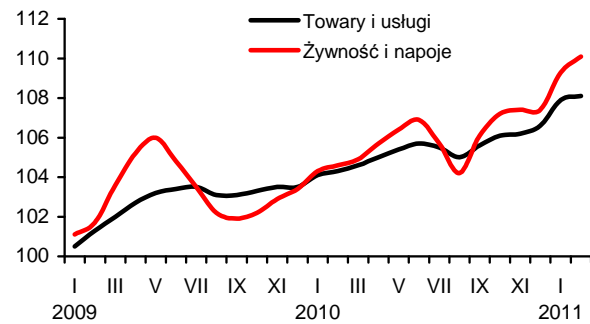
Wyszczególnienie a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,41	43,6	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02	3,95	3,97
	b	4,01	4,04										
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07	2,07	2,08
	b	2,09	2,13										
Makaron – 250 g	a	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16	2,17	2,18
	b	2,19	2,20										
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05	2,07	2,09
	b	2,12	2,16										
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46	20,45	20,54
	b	21,09	21,29										
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54	26,62	26,85
	b	27,77	27,96										
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86	13,66	13,68
	b	13,92	13,57										
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31	6,04	5,96
	b	6,61	6,61										
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96	21,84	21,65
	b	21,64	21,48										
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01	13,78	13,93
	b	14,09	14,01										
Filety mrożone z morskiczka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	17,35	17,32	17,22	17,11	17,05	17,18	17,38	17,59	17,70	17,81	17,85	17,95
	b	18,05	18,18										
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69	2,69	2,67
	b	2,71	2,69										
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96	0,97	0,97
	b	0,97	0,97										
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26	12,27	12,21
	b	12,25	12,26										
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81	17,92	17,97
	b	18,10	18,12										
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21	5,22	5,21
	b	5,25	5,29										
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44
	b	0,45	0,45										
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26	4,27	4,27
	b	4,31	4,31										
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68	3,72	3,72
	b	3,68	3,70										
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88	6,00	5,97
	b	6,04	6,17										
Ślonina – 1 kg	a	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66	4,63	4,66
	b	4,72	4,74										
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38	1,38	1,38
	b	1,38	1,38										
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99	2,94	2,94
	b	3,07	3,37										
Jabłka – 1 kg	a	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07	3,15	3,20
	b	3,31	3,41										

Źródło: Dane GUS

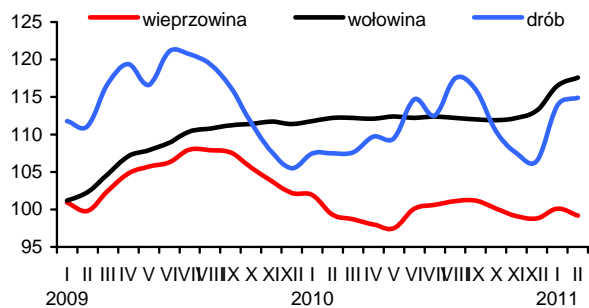
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

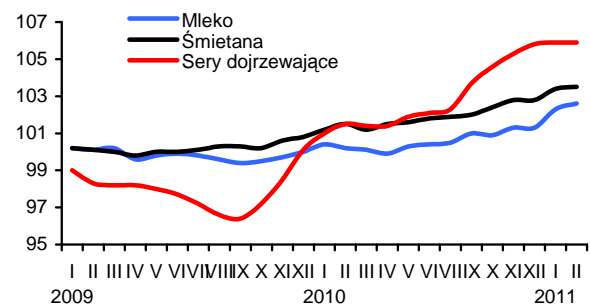
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

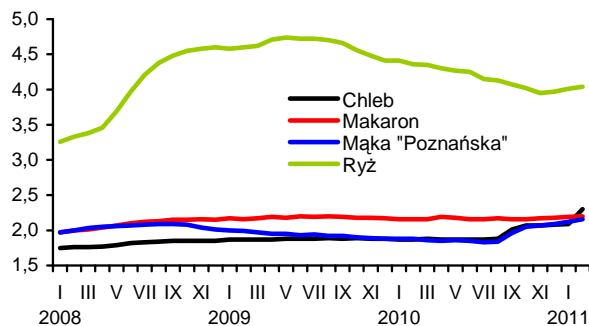
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

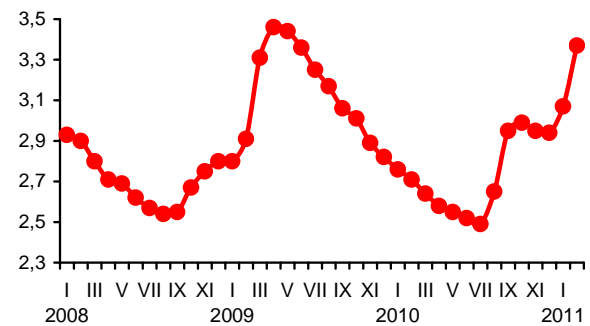
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

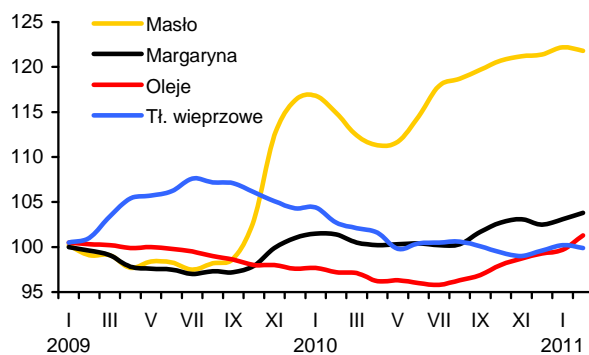
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

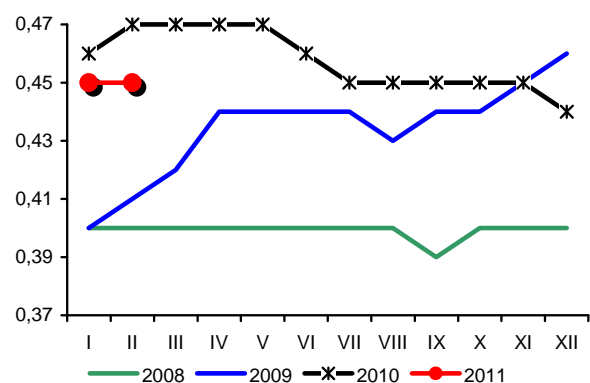
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W lutym 2011 r. zmniejszyła się dynamika wzrostu cen środków produkcji. Najbardziej podrożały nawozy mineralne i materiały budowlane. Ceny pozostałych środków produkcji były stabilne lub nieznacznie wyższe niż przed miesiącem.

Od początku roku nawozy mineralne silnie drożeją, a głównym powodem podwyżek są wysokie ceny surowców rolniczych (szczególnie zbóż) i zwiększone zakupy nawozów w okresie przedwiosennym. Rosną też koszty produkcji i obrotu nawozami.

W lutym nawozy zdrożały, podobnie jak przed miesiącem, o 3,2%. Podrożały przede wszystkim nawozy azotowe (od 4 do 7%), ale również superfosfaty (od 1,8 do 2,8%) oraz nawozy wieloskładnikowe (np. nawóz trójskładnikowy o 4,9%). Od początku roku średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 6,5%, w tym saletry amonowej – 12,1%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały średnio o 6,1%, w tym najsilniej saletrzak (o 18,6%) oraz mocznik (o 17,8%). Potaniał natomiast nawóz trójskładnikowy (o 13,8%), superfosfaty (średnio o 8,4%) oraz sól potasowa (o 7%). Dla porównania w Niemczech nawozy mineralne podrożały w lutym 2011 r. o 1,4%, a w ciągu 12 miesięcy o 13,1%.

Pomimo wyraźnego wzrostu cen nawozów mineralnych w pierwszych miesiącach 2011 r. poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK w lutym należało przeznaczyć równowartość 3,9 kg pszenicy, o 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim, o 3,4 kg mniej niż przed rokiem i aż o 4,4 mniej niż w lutym 2009 r. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym była sól potasowa (równowartość 3,1 kg pszenicy), a najdroższym nawóz trójskładnikowy (5,3 kg pszenicy).

W lutym wzrost cen nawozów wapniowych wyniósł 1,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Są one obecnie o 3,0% droższe niż przed rokiem.

Stabilizują się ceny nawozów na rynkach światowych¹. Średni spadek światowych cen nawozów mineralnych wyniósł w lutym 0,3%, w tym mocznik² potaniał o 4,3%. Sól potasowa³ podrożała o 2,0%, superfosfat potrójny⁴ o 3,2%, a fosforan amonu⁵ o 1,3%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały na świecie o 33%, w tym superfosfat potrójny o 63%, mocznik o 24%, fosforan amonu o 23% a sól potasowa o 12%. Rosnące w szybkim tempie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem rosnącego popytu pod wpływem dobrej koniunktury na rynkach produktów roślinnych.

Stabilne były ceny środków ochrony roślin. W lutym wzrost ich cen wyniósł zaledwie 0,2%. Najbardziej podrożał Chwastox (o 1,2%). W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 3,9%, w tym preparaty owadobójcze o 8,6%, grzybobójcze o 4,2%, a herbicydy o 0,2%. Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie było Karate (o 15,2%), potaniał natomiast Roundup (o 4,2%).

Ceny bezpośrednich nośników energii pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. Podniesiono ceny oleju opałowego (o 1,5%), potaniały natomiast benzyny (o 1,6%).

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały o 11,6%, w tym najbardziej olej opałowy (o 26,3%), napędowy (o 17,8%) oraz gaz propan butan i koks opałowy (o blisko 20%).

Na światowych rynkach energii¹ w lutym 2011 r. ropa Brent podrożała o 8%, a węgiel kamienny i gaz ziemny potaniały o około 5%. Obecnie ropa Brent jest o 40% droższa niż przed rokiem, węgiel kamienny o 33%, natomiast gaz ziemny jest o 6% tańszy.

W 2010 r. ceny materiałów budowlanych cechowały się umiarkowaną zmiennością cen, a od stycznia 2011 r. zaczęły wyraźnie rosnać. Wzrost ich średnich cen w lutym wyniósł 0,7%, w tym najbardziej podrożała stal płaska (o 2,8%) i dwuteowniki (o 2,4%). W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 6,2%, w tym stal płaska podrożała o 18,9%, tarcica iglasta o 15,7% a dwuteowniki grube o 14,2%. W tym okresie potaniały cegły (o 3,2%) oraz cement (o 2,5%).

Powodem podwyżek cen stali w Polsce są rosnące ceny stali na światowych rynkach¹. W lutym ceny stali wzrosły o 1,9% i były o 17,7% wyższe w porównaniu ze styczniem 2010 r. Drożeje również miedź. W styczniu jej ceny wzrosły o 3,3%, a w ciągu 12 miesięcy o 44%.

W lutym 2011 r. nie zmieniła się średnia dynamika zmian cen maszyn rolniczych. Podrożały dojarki 2-konwiowe (o 1%). Tańsze były natomiast rozrzutniki obornika (o 1,7%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 4,7%, w tym kultywatory o 11,4%. Tańsze niż przed rokiem o 2,2% były natomiast agregaty złożone z kultywatora i wału strunowego.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Vancouver

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob US Gulf

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		II 2010	XII 2010	II 2011	II 2011 I 2011	II 2011 XII 2010	II 2011 II 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	92,40	98,44	109,60	107,0	111,3	118,6	4,18	9,91
Saletra amonowa 34%N	..	102,00	106,24	119,12	106,6	112,1	116,8	3,75	8,87
Mocznik 46%N		126,24	136,28	148,76	104,0	109,2	117,8	3,46	8,19
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	..	104,60	90,88	94,16	101,8	103,6	90,0	5,03	11,92
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	..	184,60	166,44	172,08	102,8	103,4	93,2	4,60	10,89
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	..	179,80	198,00	206,24	101,2	104,2	114,7	3,45	8,16
Sól potasowa 60% K ₂ O	..	185,84	166,68	172,76	100,2	103,6	93,0	3,08	7,29
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	..	177,48	177,84	185,84	101,7	104,5	104,7	3,55	8,40
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	..	292,84	232,68	252,32	104,9	108,4	86,2	5,29	12,53
Wapno tlenkowe 60%CaO	..	78,17	79,23	80,54	101,4	101,7	103,0	1,44	3,40

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		II 2010	XII 2010	II 2011	II 2011 I 2011	II 2011 XII 2010	II 2011 II 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	91,82	94,64	95,46	100,5	100,9	104,0	10,21	24,17
Dursban 480 EC	1 l	47,65	50,52	50,9	100,1	100,8	106,8	5,44	12,89
Karate Zeon O50 CS	250 ml	42,94	49,16	49,45	100,2	100,6	115,2	5,29	12,52
Decis 2,5 EC	250 ml	28,38	29,53	29,59	100,0	100,2	104,3	3,16	7,49
Dithane M-45	1 kg	33,94	35,46	35,71	100,0	100,7	105,2	3,82	9,04
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,59	46,39	46,37	100,2	100,0	101,7	4,96	11,74
Bravo	1 l	51,22	53,4	54,09	100,3	101,3	105,6	5,78	13,69
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,03	54,55	55,25	100,5	101,3	102,3	5,91	13,99
Roundup	1 l	43,35	41,33	41,52	100,0	100,5	95,8	4,44	10,51
Granstar	8 g	21,05	20,82	20,92	100,0	100,5	99,4	2,24	5,30
Fusilade Forte	1 l	118,01	118,58	119,67	100,1	100,9	101,4	12,79	30,30
Chwastox extra	1 l	16,01	16,18	16,37	101,2	101,2	102,2	1,75	4,14
Kerb 50 WP	1 kg	169,48	174,70	176,90	100,2	101,3	104,4	18,91	44,78
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,51	30,11	30,44	100,2	101,1	106,8	3,25	7,71

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		II 2010	XII 2010	II 2011	II 2011 I 2011	II 2011 XII 2010	II 2011 II 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	698,78	736,35	750,60	100,4	101,9	107,4	80,24	190,03
Koks opałowy	t	935,47	1103,85	1115,59	100,3	101,1	119,3	119,26	282,43
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,38	4,81	4,83	98,4	100,4	110,3	0,52	1,22
Olej napędowy	1 l	4,00	4,64	4,71	99,4	101,5	117,8	0,50	1,19
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,66	3,21	3,36	101,5	104,7	126,3	0,36	0,85
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,18	2,50	2,61	99,6	104,4	119,7	0,28	0,66
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,2	33,44	33,53	100,1	100,3	101,0	3,58	8,49
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,24	14,46	14,88	100,5	102,9	112,4	1,59	3,77
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,52	12,87	13,06	100,5	101,5	104,3	1,40	3,31
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	10,75	10,96	10,99	100,0	100,3	102,2	1,17	2,78
Energia elektryczna	10 kWh	5,92	5,94	6,34	100,0	106,7	107,1	0,68	1,61

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		II 2010	XII 2010	II 2011	II 2011 I 2011	II 2011 XII 2010	II 2011 II 2010	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,94	22,00	22,36	100,4	101,6	97,5	2,39	5,66
Wapno	1 t	487,06	490,23	496,08	100,6	101,2	101,9	53,03	125,59
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	120,04	132,28	133,72	101,3	101,1	111,4	14,30	33,85
Stal płaska (płaskownik)	1 t	2946,94	3304,39	3502,95	102,8	106,0	118,9	374,49	886,82
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,56	12,11	12,29	99,6	101,5	106,3	1,31	3,11
Dwuteownik gruby	1 t	3179,32	3476,66	3629,93	102,4	104,4	114,2	388,06	918,97
Błacha dachowa	1 m ²	28,60	29,46	29,56	100,0	100,3	103,4	3,16	7,48
Tynk „Atlas”	25 kg	48,46	50,89	51,19	100,3	100,6	105,6	5,47	12,96
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,25	1,21	1,21	100,0	100,0	96,8	0,13	0,31
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	684,90	681,39	682,75	99,7	100,2	99,7	72,99	172,85
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	582,53	618,73	674,24	101,8	109,0	115,7	72,08	170,69
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,52	28,28	28,90	100,6	102,2	105,0	3,09	7,32
Okno drewniane szklane	1 szt.	1519,54	1541,62	1570,98	100,2	101,9	103,4	167,95	397,72
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1366,30	1440,40	1467,76	100,6	101,9	107,4	156,91	371,58

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	II 2010	XII 2010	II 2011	II 2011 I 2011	II 2011 XII 2010	II 2011 II 2010	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	339723,4	347869,3	353739,9	100,6	101,7	104,1	378,17	895,54
Kombajn do ziemniaków	64937,6	68137,9	69294,4	100,2	101,7	106,7	74,08	175,43
Samochód dostawczy „Iveco”	105445,6	106661,3	106651,9	99,0	100,0	101,1	114,02	270,00
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	36858,6	40256,5	40204,4	98,3	99,9	109,1	42,98	101,78
Siewnik zbożowy 27 redlic	18427,8	19028,7	19289,0	100,5	101,4	104,7	20,62	48,83
Ciągnik „Ursus” 3724	110968,1	113592,0	114462,1	99,6	100,8	103,1	122,37	289,78
Ciągnik 90 kW	159865,1	165291,3	165608,3	100,5	100,2	103,6	177,05	419,26
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	30312,0	32575,3	33155,9	100,1	101,8	109,4	35,45	83,94
Kopaczka elewatorowa	12226,8	12830,2	13195,7	100,2	102,8	107,9	14,11	33,41
Agregat uprawowy do siewnika	13977,0	15194,9	15160,4	99,2	99,8	108,5	16,21	38,38
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5929,5	6151,6	6170,2	100,1	100,3	104,1	6,60	15,62
Glebożyzarka „Freza 1,6”	4960,8	5027,0	5115,7	100,3	101,8	103,1	5,47	12,95
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	38909,1	39627,9	40289,3	100,4	101,7	103,5	43,07	102,00
Opryskiwacz 400 l	3768,0	3692,0	3688,0	99,8	99,9	97,9	3,94	9,34
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5538,3	5410,0	5416,1	99,9	100,1	97,8	5,79	13,71
Rozsiewacz nawozów	1698,9	1797,4	1818,7	100,6	101,2	107,1	1,94	4,60
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11117,2	11778,9	11614,9	98,6	98,6	104,5	12,42	29,40
Pług 4 skibowy	9775,0	10115,7	10383,1	99,9	102,6	106,2	11,10	26,29
Kultywator 2,1-2,8 m	2052,4	2090,1	2285,5	104,4	109,3	111,4	2,44	5,79
Dojarka 2 konwie ^a	8402,7	8488,7	8708,6	101,0	102,6	103,6	9,31	74,98
Dojarka z rurociągiem ^a	38351,1	39629,5	40677,2	100,0	102,6	106,1	43,49	350,21
Schladzarka do mleka 500 l ^a	17956,2	17773,7	17971,2	99,8	101,1	100,1	19,21	154,72

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

